

Et piscatorē piscis amare potest. q. d. q. decipit nō debet amare auctore fraudis. **T**ua fata: tuā mortē. **D**es nihil: ut illud plorat lachrymis amissa pecunia ueris. **I**ra: cū apud Iuue. qui nō sunt scripti bonis cōsumptis: Ducit iratis plaudendū funus amicis. **V**m sis: In pue: mollē: qui scripserat epigrāma i Martiale: hūc hexametris isēat. **P**ermitis tibi: tāta uteris licētia animi ut cōmittas emēdare meos libellos: quos fama nouit q ab oib⁹ pbatī sūt. **N**ugas: carmina mea. **F**œlices: quæ legūt & laudē habēt.

Et piscatorem piscis amare potest.
Hicne deflebit uero tua fata dolore?
Si cupis ut ploret: des mariane nihil.

In Detractorem.

Cum sis nec rigida fabiorum gente creatus:
Nec qualem curio dum prandia portat aranti
Hirsuta peperit rnbicunda sub illice coniunx.
Sed patris ad speculum tonsi matrisque togatæ
Filius: & sponsam possit te sponsa uocare:
Emendare meos: quos nouit fama libellos
Et tibi permittis fœlices carpere nugas:
Has inquam nugas: quibus aurē aduertere totā
Non aspernantur procures, urbisque forique
Quas & perpetui dignantur scrinia fili
Et repetit totiens facundo regulus ore:
Quique uidet propius magni certamina circi
Laudat auentinae uicinus sura diana.
Ipse etiam tanto dominus sub pondere rerum
Non dedignatur bis terque reuoluere casar.
Sed tibi plus mentis: tibi cor limante minerua
Acrius: & tenues fixerunt pectus athenæ.
Ne ualeam si non multo sapit altius istud:
Quod cum panticibus laxis: & cum pede grādi
Et rubro pulmone uetus nasisque timendum
Omnia crudelis lanis per compita portat.
Audes præterea: quos nullus nouerit: in me
Scribere uersiculos: miseras & perdere chartas
At si quid nostræ tibi bilis inuulerit ardor.
Viuet: & hærebit: totoque legetur in orbe.

nerauerūt doctrina. **T**ria carmina: quæ sequuntur. **Q**uid cum panticibus: scripta fuerunt ab hoc puero quæ inserit Marti. & deridet ut Persius Neronis carmen: Torua mi malloneis impleverunt cornua bombis. & Hora. carnē Furii bibaculi: Furius hybernas cananue conspuat alpes. & alibi mali scriptoris: Fortunam Priami cantabo & nobile bellū. **M**ulto altius: multo eruditius est. **A**udes præterea. quum tale carnē scribas. **I**nuulerit: urendo signauerit.

Curio: detrato marito: q ex aratro fuit creatus cōsul: sed sis filius prīs. **T**ōsi ad speculum. i. cinædi. Nā ad speculū cinædi tōdebant: ut Iuue. Ille tenet speculū pathici gestamē orthonis. **M**atris togatæ. i. mœchæ famosæ: Nā mœchæ depræhæ sæ cogebant toga indutæ pcedere i publicū. **E**t spōsam: ut supra: Nā cinædi sunt sponsæ uiroꝝ. **T**otā aurē. i. diligēter audire. **S**illi ppetui: imortalē famā cōsecuti. **D**ignant: accipiunt. **S**ilius declamauit i foro ad mediā ætatē. **S**ura: ad Surā scribit Pl. hic doctissim⁹ fuit dictus Palphurius Sura: & coronatus ē i certamine oratorū. coronati aut honesto loco i ludis sedebāt. cū aut hoc certamine quo fuerat uictor i circo esset: poeta ait Surā hñe honestū illic locū: unde spectet certamina. placet superior sensus potes etiā intelligere ex Auēti no monte cum spectasse certamina: nam illic habitabat. panticibus intestinoꝝ partes sunt & quidē sordidæ. Festus ita scribit: patices sunt uētris fluxus. **D**iana: in auentino colebat Cuius postibus cornua bouum affigebant: cum aliis eius templis tantum ceruorū pederēt. **M**agni circi: i quo coronam assecutus erat. **T**anto pōdere rerū. i. in tantis negociis. **S**ed tu plus mentis habes: quā alii. **I**ronia ē. **P**ectus fixerūt: uul

Stigmata: signa & notæ quas habuerit carmen meum. **Cinnamus:** qui scit expolire cutem. placet magis ut accipias pro fullone. **Vasra arte:** fullonaria. **Erit urfus:** ueni et ad feritatem. **Fatiges dentes:** translationem a cane sumpsit.

Hexametris: Tucca reprehenderat superius epigramma: q̄ & longū esset: & hexametris cōpositū. **Altege:** i. ut cōstet hexametris poeta ait sibi licet: & hoc solere fieri. In altege. i. q̄ longū pascit cū Tucca ut sola disticha legat: epigrammata aut lōga tā liceat Tuccæ trāsire q̄ sibi scribere.

Tuccæ nomē cōuenit cēsori: nam & Octavius in emédādo carmine uirgiliano Tucca usus dicit̄ auctore Eusebio. **Solet fieri:** ut epigrammata sint hexametris. **Conueniat nobis:** hoc pactum sit inter nos.

Famæ: Præconis Geliani imprudentiam accusat q̄ puellam uendens ut eius pudicitiam: & blanditias ostētaret ita institutā ut negaret: faceret que uendibiliorē ter osculat̄ est. at qui paulo ante p̄miserat sexcēta noluit dare. **Vult enim** innuere Gelianū fuisse foetido anhelitu: uel cunnilingum uel fellatorem: nam in eius generis homīes hoc ioci genere sæpe utitur ut in esca in quā Sabinus sufflauerat fellator: sed nemo potuit tāgere merda fuit: & in posthumum sæpe. Suburra: in suburra erant īpudicæ mulieres: quod supra indicauit. **Constrix suburrae** faucibus sedet primis. **Licere** dicuntur res uenales: quando certatim præmia offeruntur: dum uenduntur sub hasta: & licitatores dicuntur qui eādē rem affectantes pollicentur precium. **Purā:** quia negabat negantem: ita enim docuerat. **Profecerit:** id est sit assecutus. **Negauit:** noluit dare offensus osculo Geliani: nam erat foetido anhelitu ob fellationem.

Urtantum: Eunuchi spadones dicti sunt auctore Donato: a græco σπᾶδων quod si emebantur: imprudenter factum ostendit poeta & accommodatum esse consilio mulieris uolentiū futui nec parere: ut nūc in Gellia iocatur: nam Eunuchi procreare non possunt & si rem habent. **Tanta** erat mulierum libido: ut spadones quoq̄ adulteros haberent: quod alibi conqueritur. At prius o facinus & spado mœchus erat.

Stigmata nec uasra delebit cinnamus arte.
Sed misere tui: rabido nec perditus ore:
Fumantem nasum uiui tentaueris urfi.
Sit placidus: licet & lābat: digitosque manusque
Si dolor: et bilis: si iusta coegerit ira.
Ursus erit: uacua dentes in pelle fatiges:
Et tacitus quæras quam possis rodere carnem:

Ad Tuccam.

Hexametris epigramma facis: scio dicere tuccā:
Tucca solet fieri: denique tucca licet.
Sed tamē hoc lōgū ē: solet hoc quoq̄ tucca licere:
Si breuiora probas disticha sola legas.
Conueniat nobis ut fas epigrammata longa:
Sit transire tibi: scribere tucca mihi.

De Præcone puellam uendente.

Famæ non nimium bonæ puellam
Quales in media sedent suburra
Vendebat modo præco gellianus:
Paruo cum precio diu liceret.
Dum puram cupit approbare cunctis:
Attraxit prope se manu negantem:
Et bis terque quaterque baliauit.
Quid profecerit osculo requiris?
Sexcentos modo qui dabat: negauit.

Ad Pannicum.

Cur tantum eunuchos habeat tua gellia quæris:
Pannice: uult futui gellia: non parere.

Flete nefas: Castricus puerque amiserat baiis tibi erat: ut supra: Dum tibi foelices idul
get Castrice baiæ. huius poeta mortē deflet. **N**ayades: nymphae aquarum. **Lucrin**.
iuxta baias. **T**ethys: mare. **Eutichus**: nomē ē pueri: alibi nomē asinarii. q. primo mane
occurrit Augu. und bonū accepit omen. nā Eutichus significat fortunatū auctor Tran.
Dulcela. tuū. i. q. lateri semp hærebat. **Alexis**: alter Alexis ut Virg. Hylas raptus ē in bi
thina secutus ceruā imissā a Iunone: ut Theocrit⁹ scribit ab omib⁹ nymphis: ut Onasus

De morte Eutychi pueri.

Flete nefas uestrum sed toto flete lucrino:

Naiades: & luctus sentiat ipsa thetis.

Inter baianas raptus puer occidit undas:

Eutychus: ille tuum castrice dulce latus.

Hic tibi curarum socius blandumque leuamen:

hic amor: hic nostri uatis alexis erat.

Nunquid te uitreis nudum lasciuia sub undis:

Vidit: & alcidæ nympha remisit hylam.

An dea fœmineū iam negligit hermaphroditū:

Amplexu teneri sollicitata uiri?

Quicquid id est subitæ quæcūq; ē causa rapinæ

Sit præcor & tellus mitis: & unda tibi.

De Bassa.

Non miror quod potat aquam tua bassa catulle

Miror quod bassi filia potat aquam.

Ad Martianum.

Sexagesima martiane messis

Acta est: & puto iam secunda cottæ

Nec se tadia lectuli calentis

Expertum meminit die uel uno.

Ostendit digitum: sed impudicum:

Alconti: dasioque: symmachoque.

At nostri bene computentur anni

Et quantum tetricæ tulere febres.

Aur langor grauis: aut mali dolores:

Auita meliore separentur.

Infantes sumus: & senes uidemur.

Aetatem priamique nestorisque

Longam qui putat esse martiane

Multum decipiturque: falliturque.

i n. i. amazonico: a nulla nym
pha raptus submersus ē: ut A-
pollonius canit ab una nym-
pha: eius noīe lacus est quē lu-
strātes quot annis bithīni hylā
uocāt. Hermaphrodit⁹: Vene-
ris & Mercurii. s. quē Salmacis
nympha dilexit. is utrunq; ha-
bebat sexū: unde eius generis
homīes Hermaphroditi dicti
sunt: & alio uerbo adrogyni: q.
olim i portētis hēbant postea
in delitias recepti: ut Pli⁹. Sol-
licitata: allecta. **Viri**: Euthici.

Non miror: Bassa Bassi fi-
lia aquā potabat: cum pa-
ter fuisset ebrius hoc miratur
Narr. nā & cū Dioge. ebriū i fo-
ro uidisset: illius iquit pater e-
brius fuit: simul inquit eā fuis-
se fellatricē: ita dixit alibi i Le-
sbiā: Qua tibi patre opus ē Les-
bia sumis aquam.

Sexagesima: Cottæ uitā
iocundissimā admirat q.
cū. lxii. annum expleuerit: unq;
ægotauerit: & hanc fuisse ue-
ram uitā scribit: nō enim mul-
ti anni ostendūt aliquem diu
uixisse: sed uitæ iocūditas & ca-
rētia morbo. **Mesis** acta: id
est annus absolutus. **Calentis**
le. in febre. **Alcon**: alcontius
alio uerbo dictus est. **Horatius**
Alcontē dixit. Alcon maris ex-
pers pro seruo Horatii uerbū
cū Mart. cōuenit. Pli. nō cōue-
nit q. scribit alcontii uulnege-
medicū a Claudio. c. sestertis
cōdenatū exulē missū i galliā d.
ide restitutū. **Dasius**: nomen
medici hoc loco. dasii etiā cu-

ludā meminit Liur⁹ i secūdo bello pūico. **Symmach⁹**: medicus. d. quo supra cū uenit ad
Martiale ægotatē comitatus. c. discipulis. **Digitū** ipudicū: deridet & cōtēnit: nā ostē-
dere mediū digitū q. ifamis dicit opprobriū erat. **Cōputent**: nūcerent. **Sumus** ifantes:
id est pax uiximus ac si essem⁹ ifantes: q. febres & dolores occuparūt uitæ tempus.

Vita nō uiuere: hoc ē nō ē cōsumere annos. ¶ Valere: ēē salū & in uoluptate agere.
EDere. Eū deridet q Thelesina ancillā olī uēdiderat: sed ei⁹ postea amore capt⁹ eā redi-
mit: pulchre inq^t factū: nā quæ paulo ante diuēdita fuerat tanq̄ ancilla: nūc redi-
mit p^r dñā: placet potius ut itelligas eā nō fuisse iteg^r emptā: sed magno iterdū precio cō-
duci a dño priore. ¶ Crusmata: ad sonit⁹ bæticos. Crusmata dicunt sonitus cimbalo^r &
instrumētō^r quæ digitis pulsan^t: nam κρονω est uerbero & pulso: unde crusma. ¶ Mo-

dis gaditanis: nā puellæ gadita-
næ peculiarē saltationē habebāt. ¶ Pelias frater Nelei fuit:
Neptuni & Tyro fili⁹ ex eadē
matre. ex Cretea nati sūt Ami-
thaon: Pheret⁹: Eson Pelias al-
ter Iasonis: qui ad decrepitam
ætate uixit: de quo itelligit ad
rōgos hec^roreos. i. i medio me-
rore. ¶ Redimit dñam. precio i-
petrat tanq̄ a domina. ¶ Redē-
ptores dicuntur qui suscipiūt
opera cōficienda. ¶ Redimere
itē est assequi precio: ut hic.

Non: Custos hortorū allo-
quitur ex agro hilari ce-
retani dispensatoris: cum tan-
tum dispensatorem dicat. ego
Publium itelligo: & Palatinū.

¶ Cerelim: agilinam dixerūt:
sunt qui dispensatorem accipi-
ant pro artifice: qui custodem
effinxit: quod placet. ¶ Parci-
te iu. nolite aliquid furari.

Hedio: Senem deridet qui
nō secus ungebat crines
& reliquum corpus collebat:
quam si iuuenis: ut aut iuueni-
le os indicaret: cum nullos ha-
beret dentes: dentiscalpio ute-
bat^r ridens hoc significat. Escu-
lano ne uidens dentiscalpium
deceptus putet eum dentes ha-
bere. Imus: in imo loco. ¶ Seg-
menta: dicūtur quisquiliæ re-
rum sectarum. ¶ Segmenta itē
dicebantur colli ornamenta:

quæ senatus romanus aurea permisit mulieribus: in gratiam Volumniæ: quæ Coriola-
num repressit imminentem patriæ. segmenta præterea fasciolæ. Iuuenalis: Segmenta &
longos habitus. Nonnulli codices habēt semitatus: id est distinctus & expolitus: Vt Ca-
tullus: Omnes pusilli & semitati mœchi. at segmētati fasciolis obuoluti dicuntur & per
translationem segmentati unguento obliti dicuntur. ¶ Caluā triphilem: id est trium ca-
pillorum.

Non est uiuere: sed ualere uita.

¶ De Thelesina.

¶ Edere lasciuos & bætica crusmata gestus:

Et gaditanis ludere docta modis.

Tendere quæ tremulum peliā: hecubaq; maritū

Posset ad hec^roreos sollicitare rogos.

Vrit & excruciat dominum thelesina priorem:

Vendidit ancillam: nunc redimit dominam.

¶ De Cilice fure.

¶ Fur note nimium rapacitatis

Compile cilix uolebat hortum.

Ingenti sed erat fabullæ in horto:

Præter marmoreum nihil priapum.

Dum non uult uacua manu redire.

Ipsam surripuit cilix priapum.

¶ De Priapo.

¶ Non rudis indocta fecit male falce colonus:

Dispensatoris nobile cernis opus.

Nam ceretani cultor notissimus agri:

Hos hilarus colles & iuga lata tenet.

Aspice quam certo uidear non ligneus ore

Nec deuota focus inguinis arma geram.

Sed mihi perpetua nunquā moritura cupresso

Phidiaca rigeat mentula digna manu.

Vicini moneo sanctum celebrate priapum:

Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum.

¶ Medio recumbit imus ille qui lecto

Caluam triphylem semitatus unguento

Fodit: scalpit. **L**entiscus erat arbor ex qua fiebat dentiscalpia. **T**onsis: politis.
Cum mittis: Ad Pontiam ueneticam: cuius meminit Iuue. **T**u ne duos una saeuissima
cuipera coena. **T**u ne duos? Hæc mittebat Martiali sapenumeo munera esculenta
apta eiui: dicebatq; se mittere suas bucellas: at poeta inquit has ego non mitto amicis:
nec edam: quia puto inesse uenenum. **B**ucella genus cibi conditi est: sed mihi Aug. uidet ac-
cepisse bucellas pro exiguo frusto panis his uerbis: In balneo demum post horam primam

Foditque tonsis ora laxa lentiscis.
Mentitur esculane: non habet dentes:

In Pontiam.

Cum mittis turdumque mihi: quadræue placetæ:
Siue femur leporis: siue quid his simile.
Buccellas misisse tuas te pontia dicis.
Has ego nec mittam pontia: sed nec edam.

Epi. Tusci.

Ille sacri lateris custos martisque togati
Credita cui summi castra fuere ducis.
Hic situs est fuscus: licet hoc fortuna fateri:
Non timet hostiles iam lapis iste minas.
Grande iugum domita dacus ceruice recepit:
Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Affrum.

Cum sis tam pauper quam nec miserabilis irus:
Tam iuuenis: quam nec parthenopæus erat
Tam fortis: quam nec cum uinceret artemidorus:
Quid te cappadocum sexonus esse iuuat:
Riderisque multo magis traduceri apher.
Quam nudus medio si spatium foro.
Non aliter monstratur atlas cum corpore gibo.

domuit dacos. **D**acus populus germaniæ. **N**emus famulum: domitum & redactum
in deditionem.

Cum sis: Afrum carpit qui pauper iuuenis fortis a sex seruis gestabat: quum tantum
diuitis sit senis & imbecillis. hoc multo maiore ait risum commouere quam si nudus in-
cederet per medium forum. **E**sset onus: portare humeris. **C**appadocia: finitima Armeniæ
unde serui mittebantur ut e Syria. **I**rus: pauperrimus fuit. **P**arthonopeus: unus ex septem
dacibus: qui ad thebas fuerunt perfecti: iunior & omnium pulcherrimus. **L**ogum de hoc extat Pa-
pinii carmen thebaide. Pulchrior haud ulli triste ad discrimen ituro frons fuit. **A**rt hemido-
rus: pugil. **C**um uinceret: ætate florere. **T**raduceris: sub sanaris. **A**tlas: sesus poetæ est
tanta admiratione & risu spectari Afrum: quanta spectantur res nouæ in ludis. ut Atlas qui cælum
dicere sustinere: si gibo corpore & curuo fuerit representatus: ut si elephas per stadium ince-
deret insidente mauro. Hanc nouitatem spectaculi quæsiuit Nero. Incuius ludis notissi-
mus eques romanus insidens elephantum per medium circum cucurrit: & apte spectacu-
la ab Atlante & elephantum suppleuit: cum in Apurum scribat: & ex Aphrica elephantes mauri
sint. **C**ompare gibo: id est cum pari gibi magnitudine.

noctis duas bucellas manduca-
ui. & alibi poeta primitiuum pro-
tulit: horret caninas canis im-
probi buccas: ut exponas tuas
buccellas: id est aquas tibi para-
ueras. **N**ec mit. amicis. **N**ec
eadem. q. ego puto inesse uene-
num: quod nec mihi uolo su-
mere: nec tradere amicis.

Ille sacri Domitianus du-
as expeditiones suscepit in
dacos populos germaniæ: in p-
ore Appius Sabinus consula-
ris oppressus est: Alteram comi-
sit Cornelio Fusco qui erat præ-
fectus cohortium prætorii data
ei belli summa: hic mortuus est
eo in bello: inde inquit Iuue.
Fuscum præbuisse uiscera lani-
anda uulturibus daxis poeta epi-
taphium ei componit. **I**lle cu-
ille præfectus prætorii: & qui
custodiebat latus Domitiani.
Martis to. id est cohortium
prætorii. nam cohortes præto-
rianæ non uersantur in castris
sed in urbe. Castra summi du-
cis: Domitiani. **C**redita: com-
missa. **O** fortuna: quæ inuidi-
sti Fusco: potes hoc fateri: qui
uis mortuus sit uicit tamen: quia

Nigra belua: id est elephas. hexaphorum non nisi ditissimorum erat lectica & sex seruis gestata. de hac. Iuue. Et sexta ceruice feras. An alludit ad ludos Neronis: in quibus fuerunt camellorum quadrigae: & uotissimus eques romanus ut proposui elephantum est uectus: ut per gibos camellos intelligat: qui gibum habent dorsum: & quod sequitur de equite romano non aliter Atlas magnus ridetur: cum gibo camello comparare idonco ad eum gestandum.

Sandapila: feretrum erat popolare. pauperes nunquam gestabatur nisi mortui. Seditus ergo non debes gestari nisi mortuus fueris: at si fueris mortuus debes gestari sandapila: non hexaphoro. **A**n placet ut mortuum accipiat pro paupere & ignauo. **M**ortuus: pauper & ignauus non debes gestari hexaphoro: id est lectica ditissimorum hominum. alibi de lectica signaui: Quam tua sit sandapila est.

Potor: Claruerunt potum nonnulli: ut Torquatus mediolan. qui tres uini congios: uno spiritu potare dicebatur: Plinio auctore. Lippus: cui oculi stillabant. **V**alebis: peribis. **O**culus bibit uenenum: quia periit.

Tristis: In Lupum: qui arrogantiā sibi palam debere arbitrabatur: quam haberet: monet Mart. eum esse fortunatum: & fortunam accusaturum ipsum ingratiitudinis: si senserit eum tristem: & hoc pacto auaritiā hominis: & nimia atque immodica appetentem animum accusat. **T**ristis: moestus: scierit te esse tristem.

Vt noua: Rosae olim mittebantur ex aegypto hyemali tempore. In gratiam autem Domitiani iam erat excogitatum: ut in urbe quoque hyeme prouiderent. Virebant etiam perpetua hyeme in Hispania ad Carthaginem nouam: ex italiciis melleis palmam ferebant sero prouenientes antequam uerae rosae seruantur: ex ramentis & segmentis cornuum tinctis coronae conferebantur imitantes ueros flores: & haec appellabantur hyernae: nunc poeta ab aegypto ait desiderari in urbem frumentum: non rosas quae iam poterant mitti illuc ex urbe. **M**emphiticus: aegyptus uisus est deridere. **H**ortos pharaegyptios. **A**mbitiosa: quaerens laudem nouitate florum. **N**oua dona: id est inusitata: nam nouae rosae hyeme erant noua dona. **F**lorae: deae florum. Praestanti ruris: id est rosacei. **O**mnis iter: id est omnis pars urbis. **C**usus iam cedere: id est qui cogentis cedere. **H**yemi romanae: id est rosae romanis: quae hyeme sunt & proueniunt.

Quaeque uehit similem belua nigra libyn. Inuidiosa tibi quam sit lectica requiris:

Non debes ferri mortuus exaphoro.

Ad Aulum de lusco.

Potor nobilis aule lumine uno Luscus phryx erat alteroque lippus:

Huic dicit medicus bibas caueto

Vinum: si biberis nihil uidebis:

Ridens phryx oculo ualebis inquit.

Misceri sibi protinus deunces

Sed crebros iubet: exitum requiris.

Vinum phryx: oculus bibit uenenum.

Ad Lupum.

Tristis es: & felix. sciat hoc fortuna: caueto:

Ingratum dicet te lupe: si scierit

De Rosis ad Ca. missis.

Vt noua dona tibi caesar nilotica tellus:

Miserat hyernas ambitiosa rosas.

Nauita derisit pharios memphiticus hortos:

Urbis ut intrauit limina prima tuae.

Tantus ueris honos & odora gratia florae:

Tantaque pestani gloria ruris erat.

Sic quacumque uagus gressum oculosque ferebat

Textilibus sertis omne rubebat iter.

At tu romanae iussus iam cedere brumae:

Mitte tuas messes: accipe Nile rosas.

I Ratus: De folio supra. hoc ligneo usus est Augu. quo pedes & brachia iactabat: idq̃ appellauit duretā uerbo hispanico Charidem⁹ erat fellator: & cū inguina ī folio lauaret: ita aquas iactabat ut uideret uelle eas pollutas ēē: & imūdas iis qui postea se lauarent eodem loco. Ego iqt poeta nollem Charidemū sic lauare caput: ut lauat inguā. at si lauat caput foedius est ob fellationem. Sic: tāto ipetu. Subluis: iactas lauādo ī folio uase: qd̃ erat balneis. **M**alo laues inguina: q̃a puriora sūt ore tuo. Urbane fellatorem indicat.

In Charidemum.

I ratus tanquam populo charideme lauaris:
Inguina sic toto subluis in folio.
Nec caput hic uellem: sic te charideme lauare.
Et caput ecce lauas: inguina malo laues.

Ad Ruffum.

Quidam me modo ruffe diligenter
Inspectum uelut emptor aut lanista:
Cum uultu digitoque subnotasset.
Tu ne es: tu ne ait ille martialis?
Cuius nequitas iocosque uouit:
Aurem qui modo non habet batauam
Subrissi modice: lenique nutu:
Me quem dixerat esse non negaui.
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Respondi quia sum malus poeta.
Hoc ne saepius accidat poetæ:
Mittas ruffe mihi bonas lacernas.

Ad Casarem do.

Quam sollicito fortuna parentis hetrusco:
Tantum summe ducum debet uterque tibi.
Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra:
Hos cuperem mores ignibus esse iouis.
Si tua sit summo casar natura tonanti:
Utetur toto fulmine rara manus:
Muneris hoc utrūque tui testatur hetruscus:
Esse quod & comiti contigit: & reduci.

temporibus Domitiani fuisse & Papi. et Mart. testantur: pater leui suspicionē ab imperatore ī exiliū ē missus quē fili⁹ ē comitat⁹: nunc restitut⁹ ē. Laudatq̃ carmīe hoc ī patris clementia. **P**arentis Hetrusci: patris. **H**etrusco: filio sollicito de exilio: quoniam patrem comitatus est: & persecutus singulari pietate. **F**ulmina missa: id est exiliū: id ē reuocasti ab exilio Hetruscum patrem. **H**os mores: talem clemētiā. **I**gnibus iouis: id est fulminibus. **H**etruscus filius: qui fuerat persecutus patrem in exiliū. **E**sse: hoc utrūq̃ tui muneris contigit filio esse comiti: & patri esse reduci: nec prohibuit filium esse comitem: ut tuo munere pius fuisse uideatur: & reduxisti ab exilio patrē auditis precibus filii ut hoc ipsum etiam abs te acceperit. Meminit Papi. in filius.

Quidam: locutus cū Ruffo cuius fata paulo post deslebit: ait se interrogatum esse a quodā an esset mart. poeta & cū annuisset: miratū cur habuisset tam malas lacernas: respondit quia erat malus poeta. At necogar inquit hoc saepi⁹ fateri mitte o Ruffe bonas lacernas. **L**anistæ: erant qui habebāt familias gladiatorum.

Magones: q̃ habebant seruos uenales. **E**emptor: mango. **I**n spectū: me uelut emptor: tanq̃ uellet emere seruū. **A**ut lanista: q̃ uellet emere gladiatorē.

Batauā aurē: Bataui infulam tenēt ī rheno: hos domuit Domiti. prima ætate: cū poeta barbarum uellet nominare: batauum dixit: q̃ & barbarus erat: & hostis fuerat Domitia. aurem batauā. i. barbaram & hostilē. **I**n spectū diligēter: īspiciebant aut diligēter cū emerent serui. **U**nde illud legimus Augustum misisse amicos p̃ urbē q̃ matres familias & adultas ætate uirgines denudarēt: atq̃ p̃ spicerent tanq̃ Toranio magone uendēte: ne hoc accidat hoc saepe mihi: id est ne cogar dici malus poeta: mitte bonas lacernas.

Quam: Duos Claudios Hetruscos patrem & filiū

Octophoro: Sanus prudētē significat & mētis cōstitutā. & sanus significat beneva-
lētē. Philippus gestabat Octophoro cū san⁹ esset. poeta sanū esse negat hoc ē prudē
tē: nā ācipiti uerbo iocatur. **O**ctophoro: lectica gestata ab octo seruis: si sanū credis. i. pru-
dētē & habere mētē constitutā: potius placet exponas si credis sanum. q. d. non est sanus
sed mortuus ignauus & pauper: quod supra dixit: Non debes ferri mortuus.

Edit⁹: Ruff⁹ uix absoluto. xxv. āno ī Cappadocia mortuus ē huius iteritus deplorat

poeta: cū ei esset amicis-
simus: nec spero te āplius lectu-
rum: qā mortuus es. **T**ellus
ca. i. cappadocia. **T**ibi: a te. Or-
bata: priuata re charissima. **A**e-
milia: hanc æmiliā strauit. **M**.
scaurus. **T**ota æmilia: uia uici-
na. **O**ccidit: extincta est. Quira
præmia alphei. v. lustre. i. xxv.
annū. alpheus flu. iuxta pisā &
Elidē ī pelopōneso: ubi ludii o-
lympici singulis lustris celebra-
bātur. **A**micī: absentis. **T**hu-
ra: nā amicorum cineribus thu-
ra dabātur puta hæc carmīa ēē
thura absentis amici: id ē habe.

Setinū: Aestuabat siti poe-
ta ægrotās: Nullas ergo
diuitias optat potius q̄ setinū
& niues. Setinum uinum op-
timum & recentissimum erat
ex Seria missum. **N**iuēs do-
minæ: appellat niues domi-
nas ab affectu rē. n. optatā blan-
diorib⁹ uerbis nūcupam⁹. **B**i-
bebant niues: qā his refrigerā-
bat decocta: & idē ēt uina expt
saliuata quæ bibebāt. **I**ngra-
tus: erga naturam. **M**ida: rex
phrigum fuit ditissimus filius
Gordii: Gordius aut ab agricul-

tura ad imperium est euectus. Ab eius nomine inter phrigiam minorem & maiorem erat
gordiae urbs: ī qua seruabatur plaustrum quod olim Gordii fuerat. Illic gesta sunt quæ
de nouo dissoluto ab Alexandro scribit Curtius. Mida aut habuit aures asini: cum de-
ctus iudex Marsiam phœbo prætulisset. de eo scripsit Herodotus in. i. & Trogus in. xi.
Hermes in principio misit ex mōte didimenæ sacro fluit suo alueo accipit hylum & pa-
ctolum flumina lydiæ: que tandem in phocaicum mare erumpunt. ut Strabo & Herodo-
tus: uehit auri harenas: ut Pactolus: unde Croesi diuitie auctæ sunt. Silius: Nec qui pro-
funditur auio. Atque illati hermi flauescit harenas. **T**agus: notissima Strabonis & Pli-
& nostrorum omnium auoritate: olim aureas harenas habebat in Hispania. **L**ibare: ē
leuiter gustare: & libare dicuntur qui aliis propinant. poeta optat torum setinū: & omēs
niues: & dicit se promissurum ut qui ei propinathabeat ingētes diuitias: bibatque ille ca-
lidam & totam frigidam relinquat Mart. **E**t potet cali. hic sensus magis placet: ut dete-
stetur ministrantem sibi ægrotanti aquam calidam: & dicaris qui mihi libat ægrotanti
aquā calidam: possideat messes libycas & ingentes diuitias: & ipse istam aquam bibat: q̄li
dicat: ego uolo carere potius ingentibus diuitiis: & potare frigidam. **L**ibet: propinet.

De Philippo.

Octophoro sanus portatur auite philippus:
Hunc tu si sanum credis auite: furis.

Flet mortem Ruffi.

Editus est sextus sine te mi ruffe canoni:

Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia cappadocum tellus & numine lauo:

Visa tibi cineres reddit & ossa patri.

Funde tuo lachrymas orbata bononia ruffo:

Et resonet tota plnactus in amyliā.

Heu qualis pietas: heu quā breuis occidit ætas:

Viderat alphei præmia quinque modo.

Pectore tu memori nostros euoluere lusus:

Tu solitus nostros ruffe tenere iocos.

Accipe cum fletu mcesti breue carmen amici:

Atque hæc absentis thura fuisse puta.

In bibentes aquam.

Setinum: dominaque niues densique trientes:

Q uando ego uos medico nō prohibēte bibi

Stultus & ingratus nec tanto munere dignus:

Q ui mauult hares diuitis esse midæ.

Possideat libycas messes: hermumque: tagūque:

Et potet calidam: qui mihi laudat aquam.

li: Tantā facultatem benefaciendi in Domitiano esse ostēdit: ut nihil aliūde debeat petere q̄ aut a se aut a diis: se uero debere optare: ut ab ipso & diis: & ita optat.

HAnc: Sportula. c. quadrantum dabat a diuitib⁹ his qui ipsos colebant: Mart. solit⁹ colere Cecilianum casu cum salutauit suo noīe. cū ex more deberet dominū appellare: ppter ea eo uerbo amisit sportulā. **L**ibertas: q̄ ausus sim appellat te uero noīe: & nō dominum. Abstulit. c. quadrantes. i. sportulam quæ erat. c. quadrantum.

Ad Cæsarem.

Dii tibi dant & tu cæsar quæcunque mereris:

Dii mihi dent & tu: quæ uolo: si merui.

Ad Cecilianum.

Mane salutauī uero te nomine casu:

Nec dixi dominum ceciliane meum.

Quanti libertas constet mihi tanta requiris?

Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore

Cum peteret seram media iam nocte matellam:

Arguto madidus pollice panaretus

Spoletina data est: sed quam siccauerat ipse:

Nec fuerat soli tanta lagœna satis.

Ille fide summa teste sua uina remensus:

Reddidit œnophori pondera plera sui

Miraris quātū biberat cepisse lagœnam:

Desine mirari ruffe merum biberat.

In Zoilum.

Sancta duci summi prohibet censura uetatque

Mœchari gaude zoile non futuis.

In Amianum.

Cælatus tibi cum sit amiane.

Serpens in patera myronis arte:

Vaticana bibis: bibis uenum.

De Gellia.

Mœchum gellia non habet nisi unum.

Turpe est hoc magis: uxor est duorum.

Cælatus: Amianus habebat pateram in qua sculptoris arte erat effictus serpens: & ea bibebat uinum uaticanum: quod pessimum est. cum inquit serpens sit in patera & illic uinum uaticanum: qui inde bibit uenenum alludens ad uinum pessimū: & serpētis effigiem bene expressam. **A**rte mironis: Miron claruit argento effigendo & sculpro.

Hœchum: Gellia cum unum tantum haberet mœchū dicebat se non esse nimium accusandam quia unum tantū haberet. at Martialis inquit hoc turpe est: sed turpius quod est uxor duorū: nam lepide describit mœcham. Mœcha inquit est cōplurium uirorum uxor: & quæ unum habet mœchum uxor duorum est.

Cum peteret: In Panaretū ebrium: qui superiore nocte lagœnam āplius biberat: & cum posceret paulo post matellam: data est ei testa spoletina: quam exhauserat eam totā repleuit lotio: cū plus bibisset: quare etiam plus nō minxit: quia scilicet nihil indiderat aquæ: iccirco minus minxit: nam merū bibētibus minus lotii fit. **M**adidus: ebrius Matellam. i. scaphium. Arguto pol. i. digito resonant. Crepitu enim digitorum poscebat matella. supra: Digiti crepātis signa nouit eunuch⁹: Et delicatæ fuscitator urinæ. **M**atella ita loquitur i distichis. **C**um poscor crepitu digitorum & uerna morat.

O quotiens pellex culcitra facta mea est. **S**poletina: testa: anteponebatur spoletinū musto setio. **O**enophorum: uas est uinarium. **L**agœnā cepisse. i. capace fuisse quantum biberat: nā supra dixerat pl⁹ bibisse.

Sancta: In Zoilum fellatorē: i. quē & supra dixit: Nec uīdicare te Ruffe possumus Fellat. hunc ait nō oportere grauitate ferre promulgatam legē aduersus adulteros: quoniam ipse non sectabatur mulieres: sed fellabat. **N**on futuis: sed fellas. **S**ummi ducis: Domitiani imperatoris.

Tam male: Thaidem male olētē & cōhātē emēdare fœtorē unguētis deridet iocādo
aitq; nulla ratione posse regi quin ilitū sibi fœtorē exhalet: & quis habeat unguē
ta nō olet ea: sed tādē olet. **T**haida. i. natiū Thaidis fœtorē. **F**ullones dicunt q; pānos
purgāt: utuntē autē urina quā colligūt locatis amphoris ī angulis ut turba illic meiat. inde
Titus ætate Lucilli ī orōne: quā legē fannīā suā sit ita describit ebrios: Ludūt aleæ studio
se: unguēta delibuti scortis stipati: & paulopost: Dū eunt nulla ē in angiportu amphora:
quā nō impleāt. erat etiā usus
lotii ī purpura tīgēda. **A**uari:
quia diu seruat lotiū. **T**esta:
amphora. **R**ecēs hircus: nā cū
hircus ex amore reuertit grā
uius olet. Ora leonis: leonis an
helitus fœtidus ē: ut scribit Lu
cretius & Plī. testat. **T**rastibe
rina: erat uilior pars urbis: ibi
sepeliebant scurræ: & uillisi
ma quæq; ministeria fiebant.
Cutis: pellistrastiberina.
Detracta: cani. **P**ullus: galli
næ. **A**abortiuo ouo. i. in ouo
qđ nondum peruenerat ad for
matū fœtū. **G**arū: faciebant
ex intestinis pisciū & cæteris
abiiciēdis maceratis: dictū qm̄
e pisce olim fiebat quem græci
garon appellāt: postea factū ē
e scombris tanta æstimatione:
ut nullus liquor p̄ter unguēta
esset ī maiore p̄cio. Garum op̄
rimū mittebant hęc loca Cla
zomene Pōpei Leptis. Garo
corrupto nihil est fœtidus.

Virus fallax. i. hunc fœtorē q;
pueniebat ex baratro. i. ex mi
ro stōacho. **C**reta acida. i. luto
ueneto: nam terra ex cyp̄ro af
ferebatur quæ mixto aceto &

occultata sub terra & ī solem tepentem educta medicām̄tum conficiebat cuti expolien
dæ & uellendis pilis. **P**ingui faba. i. lomento: nam farina fabæ dicitur lomentū quod
rugas extēdit. propterea dixit supra: Lomento rugas ueteri quod concedere tentas.
Mille fraudes. i. per mille falsas artes. **S**e tutam: non exhalare grauem odorem.

Ponuntur: In Calpetianū pauperē: qui alienis uasis mercede cōductis aureis coenā
bat: quod poeta idicat. putatis iquit Calpetianū uasis aureis uti ubiq;: quia alia nō
habebat: at aliud ē nō habet sua uasa: cogitur uti alienis. **S**tabulū: māsiōnē ī suburbio ap
pellat. **A**grū: uillā: nō habet suū: uti alienis quæ mercede cōducit. Inde semper utitur
uasis aureis. alibi ingestantem annulos: Daçtylothecam inquit non habet.

Accipe belligeræ crudū thoraca. Aegidem sumpsit Domitianus: hoc est munimē
tū pectoris gorgoneo ore sculptum: quale gestabat Minerva id appellatur lōica
quādo ē in pectore hōinis mortalis: in pectore deæ ægis. Consecrat pectori ip̄era
toris ægidem hoc carmine. **T**horaca: id est munimentum pectoris. **D**eæ medusæ. i.
Mineræ quia gestat caput Medusæ: uel quia interfecerit Medusam: ut Igini⁹ scribit.

Quo tumet ira: hoc est quo Pallas irata utitur.

De Thaide.

Tam male thais olet quam non fullonis auari:
Testa uetus: media sed modo fracta uia.
Non ab amore recens hircus: non ora leonis:
Non detracta cani transtiberina cutis
Pullus abortiuo nec cum putrescit in ouo:
Amphora corrupto nec uitiata garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore:
Deposita quotiens balnea ueste petit.
Psilotro nitet aut acida latet oblita creta:
Aut tegitur pingui terque quaterque faba.
Cum bene se tutam per fraudes mille putauit
Omnia cum fecit: thaida thais olet.

De Calpetiano.

Ponuntur semper chrysendeta calpetiano:
Siue foris: seu cum coenat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper: sic coenat in agro:
Non habet ergo aliud: non habet immo suū

Epigrammaton. M. Val. Mar. Liber Septimus.

Accipe belligeræ crudum
thoraca mineræ
Ipsa medusæ quæ timet ira deæ:

7
& Virg. appellauit ægidem arma turbatae palladis: Gorgoneūq; caput turbatae palladis
arma. & cū benigne alloquit aliquē dicitur depōere ægidē. supra: Sic breuī posita mo-
do gorgone pallas. ¶ Hæc cæsar: ex loro enim erat. ¶ Dum uacat: uacua est. ¶ Pectore
diuino sacro: pectore tuo diuino.

Inuia. Sarmatae populi auctore Herodoto: qui a mæotide pallude incipientes: ad septē
trionem tendunt. xx. dieꝝ itineribus: Idē a græcis sauronatae dicuntur: ut Pli. scribit.

Dum uacat hæc: cæsar poterit lorica uocari.

Pectore cum sacro federit: ægis erit.

¶ Ad lorica Domitiani.

Inuia sarmaticis domini lorica sagittis

Et martis getico tergore fida magis.

Quam uel ad ætholæ securam cuspidis ictus:

Texuit innumeri lubricus unguis apri:

Fœlix sorte tua: sacrum cui tangere pectus

Fas erit: & nostri mente calere dei.

Icomes: & magnos illæsa merere triumphos:

Palmataq; ducem sed cito redde togæ.

¶ Ad Pontilianum.

Cur non mitto meos tibi pontiliane libellos?

Nec mihi tu mittas pontiliane tuos.

¶ De Opiano.

Effet castrice cum mali coloris:

Versus scribere cœpit opianus.

¶ Ad Cæsarem Do.

Si desiderium cæsar populiq; patrūq;

Respicias & latia gaudia uera togæ.

Redde deum uotis poscentibus: inuidet hosti

Roma suo: ueniat laurea multa licet.

Terrarum dominum propius uidet ille tuoq;

Terretur uultu barbarus: & fruitur.

njo. ¶ Securā: nihil timētē. ¶ Sacꝝ pectꝝ: Cæs. Do. i. comes o lorica. ¶ Illæsa: nō penetrata.

¶ Merere: assequer. ¶ Palmatae togæ. i. uesti triūphali: quod Serui⁹ est suspicat⁹. hæc or-
tū habuit a pictis uestibus: quæ apud Homēꝝ sūt. ¶ Palmata dicebatur: quoniā pars pal-
mæ. i. uictoriæ i ea intexebatur: ut ab Helena pictis uestibus apud Homēꝝ acu certami-
na inferuntur: eadem dicebatur triumphalis. Ex Pli. est historia.

Cur non. Idem dixit in Theodōꝝ supra. ¶ Cur. i. quæ causa est: quare non mitto tibi
meos libellos causa est ne mittas tuos: qui inepti sunt.

Effet. Poetæ erāt macilēti. Iuue. Vt dignus uenias hederis & imagine macra. Oppia.
cū morbo & natura ipa cēt pallid⁹: putauit se posse uideri poetā: si scriberet uerius
cū pallorē poeticū iā hēret. supra: Illor⁹ morieris Oppiæ. In hūc iocat Mart. ondēs illi pal-
lorē natiuū inēē: & eūdē scriber malū carmē: ad quod se cōtulit hac una de cā qā. f. pallet.

Si Desideriū. Reuocat Cæsare ex sarmatis po. ro. ita iā polcēte. ¶ Redde deū. i. redde te
q dē es. ¶ Si respicias desideriū. i. si uis satis facere desiderio ro. po. ¶ Hosti: sarmati: apud

tanta his inest barbaries ut ne
nomē quidem pacis intelligāt.
Lentulus eos tumultuātes ad
danubium repssit. ¶ Sagitti utū
tur. ¶ Laudat lorica Cæsaris
Mar. & eam putat fœlicem q
diuino pectori sit adhæsura: si
mul rogat ut cito triūphali ue-
sti imperatorem restituat. ¶ Nā
Domitianus necessario susce-
pit expeditionem in sarmatas
de quibus domitis noluit triū-
phare: lauream tantum intulit
loui capitolino. ¶ Inuia: impe-
netrabilis. ¶ Sarmaticis. i. sar-
matarū hostium. ¶ Magis fi-
da. i. certa. ¶ Tergore: lorica
quā e tergore fiebat lorica.

¶ Getico: Martis qui in geticis
colitur. ¶ Cuspidis ætholæ. i. lā-
cæ: nam ætholi lanceas inue-
nerunt: ut scribit Pli. uel cuspi-
dis ætholæ. i. teli meleagri æ-
tholi. q. d. ne Meleager quidē
qui aprum illum fabulis portē-
tosum iteremit: hanc lorica
penetrare posset: quod placet.

¶ Texuit: loricae fiebant ex co-
rio: adeo aut durā lorica cæsa-
rianā scribit poeta: ut ex ūgu-
lis aproꝝ nō ex pelle sit confe-
cta. hoc magis placet: q q non
nulli suspicatur de apro calido

quos es. **M**ulta laurea ueniat. i. mult⁹ triūph⁹. Alludit ad laureā: quā solā de farnatū i⁹ tulit Ioui capitolio neglecto triūpho. **T**erret: dū uicist cultu tuo & fruit: & ide oblectat

Ecquid. Audito rumore uenturū Cæsare canit epigramma. **E**cquid. i. an conuers⁹ sus ad nos. **A**b oris hyperboreis: a septentrione. **C**ert⁹ auctor abest. i. non apparet usq⁹ qui id nūciauerit. **C**hartæ uictrices. i. litteræ lauro circumdatae: rā litteræ a ctore Pli. de triūpho lauro circūdebāt. **P**ublica gaudia. i. quæ sunt plubica gaudia. **C**uspidæ

laurigera: gestante laurū. **I**o. uox ē psequenē triūphū. **S**onas inuict⁹. i. diceris inuictus. **U**t maior fiducia sit. i. ut cū maiore fiducia possimus uti lætitia uēi tu nūci⁹ triūphi farnatici.

Hyberna. Iteꝝ populi gaudia & curā testat⁹ absente Cæsare: & mox uenturo ait in spectaculis animis hominum meditantibus de Cæsare ocu⁹ los nulla frui uoluptate: neq⁹ i spicer⁹ q⁹s uictor sit. **P**euce: cū hister in pontum euoluat⁹ sex mixtis fluminibus iuxta p⁹mū hostium est isula peuce in quā olī Syrnus rex aufugit: auctore Strabone insequente Ale⁹xandro. **A**rctos: hyberna. i. septentrio. **P**euce: isula ad hist⁹z.

Et hister calens: ponit omnia hæc loca p⁹ accolis. **R**henus i probus: quia ter defecit domitis accolis. **F**racto cornu ter: ter intelligo: quoniam Domitianus puer domuit Batauos i colentes insulam rheni: & bis dacos & cattos eiusdem germaniæ populos. **P**erfidæ: sæpius rebellantis. **A**besse non potes nostris uotis: ob nostra uota nō potes abesse ab urbe: quia te animo psequimur: & amplectimur tanquā præsensem. **P**arens orbis: quia Domitianus fuit appellatus pater patriæ. **P**asserin⁹ & Tigris: nomina sunt athlætarum. **T**ur

ba magni circi: idest spectatores magni circi. In eundē sensum infra erit epigramma.

Nunc. Iterum lætatur uenturo Cæsare: aitq⁹ sua carmina non esse intempestiua triūpho: cum triūphi soleāt hēre ludos & iocos. **V**ictor: expugnati farnati. **O**rbe odyrio: a partibus septentrionalibus mense decembri nunciatum est redire Cæsarem: iccirco decembris faciebat uota certa & rata. **O** decēber foelix: quia attulisti nuntiū de Cæsare. **P**oteras non cedere iano: idest poteras esse prior dignitate si Cæsar rediret mēse tuo sicut Iani mense. **G**audia: de aduentu Cæsaris. **F**estiuā conuiuia: supra expositū est: Consueuere iocos uestri quoq⁹ ferre triumphū.

De fama reditus Do.

Ecquid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
Ausonias cæsar iam parat ire uias?
Certus abest auctor: sed uox hoc nūciat omnis.
Credo tibi: uerum dicere fama soles.
Publica uictrices testantur gaudia chartæ
Martia laurigera cuspidæ pila uirent.
Rursus io magnos clamat tibi roma triūphos:
Inuictusque tua cæsar in urbe sonas.
Sed iam lætitia quo sit fiducia maior:
Sarmaticæ laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Do.

Hyberna quāuis arctos & rudis peuce
Et ungularum pulsibus calens ister
Fractusque cornu iam ter improbo rhenus:
Teneat domantem regna perfidæ gentis.
Te summe mundi rector: te parens orbis.
Abesse nostris non tamen potes uotis:
Illic & oculis: & animis sumus cæsar:
Adeoque mentes omnium tenes unus.
Ut ipsa magni turba nesciat circi
Vtrum ne currat passerinus an tigris.

De reditu Do.

Nunc hilares si quando mihi: nunc ludite musæ
Victor ab othryio redditur orbe deus.
Certa facis populi tu primus uota decembris.
Iam licet ingenti dicere uoce uenit.
Foelix sorte tua: poteras non cedere iano.
Gaudia si nobis: quæ dabat ille: dares.

Festa coronatus ludet conuitia miles:
Inter laurigeros cum comes ibit equos.
Fas audire iocos: leuioraque carmina caesar
Sit tibi: si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio.

Cum sexaginta numeret casselius annos
Ingeniosus homo est: quando disertus erit?

In Olum.

Pardicatur oros: fellat linus: ole quid ad te:
De cute quid faciat ille uel ille sua.
Centenis futuit matho milibus: ole quid ad te:
Non tu propterea: sed matho pauper erit.
In lucem coenat fertorius: ole quid ad te:
Cum liceat tota stertere nocte tibi.
Septingenta tito debet lupus: ole quid ad te
Asses ne dederis: credideris uel lupo.
Illud dissimulas ad te quod pertinet ole:
Quodque magis curae conuenit esse tuae:
Pro togula debes: hoc ad te pertinet ole.
Quadrantem nemo iam tibi credet: & hoc.
Vxor mœcha tibi est: hoc ad te pertinet: ole.
Poscit iam dotem filia grandis: & hoc.
Dicere quindecies poteram: quid pertinet ad te
Sed quid agas: ad me pertinet ole: nihil.

Ad Pudentem.

Cogis me calamo manuque nostra
Emendare meos pudens libellos.
O quam me nimium probas amasque
Qui uis archetypas habere nugas.

Ad Faustinum.

Sic me fronte legat dominus faustine serena:
Excipiatque meos qua solet aure iocos:
Ut mea nec iuste quos odit pagina læsit:
Et mihi de nullo fama rubore placet.
Quid prodest: cupiant cum quidam nostra uideri
Si qua lycambeo sanguine tela madent.
Vipereumque uomant nostro sub nomine uirus.

Festiuæ conuiuia: id est festi
stiuæ iocabie in imperatorem.
Lusus: iocos festiuos.

U. Cassellius ingenio
sui uolebat uideri. Lx. an
num iam natum. at si est iquit
ingeniosus nunc: quando erit
disertus: quando tandem discet.
Quando disertus erit. i. quan
do discet: nam uolebat uideri
doctus: quum diceret se inge
niosum.

Cogis. Vasa archetypa erant
preciosissima: ea erant ma
nu uetustorum artificum con
fecta. Res archetypa dicitur quæ
manu auctoris est facta: non du
cta exemplo sed stans aliis in ex
emplum. Aulus pudens petiit
a Martiale ut manu sua emen
data carmina daret. locatur poe
ta. Nugas: uersus uiles. Arch
etypas: emendatas a me.

Sic me legat. Dolet quen
dam maledicum scripsisse
carmen sub suo nomine plenum
mordacitatis: a qua ipse semper
horruit: & in decimo idem con
queritur: Vernaculorum dicta
fordidum detem. Curat suum
non esse carmen quod sub eius
nomine circumfertur. Sic: iu
rantis. Dominus: Domitianus.

Ea aure: benignitate auris.
Iuste quos odit: id est merito
odio habeo. De nullo rubo
re: reprehensione alicuius: quia
qui reprehenditur rubet: ut Iu
uenalis: Rubet auditor.

Sanguine lycambeo: id est acer
bitate iambica: nam Archilo
chus in Licambem generum
suum scripsit carmen: quo illum
compulit ad laqueum.

Negant ferre radios Phœbi. i. non potest aperte uti suo carmine. inde post dicentur clā-
cularii. **L**udimus: iocamur. Innocuis: non detrahentibus famæ alicuius. **G**enius: de-
rerum gerendarum: ut Pompeius. & famæ deus: ut supra. Victurus genium debet habe-
re liber. Gregem castalium: musas. **I**nstar: quæ mihi loco numinis est. Candidus: sim-
plex sine liuore.

Dum lycoris migrauerat tybur: iocans poeta dixit eam illuc migrasse ut fieret cādi-
da: quia audiuerat ebur
cælo tyburtino ex uetustate
reparari: nunc & reuerfa est &
nigra: ut supra: Tybur in her-
culeum migrauit nigra lyco-
ris. **A**ntiqui dentis: idest uetu-
sti eboris: quod fit ex dēte ele-
phātis. ex eiusdem beluæ aliis
ossib⁹ fit: sed minore æstima-
tione. Auctor Pli.

Accidit. Suspēdit animū
lectoris usq; ad exitū epi-
gramatis: ait enim puellam su-
am amisisse lusus: & delitias: &
quoniam amica Catulli passe-
rem delitias suas amiserat: &
Violantilla columbam: quam
stella defleuit: putauit audi-
tor tale aliquid amisisse amicā
Martia. at aliud est quod ul-
timis uersibus declarat. **O**rba
nequitiis sui passeris: idest pri-
uata passere. **H**iantis: Violan-
tilla amica stellæ. **C**antata: ce-
lebrata eo carmine quod inscri-
ptum est. **A**steris: & item eo
carmine quod inscriptum est
colūba. **L**ux mea: amica mea
non capitur nugis. i. non dele-
tatur leuioribus rebus. **N**u-
gæ sūt res nullius precii. & Ci-
cero ad Atticum homines nul-
li⁹ precii dixit nugas: ut Metro-
dorus & reliquæ nugæ. **I**stis
moribus: idest istis delitiis: & in mores humanos educatis bestiis.

Sesquipedalis: sesq; indeclinabile significat unum & dimidium: additur cuius noī: adeo
ut Tacit⁹ sesquiplagam p una plaga cum dimidia dixerit. Ci. in oratore suo: Pes qui ad
hibetur ad numeros partitur in tria: ut necesse sit partem pedis aut æqualem esse alteri
parti: aut altero tanto: aut sesquimaiorem. Sesquipedalis dicitur unius pedis cū dimi-
dio. Amica Martialis delitias suas sesquipedales coniiciebat futuras: cū puer ad legitimā
peruenisset ætatem: ppter ea doluit sibi ereptum esse ante tempus: quod nonnulli garru-
unt sesquipedalem formam hoc loco. i. perfectā: nec cōuenit: nec uerum est.

Quis puer. Domi Stellæ fons erat: & elegantiores ministri proximo nemore coleba-
tur Hercules in primis: nunc laudatur Arginus. de eadem re infra est epigramma:
Fons dominæ regina loci quo gaudet hiātis. **Q**uis puer: idest qui assistit aquis Viola-
tillæ: cuius ædes celebratur carmine Papinii. **N**ayda: a qua Hylas raptus exiuit ex aq̃s.

Qui phœbi radios ferre diemque negant.
Ludimus innocuis uerbis: hoc iuro potentis
Per genium famæ castallidumque gregem.
Perque tuas aures magni mihi numinis instar
Lector inhumana liber ab inuidia.

De lycoride.

Dum tyburtinis albescere collibus audit
Antiqui dentis fusca lycoris ebur.
Venit in herculeos colles: quid tyburis alti
Auro ualet: paruo tempore nigra redit.

De sua puella.

Accidit infandum nostræ scelus aulæ puellæ.
Amisit lusus delitiasque suas.
Non quales teneri plorauit amica catulli
Lesbia nequitiis passeris orba sui.
Vel stellæ cantata meo quam fleuit hiantis
Cuius in elysio nigra columba uolat.
Lux mea non capitur nugis nec amoribus istis
Nec domina pectus talia damna mouent.
Bisdenos puerum numerantem perdidit annos:
Mentula cui nondum sexquipedalis erat.

Ad Arginum puerum.

Quis puer hic nitidis absistit hiantidos undis:
Et fugit ad dominam naida nunquid hylas?

Frag

O bene quod silua colitur tiryntius ista:
Et quod amatrices tam prope seruat aquas:
Securus licet hos fontes argine ministros
Nil faciunt nymphae: ne uelit ipse caue.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt superest hoc regule tantum
Ut tua uendamus munera: nunquid emis?

Ad bibliothecam Iulii Mar.

Ruris bibliotheca delicati
Vicinam uidet unde lector urbem
Inter carmina sanctiora si quis
Lasciuæ fuerit locus thaliae:
Hos nido licet inferas uel imo
Septem quos tibi misimus libellos
Auctoris calamo sui notatos:
Hæc illis precium facit litura.
At tu munere delicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Tulli bibliotheca martialis.

In Gallam.

Cum tibi sit facies de qua nec scemina possit
Dicere: cum corpus nulla litura notet.
Cur te tam rarus cupiat: repetatque futuro
Miraris: uitium est non leue galla tibi.
Accessi quotiens ad opus: mistisque mouemur
Inguibus: cunnus non tacet: ipsa taces.
Dii facerent ut tu loquereris: & ipse taceret
Offendor cunni garrulitate tui.
Pedere te mallem: namque hoc nec inutile dicit
Symmachus: & risum res mouet ista simul.
Quis ridere potest fatui popysmata cunni:
Cum sonat hic: cui non mentula mensque cadit.
Dic aliquid saltem: clamoribus obstrepe cunno.
Et si adeo muta es: disce uel inde loqui.

De fragmento Argos.

Fragmento quod uile putas & inutile lignum

Tiryntius: Hercules. O quod
bene factum est: quia non per
mittere raptum Argini. Licet
ministres: id est potes ministra
re nobis. Securus: quia Hercu
les te defendet.

Aera domi. In Regulum quod
uiliissima munera dona
uerat: quæ hoc disticho redar
git: cum ostendit adeo uilia esse
munera ut nullum sit precium.
Aera domi non sunt: id est non
habeo pecunias. Nunquid
emis: an emeres tu: quasi diceret
non: quia adeo sunt uilia: ut ne
mo faciat precium.

Ruris Bibliotheca. Repos
nit libros in bibliotheca
ut alii sentiunt sua: quod plac
et: ad Ianiculum ut alii intelli
gunt. Amici: alloquitur biblio
thecam. Videt: uidet uicinam
urbem: quod supra dixit. Vnde
de tota licet æstimare Romam.
Vno nido: dicebantur nidi li
brorum: ubi reponerentur: aut
terni: aut quaterni. Supra: De
primo dabit altero uel nido. La
sciuæ thaliæ: lasciuo carmini.
Notatus: id est auctographus:
nam libri exscripti manu aucto
ris dicuntur auctographi. Li
tura: castigatio: nam libri casti
gati manu auctoris erant in ma
iori precio. Paruo munere de
dicata: id est consecrata paucis
libris.

Fragmentum. Tabulam
uetustate consumptam
carmine celebrat contra impe
ritum uulgi: a quo contene
batur. puto hanc tabulam uel
additam fuisse libro Mart. uel fo
ribus domus: ait autem hæc esse prem
argonauis & esse sanctioris qua
cunque nauis integra.

Prima carina. i. argo: aut certe quod placet æmulatione Catulli hoc edit carmen: q me
raphorice phasellum suū decantat. **M**aris ignoti: mortalibus. Argonauis ex orno arbo
re fuit confecta: ut scripsit Alexāder Cornelius: ea similis arbori ferenti uiscū: nec aqua
nec igni potest corrumpi. **C**yneæ: duo scopuli sunt contra bosporū thraciū. Idem dicti
sunt symplegades: quia uidentur concurrere simul & inuicem discedere p aspectu nauigā
tiū: per eas transuerunt argonautæ: quod Apollonius Flaccus: Orpheus: & quicūq; ar
gonautica scripserūt tradunt:
fauore tamen & ope Palladis
& Iunonis. Lucanus: Vt paga
sea ratis peteret cum haspidos
undas: Cyneas tellus emisit in
æquora. **R**uix cyaneæ. i. sim
plegades. **T**ristior ira. i. tēpe
stas. **C**esserit. i. uideat cōsum
pta uetustate. **S**alua rate. i. in
tegra rate.

Nil est. In Santrā qui aliēas
captabat cœnas: & reliq
as omnes: colligebat: quod erat
gulosi: simul eas uēdicabat: qd
erat auari & miseri. **V**ocat⁹: in
uitatus. **C**œnam rectā: ad dif
ferentiam sportularū: nā & si i
sportulis dabatur cœna: tamē
non erat recta cœna. Recta enī
erat quæ dabat domi a diuite.
Tranquillus: Sportulas ad re
ctas cœnas redegit. **G**landulas
apri: cū. lx. sapores ex apro con
ficerentur: glandula siue glan
dia erant inter cæteros pte gut
turis tanti saporis ut lege sum
ptuaria fuerint phibita. **L**um
bus porci qui erat in medio: si
i tres partes diuidebatur. **P**er
ierare: falso iurare se nō habuisse turdū: ut ei def. **C**irros: carnes cirrinæ dicūt: q̄s pariūt
ranæ iformes & exiguæ: eiusdem similitudis carnes ostreorū sūt: & cirri dicūt. Cirri præ
terea dicūt nodi: i fra dicet log cirratū. & Persi. Iuuenes cīcinatos appellat cirratā turbā.
Liuidos cirros. Pli. uidet accipe p minutoribus pedib⁹ pisciū: nā cū d polipis scriberet
duo inqt longissimi pedes sunt: q se uelut āchoris stabiliūt: cæteri cirri quibus uenant.
Liuidos: a colore. **B**uccis: frustis. supra dixit buccellas. **L**init: maculat. **V**uæ ollares:
ut ap i. L. Columellā: & Varronē dicebāt quæ ollis suabāt. **M**ala pūica: eadē granata di
cunt sortita noīa q̄a apd pœnos maxie florēt: & ide ea accepit Italia. **V**uluæ excauatæ:
exesæ & exesis carnib⁹. **I**ta: ut sola pellis remāeret. d uulua hæc Apiti⁹. **V**uluæ sic fiūt:
Pip tritū & ciminū capita porrorū. **B**olet⁹ debilis: nā cito finit: uel fragilis. **S**pondilos:
spondilū est gen⁹ ferulæ ex syria. Spondili iūt ossa quædā pectoris. Sūt qui humerorū in
telligant. Pli. scribit primū spondilū dorcadis reddere facilē aditū potentiorū si gestatus
fuerit. **T**epēti sinu: calido ob cibos. **E**t turturē trūcū. i. carentē capite. **T**runca cada
uera: dicunt sū capite. **A**nalecta: dicūt reliq̄. eodē uerbo utit i distichis d scopis: Ocia
sed scopis nūc analecta dabūt. ppe aut reliq̄: quæ sūt sub mēsa: & colligūt: nā analigōe
ē colligor. potes accipe analecta fuisse instra ad colligēdas reliq̄as ex pauimentis: quib⁹. i.
p scopis utebāt: nā ut scribit Pli. Purgamta cœnæ cuerri solēt i pauimēto ueluti relicta.

Hac fuit ignoti prima carina maris.
Quam nec cyaneæ quod am potuere ruinae
Frangere: nec scythici tristior unda freti.
Sacula uicerunt sed quāuis cesserit annis:
Sanctior est salua parua tabella rate.

In Santram.

Nil est miserius nec gulosius santra
Rectam uocatus cum recurrit ad cœnam
Quam tot diebus noctibusq; captauit.
Ter poscit apri glandulas: quater lumbum.
Et utranq; coxam leporis: & duos armos.
Nec erubescit peierare de turdo.
Et ostreorum rapere liuidos cirros:
Dulci placenta sordidam linit mappam.
Illic & uuæ collocantur ollares:
Et punicorum pauca grana malorum:
Et excauatæ pellis indecens uulua
Et lipa ficus: debilisq; boletus.
Sed mappa cum iam mille rumpitur fuitis.
Rosos tepenti spondilos sinu condit:
Indeuorato capite turturum truncum.

Cirros: carnes cirrinæ dicūt: q̄s pariūt
ranæ iformes & exiguæ: eiusdem similitudis carnes ostreorū sūt: & cirri dicūt. Cirri præ
terea dicūt nodi: i fra dicet log cirratū. & Persi. Iuuenes cīcinatos appellat cirratā turbā.
Liuidos cirros. Pli. uidet accipe p minutoribus pedib⁹ pisciū: nā cū d polipis scriberet
duo inqt longissimi pedes sunt: q se uelut āchoris stabiliūt: cæteri cirri quibus uenant.
Liuidos: a colore. **B**uccis: frustis. supra dixit buccellas. **L**init: maculat. **V**uæ ollares:
ut ap i. L. Columellā: & Varronē dicebāt quæ ollis suabāt. **M**ala pūica: eadē granata di
cunt sortita noīa q̄a apd pœnos maxie florēt: & ide ea accepit Italia. **V**uluæ excauatæ:
exesæ & exesis carnib⁹. **I**ta: ut sola pellis remāeret. d uulua hæc Apiti⁹. **V**uluæ sic fiūt:
Pip tritū & ciminū capita porrorū. **B**olet⁹ debilis: nā cito finit: uel fragilis. **S**pondilos:
spondilū est gen⁹ ferulæ ex syria. Spondili iūt ossa quædā pectoris. Sūt qui humerorū in
telligant. Pli. scribit primū spondilū dorcadis reddere facilē aditū potentiorū si gestatus
fuerit. **T**epēti sinu: calido ob cibos. **E**t turturē trūcū. i. carentē capite. **T**runca cada
uera: dicunt sū capite. **A**nalecta: dicūt reliq̄. eodē uerbo utit i distichis d scopis: Ocia
sed scopis nūc analecta dabūt. ppe aut reliq̄: quæ sūt sub mēsa: & colligūt: nā analigōe
ē colligor. potes accipe analecta fuisse instra ad colligēdas reliq̄as ex pauimentis: quib⁹. i.
p scopis utebāt: nā ut scribit Pli. Purgamta cœnæ cuerri solēt i pauimēto ueluti relicta.

7
Longa dextra. i. demissa manu quicquid non comederunt canes. Præda esculenta. i. nec furta rerum esculentorum. **A**d pedes: ex mensa suorum: qui ad pedes discubunt. supra hoc apertum est eo disticho: Oia cum retro pueris obsonia tradas: Cur non mensa tibi ponitur a pedibus? **V**ino mixto: nam serui uinum bibebant mixtum aqua.

Hæc est. Natalem Lucani poetæ & certum fuisse: & eo mortuo celebratum: uel Papinii carmen testatur: qui phallerio uersu natalitia illius sacra decantat. Lucani proprium diem frequentet: idem ait duobus

Colligere longa turpe nec pudet dextra
Analecta: & quicquid canes reliquerunt
Nec esculenta sufficit gulæ præda:
Mixto laganam replet ad pedes uino.
Hæc per ducentas cum domum tulit scalas:
Seq; obserata clusit anxius cella
Gulosus ille: postero die uendit.

De natali Lucani.

Hæc est illa dies quæ magni conscia partus:
Lucanum populis: & tibi polla dedit.
Heu nero crudelis nullaq; inuisior umbræ:
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit: aonidum turba fauete sacris.
Hæc meruit cum te terris lucane dedisset
Mixtus castaliæ batris ut esset aquæ.

De Eodem.

Phœbe ueni: sed quantus eras: cum bella canenti
Ipse dares latine plectra secunda lyra.
Quid tanta pro luce preces: tu polla maritum
Sæpe colas: & se sentiat ipse coli.

In Maledicum.

Cum iuuenale meo quæ me committere tentas.
Quid non audebis perfida lingua loqui?

Vatis. Idem est argumentum. **L**ux memorabilis. i. dies natalis memorandus. **S**acris: natalitius. **B**ætis: fl. hispaniæ: **L**ucan⁹ cordubensis hispaniæ bæticiæ. **B**ætis: meruit: affecutus est ut numeraretur inter fides castalios: quoniam tulit poetam. **D**edisset te terris: i. pduxisset. **O** phœbe: nam numina quibus sacrificamus inuocamus. **S**ecunda plectra. i. secundam laudem canimus: prima fuit Virg. **P**api. an ponit Lucanum et Virg. **I**psa relatus æneis uenerabit canentem. **S**entiat se coli: maius non potuit precari coniugi amanti maritum: quam ut eius officium ab illo sentiretur.

Cum iuuenale. In maledicum. Duo iuuenales hisdem temporibus floruerunt: alter consul cuius meminit Tacitus: alter poeta cuius satyra extat. Sunt qui suspicent hoc dici de consule: sunt qui de poeta. ego de poeta: nam iuue. ut ex antiquorum monumentis in eius commentariis recitauimus Satyra paucorum uersuum non absurde composita in Paride patrominum poetarum eius semestribus militiis tumetem: genus scripturæ idustrio se excoluit: & tamen bene diu ne modico quidem auditorio quicquid committere ausus est. Recitauit tantum. Quia. aliisq; Martialis & quum Martialis superius epigramma edis

die frequentet: idem ait duobus epigramatis: Martia. Polla Lucani uxore diem celebrante.

Conscia magni partus. i. partus Lucani: Polla dedit Lucanum populis: quasi diceret populi debent naturæ: quæ produxit in beneficiū & gratiam populo. & idem Papi. de Bæti. Lucanum potes imputare terris.

Polla: uxor Lucani laudata multo carmine Papinii. **L**ucanus conscius coniurationis in Nerone: cuius princeps fuit Piso multas insignesq; familias paterno genere complexus ut scribit Tacitus: Socii præterea Rubri Flauius: Sulpitius Asper: Plautus Lateranus interfectus est deprehensus crimine. **C**oniuirauit autem in Nerone quoniam princeps iudeis prohibebat poetarum carmina ostentari populo. **I**nuisior: sensus est nullus est interfectus a te o Nero cuius nec dignus sis maiori odio & magis inuisus quam nece Lucani. **I**dem sensus ferme est in Antoniū: Et leuius tabula quam Cicerone nocens. **H**oc non licuisset tibi: hoc saltem debuisti uereri: si nunquam aliud scelus potuisti horrere: uel debuit tibi adempta esse facultas istius facinoris perpetradi.

disset: quo est confectus quendam scribere uersus maledicos sub suo nomine: suspica-
tus est Iuuenalis id de se scribi a Martiale quodam praesertim delatore ita affirmante: in
quem nunc scribit: & malae linguae iprecatur. Committere me. i. ducere me. in inimicitias
dicunt committi quando cogimur inter nos dimicare: & contendere: & committunt ferre quoniam
coguntur simul pugnare. **Pilades:** filius Strophili phocensis Orestem Agamemnonis fi-
lium unice dilexit: adeo ut ne insanum quidem defereret: Affuit insano iuuenis phoce⁹

Orestis. Et Pilades fuit panto-
minus temporibus Augusti pi-
rithous Ixionis filius rex Iapi-
thage: & These⁹ amicitia in ma-
rathone iuuerunt: cum Thesei
fama adductus pirithous emis-
sisset tauge ut illius uires expi-
ret. Inde iuncta ex ea amicitia
Deidamia in uxorem ducta piri-
tho⁹ Theseum ad nuptias du-
xit. haec Plutarchus: aliter He-
rodotus. **Siculos fratres:** non pa-
licos intelligit: de quibus multa
Macrobius: non Damonem &
Phitiam: qui non fuerunt fratres: sed
Amphinomum & Anapiam fratres
Cataneos qui piissimi fuerunt in
parentes: adeo ut Neptuni ira
imminente excidio eos humeris
extulerunt. Silius: Et catane ge-
nerasse pios celeberrima fratres:
auctor est Strabo: & Plutarchus
in oratione ad Apollimum. Pausa-
nias eorum meminit: nomen non
expressit. **Atridas:** Agamemno-
nem & Menelaum. Maius nomen
quod fuerit Amphinomi: & Ana-
piae. **Quod facis. i. imprecor**
quod semper haereas inguinibus:
quod supra etiam dixit: Haereat inguinibus potius tam noxia lingua.

Dulcia. In eum qui calore carnis nulla aut dicacitate aut urbanitate inserta uolebat pla-
cere eadem ciborum & epigramatum conditione esse scribit poeta: ut placeat nequeat: nisi ad-
dita mica salis aut aceti. Sensus est Quint. Acoris cib⁹ palatum delectat & ei⁹ generis scripta. **Candida**
didiora: sensus candidioris. **Cute cerussata. i. pelle expolita cerussa.** **Mica:** granum. **Salis. i.**
urbanitatis. **Nec amari fellis. i. mordacitatis.** **Fraudat⁹ carēs.** **Morsu aceti. i. aliqua parte**
aceti. **Gelasinus:** ruga contracta ex risu dicitur. pro ruga accipit qualis in media fronte eminet.
Cui abest Gelasinus. i. quae non corrugat aliqua ex parte. **Melimella:** poma mustea dicebatur
a celeritate maturitatis: eadem melimella dicunt a sapore mellis. **Mariscæ:** ficus maril-
cas noiat Cato: & repetit Plinius. Cato fic⁹ mariscas in loco cretoso aut apto serit: erat autem dul-
cis saporis potius quam grati. **Melimella:** dulcia epigrammata data sunt infantibus. **Fatuas:** care-
tes sapore salis. **Chia ficus:** erat quae ex disciplina Cloacii noiat Macrobius: ea habet sa-
porem acerbiusculum: propterea delectat. **Ficus chia. i. epigramma mordens.**

Apollinarem. Scazon carmen iambicum claudicans: de quo supra est dictum: uel alloquitur ut
se conferat ad Apollinarem si uult esse tutus aduersus malignos. **O scazon:** o meum
carmen iambicum. **Vacabit:** erit uacuus negotiis. **Cui⁹ carminis ipse aliqua parte & eme-
datione sua & haec eius gratia scribo ubi noiat.** Imbuat: dent primam linguam: & honore

Te fingente nefas: piladen odisset orestes

Thesea pirithoi destituisset amor.

Tu siculos fratres: & maius nomen atridas:

Et lada poteras dissociare genus.

Hoc tibi pro meritis & talibus imprecor ausis

Vt facias illud: quod puto lingua facis.

In Malum poetam.

Dulcia cum tantum scribas epigrammata semper
Et cerussata candidiora cute.

Nullaque mica salis: nec amari fellis in illis

Gutta sit: o demens uis tamen illa legi.

Nec cibus ipse iuuat morsu fraudatus aceti

Nec grata est facies cui gelasinus abest.

Infanti melimela dato: fatuasque mariscas.

Nam mihi: quae nouit pungere: chia sapit.

Scazonta mittit ad Apollinarem.

Apollinarem conueni meum scazon

Et si uacabit: ne molestus accedas

Hoc quaecumque cuius aliqua pars ipse est

Dabis: hoc facetum carmen imbuant aures:

Si te receptum fronte uideris tota.

Favore noto: quo solet. **Flagret:** incesus sit.

Viscæ. Dexter amicus Mart. ei miserat aprum integrum. Mart. diu apro inspecto & cogitato sumptu futuræ culinæ eum remisit: uult enim cibos qui minori precio condiantur. **Populator glandis tuscæ.** i. qui populabaris glandes tusciæ: nam apri uescunt glande. **Secunda fama:** idest qui potes esse in admiratione. **Apro ætolo:** calidonio. **Dexter:** amicus meus. **Inuidiosa:** supra conditionem meam. **Festa culina.** i. agēs diem festum.

Noto rogabis ut favore sustentet.

Quanto mearum scis amore nugarum

Flagret: nec ipse plus amare te possum.

Contra malignos esse si cupis tutus

Apollinarem conueni meum scazon.

De Apro a se occiso.

Tuscæ glandis aper populator: & ilice multa

Iam piger: ætole fama secunda feræ

Quem meus intrauit splendēti cuspide dexter.

Præda iaces nostris inuidiosa focis.

Pinguescant madidi læto nidore penates.

Flagret & exciso festa culina iugo.

Sed coquus ingentē piperis consummet acervum:

Addet & arcano mixta falerna garo.

Ad dominum redeas: noster te non capit ignis

Conturbator aper: uilius esurio.

Ad Fuscum.

Sic tyburtinæ crescat tibi silua diana:

Et properet cæsum sæpe redire nemus.

Nec cartesiæ pallas tua fusce trapetis

Cedat: & immodici dent bona musta lacus.

Sic fora mirentur: sic te pallatia laudent:

Excolat & geminas plurima palma fores.

Ocia dum medius præstat tibi parua december

Excipe: sed certa quos legis aure iocos.

Scire libet uerum: res est hæc ardua. sed tu

Quod tibi uis dici: dicere fusce potes.

nia bætica oleo abundat. **Italia obtinet palmam.** **Vena frana:** liciana contendunt. Post Italiam histria & bætica. **Trapetum** dicitur mola torcularis. **trapetum** significat uoluo. **Lacus imundici.** i. pleni. i. folia per que labuntur musta. **Fora:** quia Fuscus erat caufidic. **Plurima palma.** i. undecumq; afferat palma & uictoria scire libet uege. **Sed tu quod:** sensus est cupio scire uerum quid sentias de meo carmine: quod si hoc tibi uidetur difficile quia ueris ne me offendas: potes dicere mihi quod tibi uis dici: hoc est tu potes me laudare: quæ admodum tu uis laudari: cum alicui ostendis carmina.

Iugo: idest filua excisa. **Sed coquus:** nunc poenitet Martialem: cum reminiscitur exigere multum sumptum. **Piperis:** piper adhibebat apro condendo falerno mixto garo: arcanum œnogarum dicitur. nam œnogarum erat garum mixto uino. **Apitius spondilos** ex simplici œnogaro factos: & alibi addes œnogarum in tubera & piper. **Arcano** autem garo idest exiguo: quia falerni potio supabat garum. **oinos uinum & γαρὺν garum** significat: unde œnogarum. **Ad dominum:** Dexter. **Noster ignis.** i. nostra culina non est capax tui. **Conturbator:** conturbatores apud Martialem dicunt qui pecuniam in uarios sumptus exigunt: & qui diuersa requirunt: ut alibi: Conturbatorq; macelli. Conturbatorem igitur appellat aprum: hoc est piper & œnogarum & magnum sumptum exigentem. **Exurio uilius:** uolo uiliores cibos.

Sic tyburtinæ. **Fuscum** rogat ut sua carmina accipiat mense saturnalitio & dicat quid sentiat. **Certa aure:** censoria aure. **Dum medius december.** i. saturnalia. **Nemus cæsum sæpe redire:** idest germiare. **Tua pallas:** tua oliua. **Sensus est & ager tuus plus olei ferat:** quæ solet bæticus: nam hispania bætica oleo abundat. **Italia obtinet palmam.** **Vena frana:** liciana contendunt. Post Italiam histria & bætica. **Trapetum** dicitur mola torcularis. **trapetum** significat uoluo. **Lacus imundici.** i. pleni. i. folia per que labuntur musta. **Fora:** quia Fuscus erat caufidic. **Plurima palma.** i. undecumq; afferat palma & uictoria scire libet uege. **Sed tu quod:** sensus est cupio scire uerum quid sentias de meo carmine: quod si hoc tibi uidetur difficile quia ueris ne me offendas: potes dicere mihi quod tibi uis dici: hoc est tu potes me laudare: quæ admodum tu uis laudari: cum alicui ostendis carmina.

Testille. Missurus carmina Voconio Victori poetæ: alloquitur Testillum illius pueri in quo laudando Voconius erat occupatus: rogat ut paulisper a poetæ latere discedat: dum sua illi carmina legit castiganda. **D**ulce tormentum: dulcis cura. **V**ictoris: est cognomen poetæ: sed menda librariorum scriptum erat **V**icturi: Versus autem hoc eodem epigrammate indicat mendam: Carmina Victori dum lego pauca meo. **N**otior: nobilior carmine poetæ. **S**ic: precantis est & optantis. **P**ositis capillis: totis. **T**uo victori: poetæ tuo.

Marsi. qui poeta captus Melenis amore compositos de ea uersus ostendebat Virg. Melenis fusca epithetum conueniens: nam μελαίνη significat fusca: idest quemadmodum marsus posuit ostendere maroni cantanti Alexi suos: ita meos debeo posuisse ostendere Voconio: quis tui amore ardeam.

Das Cattis. Argumentum est epigrammatis in Geliam: quæ inusitato genere concubitus ueneri uidebat oblectari: cum romanum hominem nullum admitteret: ut illud. **Q**ua ratione facis. non modo interroget quare id faciat: sed quo pacto id faciat. **I**udæi: recutiti dicuntur: quoniam iudæis pueris cutis inguinis recidebat. postea cum cutis succresceret dicebantur recutiti. q. noua cute tecti. **H**oratius appellauit iudæos appellas: hoc est cute & pelle carætes. hoc indicio Domitianus cum exigeret tributum e iudæis senem inspicere iussit. **A**lani iter farratas sunt: nam ut scribit Plinius primum omnium sunt scythæ degeneres a seruis orti: **T**rogoditi: **A**lani: **T**oxalani. aduersus

Alanos poposcit opem. Volgesus rex parthorum a Vespasiano: optauitque Domitianum mitti: sed non impetrauit. **T**orus: concubitus. **E**quo farratico: nam alani habent equos farraticos: cum sint inter farratas. **S**unt autem laboris potentissimi: adeo ut centena milia & .i. continuo cursu conficiant aliquando: ut Plinius scribit.

Raucae cortis. **A**d Regulum cui miserat munera empta in foro: cum eadem Regulus ex agro suo uberius haberet. **C**ors pars domus ubi altilia seruabantur. **A**ues raucae cortis. i. aues raucae cortiles. **O**ua matrum: galinæ. **C**hias ficus: melius tamen seruabantur ficus Liuiæ Pompeiæ: quam chias. **F**lauas medio uapore: temperato uapore aridas. **F**œtum: hædum. **R**udem: nouum iuuenem & ignorantem coitum. **N**ō pares frigoribus. i. oliuas frigore rugosas. **N**on pares. i. uictas. **O**lus canum: herbam canam. **D**iligenter: idest o quam dissimulanter erras: quia fingis te non intelligere hoc.

Ad Testillum puerum.

Testile uictoris tormentum dulce uoconi.
Quo nemo est toto notior orbe puer.
Sic etiam politis formosus amere capillis.
Et placeat uati nulla puella tuo.
Paulisper domini doctos seponere libellos:
Carmina uictori dum lego pauca tuo.
Et mecenati maro cum cantaret alexim:
Nota tamen marci fusca melenis erat.

In Celiam.

Das cattis: das germanis: das celia daxis:
Nec cili cum spernis cappadocumque toros.
Et tibi de pharia menphiticus urbe fututor
Nauigat: a rubris & niger indus aquis.
Nec recutitorum fugis inguina iudæorum:
Nec te sarmatico transit alanus equo.
Qua ratione facis: cum sis romana puella:
Quod romana tibi mentula nulla placet.

Ad Regulum.

Raucae cortis aues: & oua matrum
Et flauas medio uapore chias.
Et fœtum querula rudem capellæ
Nec iam frigoribus pares oliuas.
Et canum gelidis olus priuinis
De nostro tibi rure missa credis.
O quam regule diligenter erras.

Nisi me. i. nisi uictum meum. In tota suburra: ubi res ueduntur. **Q**uicquid umber
i. tuus uillicus umbri ruris.

Trice. Pomponius Atticus primus cognome cu doctrina reportauit ab athenis:
Aut ait Cicero: qd in eius familia est ppagatum: nam ex eo dicti sunt Attici ad Atti-
cum nunc scribit Martialis teporis sui dantem opera philolophia. hoc tamen danat i eo
q publica uitet gymnasia: & potius cum uult sudare currat: q aliud exercitatiois gen⁹ ue

Nil nostri nisi me ferunt agelli.

Quicquid uillicus umber: aut colonus

Aut tusci tibi: tusculi ue mittunt:

Aut rus marmore tertio notatum:

Id tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum.

Attice facundae renouas qui nomina gentis:

Nec sinis ingentem conticuisse domum:

Te pia cecropiae comitatur turba mineruae:

Te secreta quies te sophos omnis amat.

At iuuenes alios fracta colit aure magister.

Et rapit immeritas sordidus unctor opes.

Non pila: non follis: non te paganica thermis

Preparat: aut nudi stipitis ictus hebes.

Vara nec iniecto ceromate brachia tendis.

Non harpasta uagus puluerulenta rapis.

Sed curris niueas tantum prope uirginis undas

Aut ubi sidonio taurus amore calet.

Per uarias artes: omnis quibus area seruit

Ludere cum liceat: currere pigritia est.

In Cinnam.

Sordidior ceno cum sit toga: calceus autem

Candidior prima sit tibi cinna niue.

Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu:

Collige cinna togam: calceus ecce perit.

genus pilae. **P**uluerulenta: quia per terram iactabatur. **C**aler amore sidonio: idest i por-
ticu europae. haec duo loca patebant ad cursum: ut supra. **A**era gymnasii: Qued dictu
est ex communi sensu. ego autem ita sentio laudari. **A**tticum q deuitet exercitationes
pertinentes potius ad luxum: q ad rectam ualitudinem. & relicto gymnasio cursu exer-
ceatur & dicat eos qui exercentur in gymnasio esse pigros: ueram autem exercitatione
esse cursum. **C**um liceat currere: quae admodum Atticus & ita legas. **L**udere: p om-
nes uarias artes: quibus area seruit: hoc est quae in gymnasio exercent. **E**st pigritia: pi-
gritiae & desidia. i. **C**um liceat currere: idest cum cursu possis exercere: quod Atticus
faciet.

lit peragere. hic sensus non pla-
cet: que nonnulli haftenus se-
cuti sunt. ego quid sentia dica
i calce huius epigramatis. **A**t-
ticae facundae. i. doctae gentis:
na ille prim⁹ cognome ex athe-
nis rettulerat. **C**onticuisse: ca-
rere eloquentia. **I**ngentem do-
mum. i. atticorum. **T**urba ce-
cropiae Mineruae. i. turba stu-
diosorum: omnis sapiens. i. ois
doct⁹ amat te. **M**agister: gym-
nasii. **C**olit: alios iuuenes.
Fracta aure. i. clamorib⁹. **U**n-
ctor. i. aliptes. **S**ordidus: auas-
rus. **R**apit opes: spoliat iue-
nes opibus. **F**ollis: gen⁹ pilae.
Sueto. de Augusto: Ad pilam &
folliculum est reuersus. **P**aga-
nica: pila. **I**ctus stipitis: exerce-
bant tyrones in capo martio i
cursantes ad palu: qd Salusti⁹
scribit in historiis & qui tradis-
derunt praepcepta de re militari
eodem exercitatiois gne: qui erat
itraturi thermas. Iuue. Aut qs
non uidit uulnera pali. Quem
cauat assiduis sudib⁹ scutoq
laceffit. **I**ctus hebes: quia non
resistit nec sentit stipes. **L**ena-
to ceromate: ceroma erat gen⁹
unguenti ex ceno & oleo quo
utebantur palestritae. **V**ari. q
habent leuiter obtorta crura:
& uara sunt brachia palaestrita-
rum: cum aduersarium ample-
ctantur ut hic. **A**rpastum:

Quo possit. Carinus quem ipudicum fuisse supra ostendit: balnea extruxit: quæ cū essent in omnium admiratione: ait poeta non mirum esse ab homine pessimo rem unā esse benefactam: quando Nero omnium pessimus thermas pulcherrimas ædificauit: simul responderet calūniatorib⁹: q̄ uisus sit anteponeere neronianas thermas ædificiis Domitiani. Duorum inquit impudicorum ædificia consero: Nero thermas ædificauit: gymnasiūq; quæ ut frequentarent senatores & equites oleo donauit ad id necessario.

Tranquillus. Ore rancido: in uido. Persius: Rancidulum qd dam balba de nare locutus.

Domini: Domitiani. Balneis cinædi: Carini ipuri præfers thermas neronianas. Verba calūniatoris arguentis poetam.

Tot muneribus. i. tot ædificiis. Domini: Domitiani. Præfero balneis cinædi: scilicet Carini: hoc est duos impuros cōparo: uerba sunt poetæ respondentis calumniatori.

Inguina. Lecania cum in balnea uēiret iubebat sibi astare seruum. obligatis pudendis subligaculo. Subligaculo autem utebatur: cum alii tū histriones indumento a genibus ad umbilicum nō mō ut partes illas uelarent: sed ut et inguina comprimeret a libidine: nam frequenti coitu raucescebant. hoc demonstrat ifra Mar.

Lecania autem hunc seruum uolebat uti subligaculino balneis: cū alii nudi essent hac de causa ut suspicatur Martia. ut postea secreti⁹ lauaretur ab eo dem seruo recēti ad opus. i. fueretur a seruo qui in aliis latus non fatigasset. Sed meus: sensus ē quare mecum lauaris: & cum seruo meo: qui sumus

sine subligaculis: Immo seruus ne præputium quidem tegit: non legas bis: sed altero loco. Iudæum pondus. i. inguina iudæa. i. circūcisa & aperta: ut iudeus est. Fœmineos recessus. i. occultam lauationem. Tua aqua. i. tuo riuo. i. tuo spmate. Virg. in obsceno carmine: Quam non petieris ore fouebis aquam. i. sperma.

Cum pluuias. Stella miserat regulas Martialis: ut tegeret uillam in hyeme: Martia uis poscit quēadmodum tegit uillam: ita tegat agricolam: id est Martialem. i. mittit togam. Tegulæ balneis accommodatæ mammatæ dicebantur: reliquæ tectis domorum.

Nimbos: pluuias. Iouem madidum. i. cælum madidum. Non tegis agricolam. i. non das mihi togam ut tegar.

Ad Seuerum.

Quo possit fieri modo seuerē
Ut uir pessimus omnium charinus

Vnam rem bene fecerit requiris:

Dicam sed cito: quid nerone peius?

Quid thermis melius neronianis?

Non deest protinus ecce de malignis

Qui sic rancidulo loquatur ore:

Ut quid tu domini deique nostri

Præfers muneribus neroniana?

Thermas præfero balneis cinædi.

Io. Matronam.

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta

Stat quotiens calidis tota foueris aquis.

Sed meus: ut de me taceam: lecania seruus

Iudæum nulla sub cute pondus habet.

Sed nudi tecum iuuenesque: senesque lauamur.

An sola est serui mentula uera tui?

Ecquid fœmineos sequeris matrona recessus:

Secretusque tua cunne lauaris aqua?

Ad Stellam.

Cū pluuias madidūque iouem perferre negaret

Et rudis hibernis uilla nataret aquis

Plurima quæ posset subitos effundere nimbos:

Muneribus uenit tegula missa tuis.

Horridus ecce sonat boreæ stridore december

Stella tegis uillam: non tegis agricolam.

Nosti. Quæstor Domitiani in exercitu nouitate quadam signi indicabat Percussor: cum uellet aliquem interfici emungebat nasum. signum autē ab aliis dari solet ut theta inscriberetur: propterea theta dicitur signum mortis. Persius: Et potis est uitium mortis præfigere theta. hunc quæstorē uolentem emungere nasum collegæ phibuerunt. Iocatur poeta: quod qui paulo ante imperabat necem aliis: nunc non potuerit emungere nares. Mortifera: signum necis ē theta. Opere precium: inuat. Iuguli: necis. Stiria: ut palæmon interpretatur est gutta pendens quæ nondum cecidit. Inuiso naso: quia cum tangebatur nasum erat indicium necis.

Ad Castricum de the ta.

Nosti mortiferum quæstoris castrice signum:

Est opere precium discere theta nouum.

Exprimeret quotiens rorantem frigore nasum

Latalem iuguli iusserat esse notam.

Turpis ab inuiso pendebat stiria naso

Cum flaret madida fauce december atrox.

Collegæ tenuere manus: quid plura requiris?

Emungi misero castrice non licuit.

De Poliphemo.

Tantus es & talis nostri polipheme seueri

Vt te mirari possit & ipse cyclops.

Sed nec sylla minus: quod si fera monstra duorum

Iunxeris: alterius fiet uterque timor.

De Celio.

Discursus uarios: uagumque mane

Et fastus: & aue potetiorum.

Cum perferre patique iam negaret:

Cœpit fingere celius podagram.

Quam dum uult nimis approbare ueram

Et sanas linit obligatque platas:

Inceditque gradu laborioso.

Quantum cura potest: & ars doloris

Desiit fingere celius podagram.

Epi. patris Hetrusci.

Hic iacet ille senex augusta notus in aula:

Pectore non humili passus utrunque deum.

Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris

laemon interpretatur est gutta pendens quæ nondum cecidit. Inuiso naso: quia cum tangebatur nasum erat indicium necis.

Non licuit: quia tanquam imperaturus necem aliis phibitus ē emungere nares.

Tantus. Poliphemus & sylla erāt serui seueri ut nō modo aliis possent incutere terrorem: sed ipsi inter se time-rēt.

Tantus: tam magnus. Talis. i. tam deformis. Cyclops. i.

Poliphemus. Sylla: serua seueri.

Fera monstra: idest ambos.

Uterque timor. i. alter alterum timebit.

Discursus. In Celium quod dū recusaret laborē salutandi cœpit fingere podagrā: & ita finxit ut paulo postea cœperit laborare.

Ridet poeta tantam fuisse artem Celii: ut non mō fictam podagram: sed uerā expresserit.

Fingere podagram: se laborare podagra.

Discursus: eodem uerbo utitur Iuue.

Gaudia discursus. Vagū mæne: idest matutini temporis labores: quo tempore omnes uagabantur ad salutandos diuites.

Aue: salutatōem. Desiit fingere: quia uerā habebat podagram.

Plantas sanas: idest pedes non laborantes.

Gradu laborioso: quia ita incedit ut uideatur dolere.

Hic iacet. Hetruscus qui ab exilio lachrymis filii fuerit restitutus: ut supra dictū ē: nunc moritur: poeta epitaphium componit: quo laudat pietatem filii superstitis: ita amissum patris lugentis ut non nonagenariū senem: sed prēm iuuenem ante tēpore ptum lugere uideret. Ille senex: Hetruscus in aula augusta Domitiani. Passus utrumque deum. i. Claudium & Neronem: nam Hetruscus pater seruus fuit Claudii: a quo eadem conditione traditus est Neroni: ut Pap. i. filius aperte docet. Pap. Terribile affatu passus uisusque tyrannū Inanēque suis. præterea: Nondū stelligere senior dimissus in axem Claudii in longo transmittit hēre nepoti. Nō humili pectore: magno aīo. Coniugis: uxoris.

Aambo: casus græc⁹ ē p̄ ambos. ut illud Virg. **S**i duo præterea. **F**raudata iuuenta: mor tua ante tempus. **T**er senas olympiades. i. nonagesimum annum.

Cosmicos. Cosmici dicuntur ornatī. Sempronius Tucca cū esset ornat⁹ uolebat uideri formosus: dictitans se eē cosmicum. poeta ait non mō res bonas: sed et malas posse ornari: hoc est ipsum quoq; esse malum: quis cosmicus esset.

Primum. Cinna nec dabat Martiali quod poscebat dari: nec negabat oīo: sed diu habebat ipsum suspensum: & sollicitum. **P**rimū ē ut præstes. i. prima gratia est tui beneficii ut præstes. **S**ed tu nec præstas: iō non diligo te: Nec cito Cinna negas: p̄pterea odi te.

MVnerib⁹. Castricus & eruditissimus poeta & diues fuit: Mart. cum alii amicis munera mitteret: ip̄e mūerū loco mittere solebat carmina: neutrū poterat efficere in Castricū q̄ nec agebat mūeribus: nec carminibus. paulo tñ ante dederat epigramma ad poetā: nunc affert cām quare miserit: ait. n. & hoc accidisse ut Alcinoō pomorum copia reliquos mortales supanti aliq; aliqñ miserit poma. **M**unerib⁹: sensus ē horum uersuū Castricū non posse superari muneribus aut carminibus. **S**ic etiā eadē temeritate. **I**n utroq; sum⁹ tenues: laboram⁹ in opia munerū & carminū. **V**icīq; parati: facile cedimus. **I**nde: cū nō possumus mittere bona carmina. **A**lcynous: Nausitōi filius celeberrimus carmīe Homeri in odysea: corcyra in qua erāt populi phæces īsigni iusticia rexit: tāta pomariorū copia & fertilitate: ut auctore Homero præmaturis fructibus noui statī succederent. **P**apinia. Quid bifera alcynoi laudem pomaria. Ouidius: Phæcum foelicibus obsita plantis. Iura petūt. **H**uius filia Nausicaa nudū & naufragum ex littore Vlyssē domū produxit. **D**ederim: ausus sim dare.

Maximus ille. Maximus Cæsonius singulari amicitia cum Anneo Seneca iunctus: missus ē a Nerone in exiliū. Ouidi⁹ cum secut⁹ est non ueritus principis indignatione: & cōtēpta gratia qua apud illum ualebat. idem amicū amissum tabella expressum hēbat apud se: cui⁹ picturæ hoc addit carmē a Martiale. **V**iuida: ueris liniamētis exp̄sis Hunc: Cæsonium. **D**ānare Neronem: ausus ē seq̄ dānatū: & negligē Neronē apud quē grā ualebas: nā dānare ē cōdēnare. Dānare itē ē aliqd tāq; detestandū ōmittere. ut supra de Othone: Dānauit multo saturatū sanguine martē: & ita hic accipit. **N**on tua fata. i. nō tuā sortem foelicem apud Neronē. i. maluisti sequi malā sortē amici: q̄ tuā foelicē.

Miscuit: elysium possidet ambo nemus.
Occidit illa prior uiridi fraudata iuuenta.
Hic prope tersenas uidit olympiadas.
Sed festinatis raptum te credidit annis
Aspexit lachrymas quisquis hetrusce tuas.

Ad Sempronium.

Cosmicos esse tibi semproni tucca uideris:
Cosmica semproni tam mala q̄ bona sunt.

In Cinna.

Primum est ut præstes: si quid te cinna rogabo
Illud deinde sequens ut cito cinna neges.
Diligo præstantem non odi cinna negantem.
Sed tu nec præstas: nec cito cinna negas.

Ad Castricum.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum:
Audeat hic etiam castrice carminibus
Nos tenues in utroque sumus: uincique parati.
Inde sopor nobis: & placet alta quies.
Tā mala cur igitur dederim tibi carmina quæris:
Alcinoō nullum poma dedisse putas.

Ad Ouidium.

Maximus ille tuus ouidi cæsonius hic est:
Cuius adhuc uultum uiuida cara tenet.
Hunc nero damnauit: sed tu damnare neronem
Ausus es: & profugi: non tua fata sequi.

C
pu
fie
i.
xi
p

A

S

A

F
Ca
Hi
Fœ
Hu
O
Spr
Mi
Ha
Q
Ha

C
N
Exc
E
Diu
N

D
C
Red

ideft p
lecebr
tia.
D
uitam
ta pri
grator

Magnus comes: q magnus eras apd Neronē. **F**reta scyllae. i. æquora sicula. Scylla scopulus maris siculi naufragiis & piculis insignis. **M**axim⁹ cæsoni⁹: p^oconsulatū aphricæ gessit tēporibus Neronis. **P**ræsens & uentura turba. i. præsentes & posteri. **N**oia uictura. i. fata immortalia præstabunt meū carnē. **L**egi post mortē. **Q**uod ille Senecæ: nā maximus Cæsonius nō dubitauit Senecā dānatū a Nerone p^ofiteri sibi esse amicū. **T**ēporibus ēt Claudii dānatus est Sene. sed mox ab exilio restitutus: ut scribit Tac.

Aequora per scylla magnus comes exulis isti

Qui modo nolueras consulis ire comes.

Si uictura meis mandantur nomina chartis:

Et fas est cineri me superesse meo:

Audiet hæc præsens uenturaque turba: fuisse

Illi te: senecæ quod fuit ille suo.

Ad eundem.

Facundi senecæ potens amicus

Caro proximus aut prior sereno:

Hic est maximus ille: quem frequenti

Fœlix littera pagina salutat.

Hunc tu puer siculas secutus undas

O nullis ovidi tacende linguis

Spreuisti domini furentis iras.

Miretur pyladem suum uetustas

Hæsit qui comes exuli parentis:

Quis discrimina comparet duorum

Hæcisti comes exuli neronis.

Ad Priscum.

Comendare tuum dū uis mihi carmine munus:

Mæonioque cupis doctius ore loqui:

Excrucias multis pariter me teque diebus:

Et tua de nostro prisce thalia tacet.

Diuitibus poteris musas elegosque sonantes

Mittere: pauperibus munera plena dato.

Ad Licinium.

Doctorum licini celeberrime summe uirorum:

Cuius prisca graues lingua reduxit auos

Redderis heu quanto fatorum munere nobis

id est pulchra: an pexa dicit: ut referat hoc ad uestem pexā. i. referta & plena sine ullis illecebris: ut tractum sit a pexis uestibus hyemalibus grandioris pili. placet prior sententia.

Doctorum. Licinium Suram conualuisselætur: de quo in aduersa ualitudine desperatum erat. simul monet amicum: ut cum euaserit periculum mortis: reliquā uitam agat uoluptate & relaxatione animi nullo die prætermisso. **L**ingua prisca: imitatio prisca. **A**uos graues: id est instituta & doctrinam antiquorū. **Q**uanto munere: id est grato munere mortalibus.

Facundi. Serenus Carus

Stati⁹ Anne⁹: ut Tacit⁹:

Senecæ amicissimi fuerūt: eo

dē argumēto ē epigrāma: quo

supius præponit amicitia Oui

dii maxio amorī Piladis i Ore

stem. hoc carmen addit picturæ

Cæsonii. **S**alutat frequen

ti pagina. i. ad quem toties scri

pfit Seneca. **A**micus potens:

quia plurimum ualebat apud

Neronem. **P**roximus caro:

amore i Senecam. **A**ut prior

sereno. i. qui pari amore cū ca

ro diligebat: aut uehementio

re q serenus senecam. **D**omi

ni: Neronis. **V**etustas: antiq

tas. **E**xuli parētis: Pilades se

cutus est Orestē: qui mīre iter

fecta in exiliū abiit furis agita

tus. **E**xuli: Oresti. **P**arentis:

Clitemnestræ mīris cæsæ a se.

Duorum: Piladis & Ouidii.

Exulē Neronis: Pilades nihil

timebat: At Ouidius Neronē

debebat uereri plus igit est.

Comendare. Priscū ac

cusat qui pollicit⁹ se mī

surum munus Martiali id dif

ferebat: cupiens una mittere

carmen. at poeta iquit ibi pau

peri mittendum esse mun⁹ ex

politum: diuitib⁹ pulchros uer

sus. **E**xcrucias: habes me anxi

um expectātem munus. **O**re

mæonio: Homeri ore. **P**lac

cet: concinatur. **D**e nostro. i.

de nostro dāno. **P**exa mūera:

Gustata lethes aqua: hoc est gustato **F**l. infernali: nam animæ ad superos rediturae: noua corpora: ut cecinit poeta potat aqua lethei fluminis. **P**erdiderat metum. i. uota suscepta. p te nō putabāt se deberi. & psolui: quia nō putabāt euasurum. **T**ristitia: secunda: de posita cura te euasurum flebat. **P**eractis lachrymis. i. iustas lachrymas oēs emisit: tanquā si mortuus esset. **R**egnator taciti auerni. i. pluto. **N**on tulit inuidiā. i. nō potuit pferre loquelas hominū lugentiū re. **C**olos raptas. i. pensa. **I**pse restituit colos raptas parcis: quas deposuerant sorores.

Mors falsa. i. falso existimata de te. **F**rueris posteritate. i. ita uiuis nūc inter eos qui tibi sūt posteri: qā habebaris mortuū. **V**iue: da operam relaxationi animi. **V**elut rapto: nam qui uiuunt rapto maiori studio et diligentia res aptas amplectuntur: hoc est cōsume oēs dies: ac si eos raperes. **G**audia fugitiua. i. gaudia quæ cito labuntur. ut supra: Sæpe fluēt imo sic quoque lapsa sinu. **V**ita reuersa: iterū data tibi. i. nullum diem uoluptatis prætereas.

Cum mēsas. **I**nstituerant antiqui cœnam quā appellabant ambulatoriam ministris circūferētib⁹ uasa. Si pauperes inuitabuntur: rarius ad eos accedunt: ministri ditioribus seruientes hanc igitur cœnam pauper Mart. damnat.

Pro mensis: loco mensarum.

Gabata: uasa concaua dicta: quia sunt cauata. **L**aces: patinæ minus excauatæ: **T**ranscurrunt: ministri circūferentibus. **O** lautī: o diuites. **H**abete uobis: has epulas. **O**ffendimur cœna: qā nō uescimur.

Fons dominæ. **V**iolātilla magnificas hēbat ædes: quæ a Papinio in epithalamio Stellæ describuntur: **L**ecta deæ sedes ueris nec sordet ab astris. in his fons erat Papi. **P**erspiciui uiuunt in marmore fontes: proximo nemore consecrato Herculi: argumentum supra ē expositū. ait poeta ap te hoc factū ut Hercules sit proximus: ne scilicet multi niuei ministri rapiantur a nymphis: ut Hylas raptus fuit. **D**omus conspicuæ. i. domus Violātillæ. **L**uceat: accipiat lucem. **C**horo ganymedo: ministris similibus Ganymedi. **O**bseruat: custodit. **N**otos: quo nouit amores nympharum.

Parua. **S**euero misit & oua & poma: sed ne uideretur gulosum amicum existimare. ait se mittere poma ut uescatur oua: ut raucam uocem aperiat: & ut faucibus mederetur: & ut uox fieret clarior: nam ulceratis faucibus oua medent: auctore Plinio.

Gustata lethes pene remissus aqua.

Perdiderant iam uota metum: securaq; flebat

Tristitia: & lachrymis iamq; pactus eras.

Non tulit inuidiam taciti regnator auerni:

Et raptas fatis reddidit ipse colos.

Scis igitur quātas hominū mors falsa querelas

Mouerit: & frueris posteritate tua.

Viue uelut rapto: fugitiuaq; gaudia carpe:

Perdiderit nullum uita reuersa diem.

De Annio.

Cum mensas habeas fere ducentas:

Pro mensis habet annius ministros

Transcurrunt gabate uolantq; lances.

Has uobis epulas habete lautī:

Nos offendimur ambulante cœna.

Ad fontem hiantides.

Fons dominæ regina loci quo gaudet hianthis

Gloria conspicuæ delitiūq; domus.

Cum tua tot niueis ornetur ripa ministris

Et ganymedeo luceat unda choro.

Quid facit alcides silua sacratus in ista:

Tam uicina tibi cur tenet antra deus?

Nunquid nympharum notos obseruat amores

Tam multi pariter ne rapiantur hyle?

Ad Seuerum.

Parua suburbani munuscula mittimus horti

Faucibus oua tuis: poma seueræ gula.

Mercari: Urbicū monēt ut si uelit audire suos uersus: neq; eos emere: eat ad Pompeium
Auctū: qui omnes memoria tenebat. **M**ercari: emē nostras nugas. i. nros libellos.
Sedet: habet domiciliū in pma æde Martis: quod tēplum reliqua superat magnificētia.
Murtis ultoris: templū ædificauit Augu. Cæsar: quod uouerat in bello philippēsi aduer
sus Brutū & Cassiū ultorē appellauit: qm̄ id bellum suscepit ad ulciscendā mortē Cæ
sarī patris. **I**ure madidus: ffordibus: sunt qui legunt iure madens. i. iure peritus: sed non

Ad Urbicum.

Mercari nostras si te piget urbicē nugas:
Et lasciua tamen carmina nosse libet:
Pompeium quæras: & nosti forsitan auctum:
Ultoris prima matris in æde sedet.
Iure madens uarioq; togæ limatus in usu:
Non lector meus hic urbice: sed liber est.
Sic tenet absentis nostros cantatq; libellos:
Vt pereat chartis littera nulla meis.
Deniq; si uellet poterat scripsisse uideri.
Sed famæ mauult ille fauere meæ.
Hunc licet a decima: nec enim satis ante uacabit
Sollicites: capiet cœnula parua duos.
Ille leget: bibe tu: nolles licet: ille sonabit:
Et cum iam satis est dixeris ille leget.

Ad Auctum.

Gratū ē quod celeri nostros legis aucte libellos:
Si tamen & celerem quod legis aucte iuuat.
Ille meas gentes & celtas rexit hiberos:
Nec fuit in nostro certior orbe fides.
Maior me tanti reuerētia turbat & aures:
Non auditoris: iudicis esse puto.

In Vmbrum.

Omnia misisti mihi saturnalibus umber:
Munera: contulerant quæ tibi quinq; dies,
Bissenos triplices: & dentiscalpia septem:
His comes accessit spongia: mappa: calix.
Semodiusq; fabæ cum uimine picenarum:

Omnia: Vmbrum causidicum deridet: qui quæcūq; munera clientibus in saturnali
bus acceperat miserat Martiali. Ea autē erant uilissima & nullius ferme precii. eius
modi munerum uilitatem Iuuenalis satyrico carmine insectatur. Vix octo sui potuerūt
ferre munera Mart. facilius inq; poeta un⁹ puer potuisset mihi ferre quinq; libras argē
ti. **Q**uinq; dies: qā saturnalia durabāt qnq; dieb⁹. **T**riplices pugillares: de qb⁹ dicemus
i distichis. **S**pongia accessit comes. i. uenit comes. **V**imie picenæ. i. cū cistella oliuæ.

placet. **L**imatus: habens lima
rā & attritā togā. **I**n uario usu
togæ. i. dū omnibus in reb⁹ uti
tur eadem toga. **N**on lector
meus. i. nō legit modo mea car
mina. **S**ed liber est: hic sic te
net memoria mea carmīa ac si
esset liber. **A**bsentes: nō īspe
ctos. **V**t nulla littera: idest ne
minima quidē syllaba pereat.
Deniq; si uellet poterat uide
ri scripsisse: idest posset uideri
auctor carminum adeo bñ me
moriam tenet meos uersus. **S**ol
licites: idest puoces ad recitan
da carmina. **N**on satis aū ua
cabit: idest nō uacuus erit oīno
negociis. Iuue. Si uacat & placi
di & cætera. **Q**uīti. Marsus &
pedo legēdi: si uacet: idest si oci
um sit.

Gratū: Celer magistratū
habuerat ī celtiberia. Idē
post reditum ī urbem ex Pom
peio aucto audiebat carmina
Martī. monet poeta Auctum
se magnopere uereri aures Ce
leris: quoniam non uideat au
ditor sed iudex celtiberorū: nā
& Martialis erat celtiber. **S**i
tamē iuuat. i. probatur a Cele
re: nam si offenderet nollet re
citari. **C**eltas hiberos. i. celti
beros: nā celtæ cum tenuissēt
ripas hiberi sūt celtiberi nomi
nati. **C**ertior: sanctior. **M**as
ior reuerentia: quia rexit celti
beros. Iudicis: alludit ad id qđ
fuerat iudex ī hispania.

Sapæ laletanæ: appellat uinū laletanū sapā: quia erat sæcosum: hēbatq; plurimū fæ-
cis. supra: A caupone tibi fex laletana petat. de hoc uino utputo itellexit cū dixit: Pluri-
mus hispanas mittet mihi nauta metretas. Inue. dixit de uino misso caufidicis: uinū ty-
beri deuectū. **C**octana: coctanū ficus est ex syria. Pli. ita scribit: Syria ī ficorū genere ha-
bet caricas & minores ei⁹ gñis quæ coctana uocant. Itē pruna in damasco monte nata.
Canis prunis. i. rugosis. & supra. Acuta senib⁹ testa. Cū damascenis: Ex syria mittebant
serui: iccirco Iuena. Quo pru-
na & coctana uento. i. uenit ue-
nalis seruus. **F**ic⁹ lybica: ī hye-
mē pducebat: artificio mortu-
lium frigidissima ipso ē tactu.
supra: Et ficus libycæ gelata te-
sta. **F**uisse nūmorū. xxx. i. fuis-
se precii. xxx. nūmorū.

Semper mane: Nasidienus
captabat olī mūera a Mar-
tiale blāditiis: sed cū poeta iam
aspernaret: excogitauit nouū
aucupii genus. solebat enī dice-
re se uidisse sōnia plena terro-
ris Marti. ad quæ placanda po-
stulabat modo tus: mō agnā:
mō porcū: poeta respōdet. **I**ā
prior uindemia. i. pri⁹ illud au-
cupiū quo utebaris apud me.
Venit ad fæcē. i. defecit. **S**ed
& hæc: & ē hoc nouū aucupiū
defecit. **S**aga: mulier maga.

Exorat: placat tuas noctes. i.
tua somnia horrenda de me.
Cōsumpsi: dādo tibi. **M**olas
falsas: molā falsam. i. pecuniam
p̄ mola falsa ad sacra. **D**ecre-
uere: sunt īminuti. **C**adit: iter-
ficitur p̄t somnia. **A**ues cor-
tis. i. aues cortiles. **D**ormi tibi
i. ī tuā pernitiē & non ī meam.

Nlli munera: Chrestus ac-
ceptis muneribus ab ami-
cis nihil remittebat: sed irrūa-
toribus fellando satisfaciebat: si inquit poeta ita satisfacies omnibus: satisfacies etiā meis
muneribus: quæ misi tibi fellando. **N**on me: sed seruum meū qui iudæus est. **S**i nulli
remittis: si nulli reddis. **N**ec mihi remiseris: patiar mihi non remitti. **S**ed si remittis: si
satisfacies. **L**npo galloq; sunt irrumatores. **L**ingas. s. mentulā. **P**roba. s. mentula mea.
De solymis perustis. i. a iudæis. i. sui mei qui uenit e iudæa. i. ex ægypto. supra: Sed me
ut de me taceam lecania seruus iudæum nulla sub cute pondus habet. **D**ānatam modo
mentulam tributis: mentula dānata tributis dicitur: quōiam cum Domitianus exigeret
tributa iudæorum: multi ne soluere cogerent dissimulabant originem negantis se e iu-
dæos: sed si differebant inspiciebant an essent circuncisi: & ita deprehendebant. Interfui
inquit Tran. adolescentulus cum senex nonagenarius inspiceretur a quæstoribus & fre-
quenti concilio an esset circūsecctus: nam circūseccti dānabant ad soluenda tributa. me-
tula igit dānata tributis dicit concisa. i. iudæa: qm̄ eo iudicio dānabant ad tributa.

Et laletanæ nigra lagena sapæ.

Paruaq; cum canis uenerunt coctana prunis:

Et libycæ fici pendere testa grauis.

Vix puto triginta nummorum tota fuisse

Munera: quæ grandes octo tulere syri.

Quanto commodius nullo mihi ferre labore.

Argenti potuit pondera quinque puer.

In Nasidianum.

Semper mane mihi de me mera somnia narras

Quæ moueant animū: sollicitentq; meum.

Iam prior ad fecem sed & hac uindemia uenit:

Exorat noctes dum mihi saga tuas.

Consumpsi falsasq; molas: & turis acervos:

Decreuere greges: dū cadit agna frequens:

Non porcus: non cortis aues: non oua supersunt

Aut uigila: aut dormi nasidiane tibi.

In Chrestum.

Nulli munera Chreste si remittis.

Nec nobis dederis remiserisq;

Credam te satis esse liberalem:

Sed si reddis apicio: lupoque

Et gallo ticioq; celioq;

Lingas non mihi. nam proba & pusilla est:

Sed quæ de solymis uenit perustis:

Damnatam modo mentulam tributis.

TSera: Laudat Rabirium architectum: qui ædem flauiae genti erexit: eam enim ædificari uoluit Domitiano: Tranquillo teste. uel Domitiani domum struxit: de qua infra: quod placet. **C**episti arte complexus es Domum parrhasiam. i. domum palatinam. hoc enim placet potius quod ædificauit flauiam. Domus palatina: dicitur parrhasia ab Euandro arcade. Silius: Aspice montis apex uocitata palatia regi Parrhasia. Virg. Parrhasio dictum panos de montelycei. Non placet quod suspicant nonnulli domum Domitiani dici parrhasiam: quia in

Ad Rabirium.

Astra polumque tua cepisti mente rabiri:
Parrhasiam mira qui struis arte domum.
Phidiaco si digna ioui dare templa parauit:
Has petat a nostro pisa tonante manus.

De Achila.

Castora de polluce gabinia fecit achilas:
Pyxagathos fuerat: nunc erit hippodamus.

Ad Gallam.

Clam sex aut septem nupsisti galla cinædis:
Dum coma te nimium pexaque barba iuuat.
Deinde experta latus madidoque simillima loro:
Inguina: nec lassâ stare coacta manu.
Deseris imbelles thalamos: mollemque maritum:
Rursus & insimiles decidis usque toros.
Quære aliquem curiosum sepe fabiosque loquentem:
Hirsutum: & dura rusticitate truem.
Inuenies sed habet tristis quoque turba cinædos:
Difficile est uero nubere galla uiro.

De Ceciliano.

Non cenat sine apro noster tite cecilianus
Bellum conuiuium cecilianus habet.

germania: sub Parrhaside urbs multa gesserit: unde Germanicus est dictus. **S**polioque illorum meminit Plinius in laudibus Traiani. Parrhasius item proprio nomine fuit pictor. **P**isa: ciuitas in peloponneso non procul ab Elide: quæ habuit Iouis olympici imaginem fictam a phidia. **P**arauit: cogitauit dare. **M**anus has: Rabirii. **A** nostro tonante: idest Domitiano. Phidias illuc simulacrum Iouis effinxit quod cum esset dictum tonitru lupi signum dedit sibi placere: ut scribit Pausanias.

Castora: Gabinia mulier Achillam iuuenem pugilem donauit tantis opibus ut esset eques. **C**astor fuit hippodamus: idest equorum domitor. **P**ollux: eius frater fuit pugil. uersus Homeri hisdem uerbis bis repetit: καὶ ὅρα τι πτολὸς μοι καὶ πύξα γὰρ ὅν πολυδὲυ κεα: hoc est Castora domitorum equorum: & Pollucem pugnis fortem: hoc uersu iocatur poeta. **F**ecit castora: idest equitum: idest equestri censu donauit.

De Polluce. i. pugile. **N**unc

erit hippodamus. i. erit eques: alludens ad Castorem hippodamum.

Iam sex: Nullum esse ait: qui non sit mollis siue hispidus sit: siue iunior: Galla cum elegantiores & formosiores uellet decepta elegantia formæ officium mariti non reperiabat. at inquit poeta non modo hoc in formosis continget tibi o Galla: sed si hispidum habueris: talem reperiēs: nam omnes sunt cinædi. Iuue. Hispida membra quidē & duræ. & cætera. **D**um coma. i. dum sequeris formam. **I**mbellem: neque untem coire. **M**ollē maritum: idest effœminatū. **Q**uære aliquem loquentē fabios: idest graue. **T**ristis turba. i. censoria & grauis turba. **V**ero uiro: quia omnes sunt sponsæ tam hispidi quam pulchri & leues. Iuue. Quis enim non uicinus abundat Tristibus obscenis.

Non cenat: Cecilianus assiduus mensibus & cœnis uolebat sibi apponi aprum: quauis alios non inuitaret. poeta ait quis Cecilianus alium non inuitet: tamē cum habet aprum habet conuiuium. q. d. aper blande ei consumit cœnam: & tantum amittit quantum si haberet conuiuium. **B**ellum: insidiosum: quia aper consumit. hoc placet potius: ut de apro homine intelligas infra poeta meminit ut uelit decipi lectorem: ut cum de Bruto priore uersu deridēs tenuem mensam Cecilianum: nam aper alienas cœnas sectabatur: ut alibi ostendit.

TArpeia: Cum Cæsare hēat: dicit se loue non idigere: neq; se debere petere aliquid ab eo: nā q̄ ei necessariū est: potest Cæsar suppeditare: debet tantū rogare louem p̄ Cæsare: ut. s. diu terris imperet. **S**uccensueris. i. irasceris mihi. **A**ulæ tarpeia: capitolii. **Q**uem credimus tonantē. i. esse uerū deū. **S**aluo duce: dū seruas Domitianū in columinē. **D**ebeo rogare Cæsare p̄ me: q̄ ipse pōt mihi suppeditare quæ sūt necessaria. **T**e p̄ Cæsare. i. debeo ei optare in columinitate mea.

Abstulerat: Domitianum laudatq; instauratis ædificiis uicos urbis reddiderit laxiores & expeditos q̄ paulo añ fuerūt occupati tabernis opificū: ut nūc tandē sit urbs: quæ paulo añ erat taberna. **I**nstitor: rex uiliū uēditor. **N**ullū limen. i. nullus institor seruabat limen suū: sed confundebant domus. **S**emita: callis. **N**ulla pila: ad pilas enī res uēdebant. **H**ori. **N**ulla taberna meos habeat: uel pila libellos. **L**agœnis cathenatis: uasis clausis. **I**uue. **P**ostq̄ omnis ubiq; fixa cathēatæ siluit cōpago tabernæ. **M**edio luto: occupata uia. **N**ouacula cæca: gladius tōforius non uisus. **S**tringit: nudat. q. d. tonsores non tondēt in media turba. **M**enas duxit p̄ m̄ tonforē e sicilia. **S**eruāt sua lumina. i. stant intra suas casas. **F**uit magna taberna: erat tota una officina.

Reclusis: Amillus de hoc. **I**uue. **Q**uorū discipulos inclinet Amillus. **S**ine teste: abiguum ē uerbū: & cū uideat dicere remotis arbitris id significat q̄ res ista magnis testib; ageat. **Q**uod facit sine teste. i. pathicus & fellator. i. pædicabatur & fellabat: quod utrunq; sine testibus fit: alterum natibus: alterum ore.

Perpetui nunq̄: Laus ē Silii poetæ. **P**erpetui: Silii: semp uicturi. **V**olumina. i. secundū bellū punicū. **L**atia toga. i. reb; gestis romanorū. **P**ierios recessus: putas ne solum Silium in poetica uersatum.

Ad louem.

Tarpeia uenerande rector aula:

Quem saluo duce credimus tonantem.

Cum uotis sibi quisq; te fatiget

Et poscat dare quæ dei potestis:

Nil pro me mihi iuppiter petenti.

Ne succensueris uelut superbo.

Te pro cæsare debeo rogare.

Pro me debeo cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

Abstulerat totam cetarius institor urbem:

Inque suo nullum limine limen erat.

Iussisti tenues germanice crescere uicos:

Et modo quæ fuerat semita facta uia est.

Nulla cathenatis pila est præcincta lagœnis:

Nec prætor medio cogitur ire luto.

Stringitur in densa nec caca nouacula turba:

Occupat aut totas nigra popina uias.

Tonfor: copo: coquus: lanius sua limina seruanti

Nunc roma est: nuper magna taberna fuit.

In Amillum.

Reclusis foribus grandes præcidis amille:

Et te deprehendi: cum facis ista: cupis:

Ne quid liberti narrent: seruiq; paterni:

Et notet obliqua garrulitate cliens.

Non pædicari se qui testatur amille:

Illud sæpe facit: quod sine teste facit.

De Silio.

Perpetui nunquam moritura uolumina fili:

Qui legis & latia carmina digna toga:

Pierios tantum uati placuisse recessus:

Credis: & aoniæ bacchica ferta comæ.

Non ante attigit. i. non an pposuit sibi imitandū Maronē: & contulit se ad carmen.
Impleuit magni q̄ Ciceronis opus: q̄a fuit causidicus & declamauit. hos duos pposuit
sibi imitandos Maronē carmine & Ciceronē i causis: & utriusq̄ habuit prædia. **G**rauis
hasta. c. uiroꝝ. c. uiri erant iudices apud quos quotidianæ lites & ciuiles agebant a causi-
dicis. supra de filio Reguli: Iā clamor centūq̄ uiri. **H**asta grauis: nā bona adiudicabāt his
q̄bus debebantur: quēadmodū & res quæ sub hasta uendunt adiudicant emptori. **H**uc

Sacra cothurnati non attigit ante maronis:

Impleuit magni quam ciceronis opus.

Hunc miratur adhuc centū grauis hasta uirorū:

Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.

Postquam bis senis ingentem fascibus annum:

Rexerat: asserto qui sacer orbe fuit.

Emeritos musis & phœbo tradidit annos:

Proque suo celebrat nunc helycona foro.

In Cinnamum.

Qui tonfor fueras tota notissimus urbe:

Et post hæc dominae munere factus eques:

Sicanias urbes ætnæaque regna petisti:

Cinname: cum fugeres tristia iura fori.

Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos:

Quid facit infœlix & fugitiua quies.

Non rhetor: nō grāmaticus: ludi ue magister:

Non cynicus: non tu stoicus esse potes!

Vendere nec uocem scenis plaufūque theatris:

Quod superest: iterum cinname tonfor eris.

In Gargilianum.

Lis te bisdecimæ numerantem frigora brumæ:

Conterit una tribus gargiliane foris.

Ah miser & demens: uiginti litigat annis:

Quifquam? cui uinci gargiliane licet?

De Labieno.

Hæredem fabius labienum ex asse reliquit:

Magister ludi: gladiator.

Vedere uocem: idest non potes esse histrio in theatris siculis
quia ignoras histrionicā. **Q**uod superest: quod solum habes.

Lis te bis: Gargilianū imprudentiæ accusat: qui. xx. annis litigauerat cum facile pos-
set cedere a tantis curis: & leui⁹ esset simul uinci q̄. xx. annis litigare. **C**onterit: cōsu-
mit te. **T**rib⁹ foris: nā tria fora litigandi erant. ut supra dixit: Atq̄ erit in triplici par mihi
nemo foro. **C**ui licet uinci. i. qui tantum imperium i animum suum habet ut possit eo
uri & cedere quum uoluerit non debet diu litigare: sed cedere. qui aliter agit stultus ē.

Hæredem: Labienus captauerat ingentibus muneribus hæreditatem Fabii. Fabi⁹
autem absumptis bonis moriens eum reliquit hæredem: sed pauciora erant bona:
q̄ fuerit precium munerum. hunc poeta deridet. **E**x asse: idest bonis uniuersi pa-
rimonii.

eloquētiā Silii. **P**lurimus cliēs
.i. plurimi clientes defensi oli i
foro. **P**ostq̄: eo anno quo Ne-
ro interfectus ē. Sili⁹ consulatū
gerebat: collega Attico: ut scri-
bit Tacit⁹. **E**meritos: accepta
rude ex cāis forensibus. **P**hœ-
bo: carmini. **I**ngentē annum:
quo est interfect⁹ Nero: q̄a tātō
tyranno liberatus ē tot⁹ orbis.
Sacer: consecrat⁹ in libertatē
Asserto. i. uēdicato i libertatē
ex tanto tyrāno. **C**elebrat he-
lycona. i. carmen. Pro foro. i. p
cāis: nā bellū secundū punicū
carminē scribebat. xvii. libris
quos editis cōmentariis sum⁹
interpretari.

Qui: Hic Cinnamus mihi
ille uidet in quē inuehit
Iuue. Patricios oēs opib⁹ cum
prouocet unus. Is enim mu-
nere mulieris ex tōfore factus
erat eques: nūc missū in siciliā
i exiliū insectat poeta ridēs ite-
rū fore tonforē: cū amissis opi-
bus exilio nullū aliud præsidii
um ad uitā tuendā habeat. Do-
minæ: amicæ. **A**etnæia regna
sicula. **C**ū fugeres tristia iura
.i. graue & triste iudiciū in te.
Inutilis: nulla arte honestio-
re præditus. **Q**uiēs i fœlix: ap-
pellat q̄etē infœlicē: quia i exi-
lio i fœlicif erat futur⁹ in ocio.

Plus meruisse ait: plus merere est aliquem dignū esse maiore p̄cio. plus item merere ē aliquem dignum esse maiore supplicio: ut dicat Labienus ait se plus meruisse: cum itelligat Labienus meruisse maiores opes: poeta itelligit Labienus merebat plus. i. dign⁹ erat maiore malo: quia p̄ fraudem captabat h̄reditatem.

Pædicabat: Mulieres uirili cōcubitu uicissim abutebāt: has dānat Iuue. carm̄e satyrico: Lenonū ācillas posita aufeja corona puocat. & paulo p̄. Ipa medullinæ frictū

crissātis adorat. latino uerbo fricatrices possūt appellari tribades. rpi & ω significat. frico græco usus est Mart. præter hunc null⁹ auctor Porphi. excepto q̄ i uerba illa Horatii: Et mascula sappho. Sappho iquit dicta est mascula: uel q̄ dedit operā poetice: qđ est uiri & maris: uel q̄ tribas fuit. Tribadē autē fuisse carmē idicat qđ extat. Philenis meretrix fuit: quæ ut ex epitaphio græcis uersibus conscripto cognoscit carmine Philocratis poetæ lacerat. negat. n. ex tumulo se unq̄ ea cōmisisse quæ scripserat Philocrates: rogat quæ ne poetæ fides adhibeat: scripsit hæc uaria genera concubitus notata eo uersiculo Ouidii: Nec quæ concubitu nō tacuere suos: idē discit i obsceno Virgilii carm̄e: ubi figuras Philenis t̄git. **I**nde ipudicam & famosam tribadem appellat Mart. **S**æuior: intēperantior & magis inflāmata.

Tētigie: pruritu libidioso. **V**orat: lingēdo & tribādo. **S**ubligata subducta ueste. **L**udit arpasto: arpastū genus erat pilæ: q̄ ludus ad uiros attinebat. Et flauescit aphe: hoc ē ludit palæstra. palæstritæ. n. aspgine harenæ flauescēbat luctaturi. Aphe græce latine significat tactū. aphe igit. i. tactu harenæ. Qui i hūc locū cū scribit luctā Acheloi aduersus Hercule: Inq̄ uicē fuluæ tactu flauescit harenæ. **F**lauescit aphe. i. luctat & palæstras mulieris carpit. Iuue. Endromidas tyrias & fœmineū ceroma Quis nescit? Graues draucos: drauci ut supra ē expositū erāt grādiōres adolescētes agētes i hilpidos: ut pathici dñi q̄ patiebāt. **I**actare pueros alterno brachio: i more erat gymnasiū & exercitatiois supra uersus hoc idicauit: Aut grādis linus oībus lacertis: Septēq̄ pueros leuat uel octo. **R**otat: iactat. **F**acili lacerto. i. robustis brachiis. Qui legūt alteras nō placent. **Q**uid aut sint alte res dicet i distichis. **L**utulēta: uncta ceromate cōfecto ex luto. De palæstra putri: Putrē palæstrā pp̄ unguēta: qđ placet: uel pp̄ malū olei odorē. Magrī uncti. i. aliptæ. In sensū horū duorū uersuū Iuue. ita scribit: Callidus & cristæ digitus ipressit aliptes: Ac summū dñæ fœmur exclamare coegit. **Q**uā uomuit septē deunces: uomitioe utebāt mulieres ut i maiore esuritionē excitarent. Iuue. Tādē illa uēit rubicūdula totum Oenophorę sitiēs. & paulo post Bibit & uomit. **C**olyphia: p̄ces erāt palæstritaz mēbris cōfirmādis: quēadmodū gladiatores: auctore Pli. carica utebant. **C**olyphia. Iuue. **L**uctant pauca: comedūt colyphia pauca. κωλη græce latine mēbrę: upi fortitudinē. **V**orat: lingendo & tribando. **D**ii mentem: puerbium est in insanos. **V**irile: ad uirum pertinere: hoc est quæ cum uirilia officia exerceas. cunnū etiā lingis. q. id quoq̄ sit uirile.

Plus meruisse tamen se labienus ait.

In Philenem:

Pædicat pueros tribas philenis

Et tentigine sæuior mariti

Vndenas uorat in die puellas.

Harpasto quoque subligata ludit

Et flauescit aphe grauisque draucos.

Alterno facili rotat lacerto:

Et putri lutulenta de palæstra

Vncti uerbere uapulat magistri:

Nec cœnat prius aut recumbit ante

Quam septem uomuit meros deunces.

Ad quos fas sibi tunc putat reuerti:

Cum coliphia sedecim comedit.

Post hæc omnia cum libidinatur:

Non fellat: putat hoc parum uirile:

Sed plane medias uorat puellas.

Dii mentem tibi dent tuam phileni

Cunnum lingere quæ putas uirile.

Commendare: Ad Instantiū Ruffum scribit: cuius infra meminit Bætis oliuifera.
huic rogat ne focero suo qui est grauis supcilli lasciuos iocos legat. **C**omédare:
laudare. Seria: graua. **A**dmittit: pbat & patit. Curio & fabritio: etiā grauiſſimis cenſo
ribus. Curiū aspernatū aurū legimus Fabritiū cenſorem grauiſſimum. Iuue. Fabritius no
Hret: Gelius Liuius & Pli. meminertunt.

Acc: Canius poeta gaditanus habuerat Theophilā puellam: cuius & pudicitiam &
carmē laudat poeta. Theophi
la hoc ſignificat amicam diis.

Ad Ruffum.

Commendare meas instanti ruffe camænas:

Parce precor focero: seria forſan amat.

Quid ſi laſciuos admittit & ille libelloſ:
uoac ego uel curio fabricioque legam.

De Theophila.

Hæc eſt illa tibi promiſſa theophila canis:

Cuius cecropia pectora uoce madent.

Hanc ſibi iure petat magni ſenis altus in hortis.

Nec minus eſſe ſuam ſtoica turba uelit.

Viuet opus quodcūque per iſtas miſeris aures:

Tam non ſceminium: nec populare ſapit.

Non tua parthenis nimium ſe præferat illi:

Quamuis piero ſit bene nota choro.

Carmina fingentē ſappho laudauit amatrix:

Caſtior hæc: & non doctior illa fuit.

In Philenem.

Ipfarum tribadum tribas phileni:

Recte quam futuis uocas amicam.

De Familia ficofa.

Ficoſa eſt uxor: ficofus & ipſe maritus:

Filia ficofa eſt: & gener atque ſocer.

Nec diſpenſator: nec uillicus ulcere turpi:

Nec rigidus foſſor: ſed nec arator eget.

Cum ſint ficofī pariter iuuenesque ſenesque:

Reſ mira eſt: ficos non habet unus ager.

puellam: cuius & pudicitiam &
carmē laudat poeta. Theophi
la hoc ſignificat amicam diis.

Voce attica: ideſt uoce græca.

Hortus atticus. i. acadæmia
fuit locus extra Athēas: i qua
docuit philoſophiā Plato dicta
ab Acadæmo heroe: ut Laerti⁹
Diogenes ex teſtimōio atiquo
rū ſcribit. ſunt qui intelligant
hortum atticū. i. hortum Epi
curi. nam Epicuri⁹ auctore Pli.
primus Athenis hortos colere
inſtituit. papi. Mallet deſerto
ſenior gargetius horto.

Suā:
diſcipulam. **P**er has aures:
ideſt quodcūque opus Theo
phila tibi emendauerit.

Vi
uet: ideſt erit perpetuū. **T**ā
non ſceminium ſapit: ideſt tā
eſt erudita & graui & exquiſita
doctrina.

Parthēis: an uiolat
illam neapolitanā dicit: quod
nō placet. propriū nomen eſt
mulieris doctæ: cuius nullū ex
tat monimentū.

Fingentē:
anteponit Theophila Sappho
quoniā non ſit inferior doctri
na & ſuper pudicitia. **S**appho
filia fuit Euriguli & Laidis: cap
ta amore eſt Phaonis: hac de cā
ut putarunt: quōiam centum
capita herba eſt habens dupli
cē radicē: alterā maſculā alterā
ſceminam eadum auellitur ſi
maſcula contigerit uiro: Is uel
inuitus amatur a muliere. Eue
nitaū Phaoni. Pli. auctor eſt:

locus tamen eſt deprauat⁹. Ita enim Phaonem & Leſbium p & Phaonem Leſbium **C**a
ſtior: nam illa amauit Phaonem: & tribas fuit.

Ipfæ: Amica mulieri accipitur in bonam partem: amica uiro in malam. **P**hilenis
tribas appellabat mulierem amicam: quod non poterat accipi niſi in malam partē:
cum ipſa eſſet tribas: & partibus uiiri uteretur. **T**ribas tribadum: ideſt quæ tribas tribas
des. **R**ecte uocas amicam: quoniā uiiri officio uteris in eam.

Ficoſa: Ficus p morbo accipit & ficus p fructū. domi cuiusdati pauperis reſ mira ac
ciderat: ut cū omnes domeſtici haberent ficos morbum: ſolus ager careret ficis fru
ctu. **D**iſpenſator: magiſter domus. **T**urpi ulcere. i. fico. locus ē ex abiguitate uerborū.

Gratius: Paulū rogat cauſidicū: ut magna uoce carmina quæ ſub eius noīe conferū
tur plena maledictis teſteſ non eſſe Mart. hoc ſibi accidere ſupra conquerit: Sic me
fronte legat domiñus Fauſtine ſerena. & infra: Vernaculorum dicta ſordidum dentem.

Atro ueneno: maledictis. **P**atronam uocem. i. tutricem. **G**ratius december: ideſt ſa
turnalia ſiñt tibi fructuoſa. nam cauſidici a clientibus in ſaturnalibus donabātur. **T**ri
plices pugillares uani: nullius precii. **G**randis reus: eſt diues cliens. **S**cyphos auorum. i. po
cula archetipa: quæ in p̄cio ha
beant. **P**aulus: latronū ludo
delectabat. **C**apit: oblectat.

Nouiū nomē propriū qui op
time ludebat. **M**andris ſp̄ſis:
.i. latronibus. **V**itreo latrone:
nā uitrea erāt in pigro. **O**uidi:
Siue latrocinii ſub imagine cal
culus ibit: Fac peat uitreo mi
les ab hoſte tuus. **S**ic fauor ar
bit̄ coronæ unctæ. i. turba un
ctæ in gymnaſio fauens. **D**et
tibi palmā. i. uictoriam & p̄miū

De nudo trigone. i. de trigōa
li pila qua ſudi exercebantur.

Sunt qui locū intelligāt: ut ſu
pra: Seu lētū ceroma teris leu
tūue trigona: quod eſt uanum.

Polybi: nam polyb⁹ i gymna
ſio ſumma erat admiratiōe: cū
māu ſiniſtra fortiffime pila tri
gonali certaret. hanc fortitudi
nem ſiniſtræ negat Plini. i. mu
lieribus contigere. ſiniſtræ ue
ro fortitudo in trigonali regre
batur. In diſtichis ita loquit: Si
me nobilib⁹ ſcis expulſare ſini
ſtris. Sū tua: ſi neſcis. & alibi:
Captabit ſiniſtra dextra leuaq;
trigonem.

Aſquiliis: **A**d Maximum
quem cum multis in locis
domiciliū haberet nuſq; po
terat reppire ut ſalutaret. **C**ol
le Dianæ: auentino: Nam illic
erant templa Dianæ auentinæ. **V**icus patritius: uici in urbe ſaria habebant nomina: ut
patritius a patritiis: **A**fric⁹ quia p̄eni captiui illic fuerūt cuſtoditi: **C**yprius quoniam
ſabina lingua ſignificat bonum: & ſabini illuc habitauerunt a bono omine **C**yprium ap
pellauerunt. Idem dictus ſcleratus ob factum **T**ullia: quæ carpētum duxit per ora patris.
In patritio uico florales ludi celebrabantur. ſpectat autem capitoliū uetus. Capitoliū
uetus dicebatur: quoniam illic erat ſacellum Iunonis & Mineræ antiquus æde poſtea
extructa in capitolio. de hoc loco ſupra intellexit: Qua uidet antiquum ruſtica flora Iouem.
auctor eſt **V**arro. **C**ybeles uiduæ: p̄pter Athim ſuum: quo non potuit potiri: uel ui
duæ propter gallos ſacerdotes caſtos. **N**ouum Iouem: ad differētiā illius ſacelli: quod
dixit uetus.

Ad Paulum:

Gratius ſic tibi paulē ſit december
Nec uani triplices: breuelque mappæ
Nec turis ueniant leues ſelibræ
Sed lances ferat: aut ſcyphos auorum.
Aut grandis reus: aut potens amicus:
Seu quod te potius iuuat capitque
Sic uincas nouiūque publiūque
Mandris & uitreo latrone nudos:
Sic palmam tibi de trigone nudo
Vnctæ det fauor arbiter coronæ:
Nec laudet polybi magis ſiniſtras.
Siquiſquam mea dixerit malignus
Atro carmina quæ madent ueneno:
Vt uocem mihi commodas patronam:
Et quantum poteris ſed uſque clameſ:
Non ſcripſit meus iſta martialis.

Ad Maximum:

Aſquiliis domus eſt: domus eſt tibi colle dianæ:
Et tua patritius culmina uicus habet.
Hinc uiduæ cybelles: illinc ſacraria ueſtæ:
Inde nouum ueterem: proſpicias inde iouem.
Dic ubi conueniam: dic qua te parte requiram:
Quisquis ubiq; habitat maxie nuſq; habitat.

Ad Mercurium.

Cylenes: Carus & Norbana coniuges diē celebrabant: quo m̃rimo hio coniūcti sunt
poeta rogat Mercuriū: cui⁹ numini hæc sacra dabant: ut is dies redeat semp̃ foelix
& lætus utriq; cōiugi. Inuocat autē Mercuri⁹ ex ægyptia disciplina. nā ægyptii caduceū
Mercurio dāt ī spēm draconū maris & foeminæ cōiūctoꝝ: ita & p̃te media iuicē alligenē
nodo quē uocat Hercules. deīde uariis flexiōib⁹ totū caduceū abiāt hoc ad geniturā ho-
minū spectare putabāt. Cū ergo p̃ arcto uinculo Cari & Norbane sacra paganē: Inuocat

Mercuri⁹ hac caducei forma.

Cylene: arcadiæ mons ē solū
natale Mercurii. **M**inister: nū-
cius. **V**irga aurea: caduceum.

Viret: uidet uirere. **F**urti la-
sciui. i. adulterii. **I**duus mater-
næ. i. idus Maiæ. **M**aia mater
fuit Mercurii. **M**aia itē uxor
Vulcani: sed Piso uxore Vulca-
ni Maiestā nō Maiam dicit ap-
pellari. A matre Mercurii mē-
sis maius ē dictus: quī Macro-
bi⁹ fabulosas antiquoꝝ opinio-
nes d̃ hoc afferat: eo mēse Ma-
iæ & Mercurio xē diuinā om̃s
mercatores faciebant. **A**uius:
athlas pater Maiæ. **M**ole par-
ca. i. p̃uo pondere: nam dicitur
sustinerē cælum. **H**ic: duæ inq̃
causæ sunt quare debeas anue-
re q̃ & Carus colit eloquentiā
cuius tu es deus: & idem mini-
ster est Iouis nostri. i. Domitia-
ni ut tu Iouis fidus: ut tu fid⁹
es tonanti. **A**ntistites: sacer-
dos litterarū.

Vis gratis: Vis dare: facere
tui copiam. Nec uis dare
preciū. q. d. si uis dare coitum
opus est des precium: cū sis de-
formis ahusq;.

Quod te: Philomusus cum
a multis iuitaret: elatus est
supbia. q. amaret ab oībus: at ī-
quit poeta cū nō amari sed de-
lectare alios. **D**iripiūt: certatī

Cylenes cælique decus facunde minister:

Aurea cui torto uirga dracone uiret:

Sic tibi lasciui non desit copia furti:

Siue cupis paphia, seu ganymede coli.

Maternæque sacris ormentur frondibus idus:

Et senior parca mole prematur auus:

Hunc semper norbana diem cum cōiuge carpo:

Lata colat: primis qua coiere toris.

Hic pius antistes sophiæ sua dona ministret:

Hic te ture uocet fidus & ipse ioui:

In Anum deformem:

Vis futui gratis cum sis deformis anusque:

Res perridicula est: uis dare nec dare uis:

Ad Philomusum.

Quod te diripiunt potentiore:

Per conuiuia portichus theatra.

Et tecum quotiens ita incidisti

Gestari iuuat & iuuat lauari

Nolito nimium tibi placere:

Delectas philomuse non amaris:

In Tuccam.

Exigis ut nostros donem tibi tucca libellos:

Non faciam: nam uis uendere: non legere.

In Papillum:

Cum saxetani ponatur cauda lacerti:

Et bene si cœnas conchis inuncta tibi est.

Sumen: aprum: leporem: boletos: ostrea: mulos:

inuitant. **D**electas: nam scurræ delectant non amantur.

Cum saxetani: Paphilus quē supra dixit ueneficū fuisse mittebat mūera: sed ea non
placebāt ob ueneni suspicionē: ergo & imprudēs erat q̃ frustra mitteret mūera & ge-
nio carebat. genio caret q̃ nō placet. supra: Victur⁹ geniū debet h̃re liber. caret itē genio q̃
sp̃nit uoluptates. nō hēbat igit̃ geniū Paphilus: uel q̃ nō placebat: uel q̃ meliora mūera
amittebat. **C**ū saxetani lacerti: lacertus gen⁹ piscis q̃ minim⁹ ē ad saxetū. bætica. Pli. hæc
colla siue Parrian⁹ furra: saxetanus a p̃ria bætica. cū seq̃ lacertoꝝ noīa: nemo ē qui nō de-
beat suspicari mūera tua eē uenenata: cū tu male cœnes. **C**onchis: ē fabatia uiridis: ut in-
fradicef: & piscis. Cū est legumē nisi multo oleo pfundat: nulli⁹ est saporis. ifra: Si sp̃uer
rubra cōchis tibi pallida testa: Lautorū cœnis sæpe negat̃ potes. Cōchis iuueta: s̃ñ oleo.

Habes nec cor: id est imprudens es: quia male coenas & mittis bona munera: prodiscis enim te quia nemo est qui non possit suspicari fraudem cum mittas meliora & deterioribus uel

Piscaris. **N**ec genium: fraudas enim te uoluptate.

Potavi: locus antiqua uina a consulibus nomen sumebat: nuper poeta cum consule coenauerat quod mustum apposuerat. **V**inum consulare: uideat dicere uetus: sed nouum dicit.

Quatenus: Marcellinus cuius supra meminit militabat in germania: huic hortatur poeta

Quatenus ut mittat sua carmina: cum praesertim iam bella fileant: quod si uis inquit gratiora esse carmina mea: illi mitte puerum ingenium. cum autem tibi mittam carmina: ut grata sint mittam pastoralia pueri: Nam Faustinus rure tyburtino ita delectabatur: ut nihil illic nisi fructuosum uellet: quod supra indicauit: Baiana nostri uilla basse Faustini Non ociosis ordinata myrtetis.

Tryones odrysios. id est septemtriones. Odrysii populi thraciae.

Magonis mitylenaei non graeci. id est delphici. & mitylenaei pueri forma commendabantur.

Lacon puer lacedaemonius. mos erat apud lacedaemonios: ut ephebi quo asperiores in bellum essent in ara Dianae uerberarentur.

Non casus: qui nondum puenit ad aetatem qua sit caedendus.

Histro captiuo. id est germania deuicta.

Tyburtinas oues: nam solo raris fructu delectaris: neque uis aliquid quod ad id non pertineat.

Triginta: Lausus lecto Mar.

libro ait se triginta reperisse epigrammata non probanda.

Bonus: significat non modo non paruum sed etiam magnum: ait ergo poeta si totidem reperiretur epigrammata bona in eius libro librum fore bonum: deest magnum.

Bonus: id est magnus: uel liber bonus est si dimidia parte poterit bonus iudicari. placet haec sententia. alibi: Sunt bona: sunt quaedam mediocria: sunt mala plura.

Menopili: Menopilius cum iudaeus esset: ne inguina circumsecta deprehenderentur

& propterea cogeretur ad tributum iudaicum quod imperator exigebat: praegrandi fibula eas partes uelabat. Nuper autem cum in palaestra luderet delabente subligaculo se iudaeum prodidit.

Fibula: subligaculum. **P**enem: caudam dixerunt antiqui: In depmentula: Pompeius.

Comcedis: comcediarum histrionibus. Nemo inquit Cicero sine subligaculo prodit in scenam.

Mittis habes nec cor papile: nec genium.

Ad Seuerum:

Potavi modo consulare uinum:

Quatis quam uetus atque liberalis:

Ipso consule conditum: sed ipse

Qui ponebat: erat seuerus consul.

Ad Faustinum.

Quatenus odrysios iam pax romana triones

Temperat: & tetrica conticuere tuba.

Hunc marcelino poteris faustine libellum

Mittere: iam chartis: iam uacat ille iocis.

Sed si parua tui munuscula quatis amici

Commendare: ferat carmina nostra puer.

Non qualis getica satiatus lacte iuuenca:

Sarmatica gelido ludit in amne rota.

Sed mitylenei roseus magonis ephebus:

Vel non casus adhuc matre iubente lacon.

At tibi captiuo famulus mittetur ab istro:

Qui tyburtinas pascere poscit oues.

Ad Lausum.

Triginta toto mala sunt epigrammata libro

Si totidem bona sunt: lause liber bonus est:

De Menopilo.

Menopili penem tam grandis fibula uestit:

Ut sit comcedis omnibus una satis.

Hunc ego credideram: nam saepe lauamur in uno:

¶ **P**arcere suæ uoci. i. ita uelle suā uocem seruare. Subligaculo enī histriones utebantur: ut & pudenda uelarent: & re uenerēā cohiberēt: ne frequenti cōcubitu rauescerēt. hoc idē cat. lūue. **S**i mulier gaudet cātu nulli⁹ fibula durat. **V**ocē uendētis prætōrib⁹: hoc ē si cātore delectat: tot adhibet illecebras ut nulla fibula possit cātōris inguina rep̄mere: qn soluat ē piculo uocis amittēdæ. & alibi: Soluit his magno comœdi fibula: sūt quæ Chryso gonū cātare uetāt. **V**erp⁹ erat iudæ⁹: p̄pterea nolebat īspici: ne cogere soluere tributū.

Sollicitum uoci parcere flacce suæ.
Dum ludit media populo spectante palæstra:
Delapsa est misero fibula: uerp⁹ erat.

¶ **D**e Eutrapelo.

Eutrapelus tonsor dum circuit ora luperci:
Expingitque genas altera barba subit.

¶ **A**d Librum.

Dum mea cecilio formatur imago secundo:
Spirat & arguta picta tabella manu.
Iliber ad geticam peucem: istrumque tacetem:
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.
Parua dabis caro sed dulcia dona sodali:
Certior in nostro carmine uultus erit:
Calibus hic nullis: nullis delebilis annis:
Viuet apellæum cum morietur opus:

¶ **A**d Sabellum.

¶ **Q**uod non inulse scribis tetrasticha quædam.
Disticha quod belle pauca labelle facis.
Laudo: nec admiror: facile est epigrammata belle:
Scribere: sed librum scribere difficile ē.

¶ **I**n Sextum.

¶ **A**d natalitias dapes uocabar
Essem cum tibi sexte non amicus:
¶ **Q**uid factum est rogo quid repente factum
Post tot pignora nostra post tot annos
¶ **Q**uod sum præteritus uetus sodalis:
Sed causam scio: nulla uenit a me

¶ **Q**uod non: Hic uolebat uideri poeta q̄ tantū ederet disticha aut tetrasticha. Scribere librum: idēst facere multa epigrammata.

¶ **A**d natalitias: Sextus ignotos etiam homines ad diē natalem suū celebrandū inuitabat ut mitterent ei munera: Martialis sæpius iuitatus nihil miserat. nūc igit̄ non iuitatus ē iocās accusat Sexti auaritiā & fraudes. **N**atalitias. i. ad cōuiuū natale. ¶ **Q**uid factum: quid accidit. ¶ **P**ræteritus: non inuitatus. **P**ræteriti dicebant illi ex competitoribus magistratū qui ferebant repulsam. ¶ **P**ignora: confirmationes amicitiae.

¶ **E**utrapelus: Eutrapeli uerbo græco latine dicūt urbani & Eutrapeli dicūtur etiā q̄ supra annorū rationē grandi corpore crescūt: citoque moriuntur: ī quo uoce latia carem⁹ hic p̄priū est tonsoris nomen. ¶ **S**ubit: succrescit. ¶ **E**xpūgit: expilat. ¶ **S**ubit altera: quia diu occupat⁹ erat ī ornando: adeo ut altera barba subiret.

¶ **C**um: Cecilius seru⁹ imaginem Mart. hēbat exp̄ssā picturā: qd̄ & Auit⁹ fecerat. ut īfra: Non te celabis sublimi pectore uates. poeta gr̄as agit carmine eiusq̄ imaginem hoc uersu ait fore īmortale: & diu tūriorē pictura. ¶ **P**euce: īsula ad hostium dānubii. ¶ **T**acentem istrum: idēst cōgelatum. ¶ **S**pirat: uiuere uidet. ¶ **H**æc loca: peucem & istrum. ¶ **H**ic uultus in hoc libro. ¶ **A**pelleū: op⁹ pictura excellentissimi pictoris qualis fuit Apelles. **O**pus appelleū intelligit de opere cuiuscunq̄ pictoris excellentissimi. **O**pera autem apellis hæc celeberrima erant: Venus exiens ex mari dicata ī delubro Cæsaris: de qua locutus est Oui. Si uenerē chous nunq̄ pinxisset apelles: Merfa sub æquoreis illa lateret aquis. aliam inchoauit & superasset priorem: nisi mors intercepisset. pinxit præterea Alexandam fulmen ī templo Dianæ

ephefiæ. Apelles chous fuit: uixit olympiade centesima duodecima: ut Pli. tradit.

Postulanti: ita cūpienti. Quidam codex antiquus habet argenti postulati: & ita ē legē dū: nam argētū postulatū seu pustulatū dicit purissimū. hoc docet Tranquillus in Nerōe ubi scribit imperatōrē exegisse argētū postulatū & auge obrizū. Aurū obrizum dicit q̄ sēpius excoctū purissimū est. auctor Plī. Mart. Ibi & pustula foelix: de phiala: nam pustula bractea est argenti pustulati. **N**egotiat: quia non dat aliqd tua sportula sed facit negociationem & lucrat: non est igit sportula sed negotiatio. **P**oscis munera: hoc ē expectas munera: iuitas ad dapes. **I**am

dices: postq̄ uides me nihil mittere. **U**apulet uocator. i. Martia. non inuitabis amplius: sed tāq̄ edacē repelles: quia iam te noui uel uapulet uocator: nā uocator dicit qui iuitat: & uocatio inuitatio hoc uerbo antiquē usus Catull⁹ Mei sodales conquerūt in triuio uocatōes.

Si me⁹: Si inquit mōstra a dñis amat: quare non licet mihi domino amare seruū Labyrtā: imo magis licet: hoc ait poeta: qm̄ turpe uidebatur dño amare aut seruū aut ancillā: hoc ēt defendit Horatius in carminib⁹: Ne sit tibi amor ancillae pudori. **L**agopice: ancilla nomen duxit a cluibus leporis. id enī indicat grāca cōpositio pōt & aspectu leporis. **C**anius: poeta gaditanus. **C**atellae exiguae: nā publius delectabatur catella quae Issa uocabatur. **C**ercophithec⁹: simia caudata dicit cōpositione ēt ip̄a. Ex india mittit capite nigro: pilosino: dissimili uoce aliis.

Simia ita loquit apud Marti.

Si mihi cauda foret cercophithecus eram. Iuuea. Effigies facri nitet aurea cercophiteci.

Icheumon: aīal ex aegypto qd̄ aduersus amphesibenam dimicaturum mergit selimo saepius: & siccat sole ubi saepius fecit exit munitū ī certamen. Marius: hisdem tēporibus fuerunt Marius Celsus & Marius Priscus: ut Plī. & Tac. meminerūt. **P**ica salutatrix: q̄a format uocē hūanā. **N**ectit draconē. i. habet ī delitiis draconē: qd̄ ne mix sit Tiberius & Cēsar auctore Tran. serpente draconē ī delitiis habuit quē manu sua cibabat. **L**uscinia tātā ē docilitatis: ut Domitibus ī aula ip̄atoris ēt luscinia: quae uerba grāca & latia effigebat. **F**acit tumultū. i. dolet & luget. **Q**ui uidet: ego q̄ uideo hāc mōstra aīdca. loc⁹ ē. erat. n. deformis Labyrtā.

Ere: Gloriat cum audierit libros suos lecticiari Viennae ī gallia. **V**ienna autem oppidum galliae ad Rhodanū situm erat: cuius nomē extat: licet moenia sint collapsa.

Ex ip̄o ore: idest in ip̄o ortu. Ortus autem nili incertus est: licet nonnulli scribant in extremis Aethiopiae esse montibus. supra: Et q̄ prima bibit deprensi flumina nili. **M**e⁹ tagus: ex hispania. **H**ybla hymettus: Hāc loca apta melli.

Argenti tibi libra pustulati:

Nec leuis toga: nec rudes lacernae

Non est sportula: quae negotiatur.

Poscis munera sexte: non amicos:

Iam dices mihi uapulet uocator

De se.

Si meus aurita gaudet lagopice flaccus:

Si fruitur tristi canius aethiope.

Publius exiguae si flagrat amore catellae

Si chronius similem cercopythecon amat.

Delectat marium si perniciosus icheumon:

Pica salutatrix si tibi lause placet.

Si gellidnm collo nectit glacilla draconem:

Lusciniae tumulum si thelescina dedit.

Blanda cupidinei cur non amet ora labycae.

Qui uidet hac dominis mōstra placere suis

De suis libris.

Fertur habere meos: si uera est fama: libellos:

Inter delicias pulchra uienna suas:

Me legit omnis ibi senior iuuenisque puerque:

Et coram tetrico casta puella uiro.

Hoc ego maluerim: quam si mea carmina cantet:

Qui nullum ex ip̄o protinus ore bibunt.

Quam meus hispāo si me tagus impleat auro:

Pascat & hybla meas: pascat hymettos apes.

Nō nihil f. aliquid: Blandæ linguæ: assentatoriæ. **C**redam iā puto lause tibi: hoc dictum est ironice in Lausum qui ut supra dixit carpebat eius libros: & ait cum uienna legat meos libros nimis credā tibi o Lause reprehendenti. q. d. iam te cōtēno.

Fœlix: Corona futilis ex rosa sumebat in coenis solēnibus & saliorū: cū nūc Apollinari cœnā solutam celebret: mittit ei coronam rosaceam. **F**œlix rosa: quia cingis tēpora Apollinaris. **O**lim: diu multis annis. **V**enus: cui dicata est.

Nō nihil ergo sumus: nec blādæ murmure liguæ
Decipimur. credam iam puto lause tibi.

Ad Rosam.

I fœlix rosa mollibusq; fertis

Nostri cinge comas apollinaris.

Quas tu nectere candidas: sed olim

Sic te semper amet uenus: memento.

Ad Creticum.

Lactat inæqualem matho me fecisse libellum:

Si uerum est: laudat carmina nostra matho.

Aequales scribit libros caluinus & umber:

Aequalis liber est cretice qui malus est.

Ad Iuuenalem.

De nostro facunde tibi iuuenalis agello

Saturnalitias mittimus ecce nuces:

Cætera lasciuis donauit poma puellis:

Mentula custodis luxuriola dei.

In Baccharam.

Si quid opus fuerit: scis me nō esse rogandū:

Bis nobis dicis bacchara terque die.

Appellat rigida tristis me uoce secundus:

Audis: sed nescis bacchara quid sit opus:

Pensio te coram petitur: clareq; palamq;

tantur. Caluinus & Umber scribebant æquales. i. oīo malos: ubi nulla est pars bona. Seneca. l. inæqualē oratorē appellat. i. p̄m bonū. Expone illud Et beryllos inæquales: appositio itē est: nam berylli īferebant phialæ: quod Strabo de indis ī poculis scribit īæquales: nam in sexangulārē figurā poliebant berylli: ut represso angulorū color excitaret: ita circo inæquales. Sed plura in cōmentariis. Iuue. quos p̄pediem edemus una cum cōmentariis siluarum Papi. Silii: & epistolarum ad Atticum.

De nostro: Nuces saturnaliæ dicunt: quoniam in saturnalibus his pueri ludabant: cædē appellatæ sunt iuglandes: nuptias ad maritū comitantes ut nōnulli putarūt: quoniam cadentes ex arbore tripudium faciant: ut alii doctius scribūt: quoniam nucleum & foetum multiplici cortice tueant: qđ foecūditati muliebri conuenit. mittebant ergo nuces a Marti. Iuuenali: & cā afferē quare alia poma nō mittat: quoniam alia poma Priapus donauit puellis.

Si quid: Baccharā dissimulatōrē accusat: qui hortatus Mart. ut si quid opus esset peteret: postea cum illum audiret conquerentē dissimulabat se intelligere quare indigeret. **S**ecundus: creditor. **A**ppellat: sollicitat me. **R**igida: aspera uoce.

Lactat: Inæqualis liber dicit: cuius probanda ē ps laudanda. Inæqualis itē qui uarietate rerum est distinctus: quod probat ī poemate: nisi enī uarietas in sit non oblectat. Matho Mart. lib. īæqualem dicebat: quū priore significatione acciperet: respōdet suum librū laudari a Mathone: quoniam bonus liber non sit nisi inæqualis. i. uarietate distinctus. **S**i uerū. i. q. meus liber sit inæqualis. **C**ritici: dicunt iudices qui aliena carpūt. Horatius: Ut critici dicunt: idem dicti sūt homeromastici ex historia: quōiam Zoilus olim teste Vetruius hoc sibi nomē assūpsit dum carperet Homeri. **V**ñ reliqui alienorum operum censors ex illo dicti sūt homeromastici A Carōe appellant uilitatores: quoniam tanq̄ uilitati obtendentes morosa censura nihil prætēmittunt intactum. festiue aut dixit Pli. Vilitatores fuisse appellatos: quoniam de uitio litigarēt. ita urbane īterpretatus est Caro: cum tamē uilitio uinculo distat.

Nescis quid sit opus: id est dissimulas scire quid sit opus. Clara lectio est: ut Celsus quæ pōt ab oīous audiri. Hoc op⁹: sensus ē postq̃ non intelligis & dissimulas te scire qd sit opus: opus ē ut sis mut⁹ & nō loquaris ut nequeas dicere mihi qd sit op⁹. Hoc opus est subito fias ut sidere mut⁹: sidus gen⁹ morbi ē quo īprouiso & subito lingua amittit: unde siderati dicuntur: auctore Pli. eo morbo laborantes. infra: Sidere percussa est subito tibi Zoile lingua. Fias mutus subito sidere: id est morbo īprouiso.

Arnia: Quint⁹ habebat agrū cōfinem agro. Mar tialis hēbat narniensem aggrū: quo non uersabat: cōqueritur poeta Quintū abesse: cuius ui cinitate Agellus nomentanus sibi erat ī precio Narnia oppi. alias dicebat Nequū. Amnis: id est nar: unde Narnia. Vix adeūda est: quæ uix pōt adiri.

Abducere: distrahere. Lēta mora: diu. Perdis: aufers cām amandi eum recessum & uolu ptatē: quā ego capiebā ppter Quintū uicinū. Parce mihi: nam irata uidebatur eē Narnia cum non redderet Quintum.

Perpetuo pōte: quia habebat pontem quo maxime gloriat.

Nguentū: Onix signifi cat lapidē coloris ungui um. Onix itē significat āpullā marmoreā: ut Porphyrio iter pretatur. Papilus erat cūnilin gus: quod qui exercēt falsum habent anhelitum: ut supra di xit in Beticū: Teq̃ iuuant ger res & pelle melandria cana. Ha litu igitur papili dicit unguen tum factum esse garū falsum.

Parua onix. i. āpulla. Ruma est: Linum monet ne se basi et hyemali tempore cum sem per sit mucidus: nam hic cū uel let ambitiosus uideri: & amic⁹ omnibus naribus fluentibus obuios omnes basiabat. Ni uali: osculo mucido. Læsus: p cussus. Rudis: indocta. Dul cior: ironia. Glacies liuida. i. mucus. Cilix: apud cilices & syrios capellæ & hirci uestiuntur uillo tōsili: unde uestes fiebant quas nunc cilicia appellamus. Cynips: flu. est inter duas syrtes auctore Herodo to & Pli. qui ex tumultu labitur: quem cariton appellauit. Illi sunt magni hirci: unde di cuntur hirci cyniphi. Virgil. Nec minus iterea barbas incanaq̃ menta Cyniphi tordēt hirci: cynipheæ etiam segetes dicuntur a copia quæ illic est. Ouidi. Cynipheæ segetes ci tius numerabit aristas.

Audis: sed nescis bacchara quid sit opus.

Esse queror gelidasq̃ mihi critasq̃ lacernas:

Audis: sed nescis bacchara quid sit opus.

Hoc opus est subito fias ut sydere mutus:

Dicere ne possis bacchara quid sit opus.

Ad Narniam.

Narnia sulphureo quā gurgite candidus annis:

Circuit: ancipiti uix adeunda iugo.

Q uid tam sape meum nobis abducere quintū:

Te iuuat: & lenta detinuisse mora?

Q uid nomentani causam mihi perdis agelli:

Propter uicinum: qui preciosus erat.

Sed iam parce mihi: nec abutere narnia quintos:

Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguētū fuerat: qd onyx modo parua gerebat:

Olfecit postquam papilus: ecce garum est.

In Linum.

Bruma est: & riget horridus december.

Audes tu tamen osculo niuali.

Omnes obuios hinc & hinc tenere.

Et totam line basiare romam.

Q uid possis grauiusq̃ sauiusq̃

Percussus facere atq̃ uerberatus:

Hoc me frigore basiet nec uxor.

Blandis filia nec rudis labellis:

Sed tu dulcior elegantiorq̃:

Cuius liuida naribus caninis

Dependet glacies: rigetq̃ barba:

Q ualem torcipibus metit supinis:

Marito cyniphio. i. hirco. Gallum recentem: an recentem gallum dicit: quoniam hi quibus genitalia amputantur: primis diebus animam habent grauissime olentem: an quod non displicet: quoniam Bæticus gallus cuius supra meministi cunnis lingendis cæteros atebat. Recentem: qui nuper lingebat. In mensem aprillem: quia tunc non eris mucidus.

Onditus: Epitaphium Urbici infantis. Tres Urbici fuerunt: Urbicus Pompei: cuius meministi Tacitus. Urbicus cuius Iuue. Urbicus infans: cui hoc epitaphium. Genus: maiores. Nomen: ortu.

Tonsor cyniphio cilix marito:

Centum occurrere malo cunnilinguis

Et gallum timeo minus recentem.

Quare si tibi sensus est pudorque

Hybernas line bastiationes

In mensem rogo differas aprillem.

Epi. Urbici pueri.

Conditus hic ego sum bassi dolor urbicus infans:

Cui genus & nomen maxima roma dedit.

Sex mihi de prima deerant trieteride menses:

Ruperunt tetricæ cum mala pensa deæ.

Quid species: quid lingua mihi: quid profuit ætas:

Da lachrymas tumulo qui legis ista meo.

Sic ad letheas nisi nestore serior undas:

Non eat: optabis quem superesse tibi

Ad librum suum.

Nosti si bene cassium libelle

Montanæ decus umbriæ sabinum

Auli municipem mei pudentis.

Illi tu dabis hæc uel occupato.

Instent millæ licet premantque curæ

Nostris carminibus tamen uacabit

Nam me diligit ille: proximumque

Turni nobilibus leget libellis

O quantum mihi nominis paratur.

O quæ gloria quam frequens amator.

Te conuiuia: te forum sonabit.

Edes: compita: porticus: tabernæ.

Vni mitteris: omnibus legeris.

Ad Castorem.

Omnia castor emis: sic fiet ut omnia uendas.

Ad Crispinum.

Sic placidum uideas semper crispine tonantem:

Nec te roma minus quam tua memphis amet.

Trieteris: est spatium trium

annorum. Tetricæ deæ. i. paræ

inexorabiles & seueræ. Blæsa

lingua: quæ non omnino intelligitur.

Superesse. i. diutius te uiuere.

Nisi serior Nestore. i. nisi per

acta longiore ætate quam ætas Ne

storis. In eundem ferme sensum

est uersus de Glaucia: Qui flet ta

lia: nil fleas uiator.

Osti: Mittit librum Cælio

Sabio Vmbro monetque

quanti facere debeat manus Cæ-

sii: quia quauis uni uideatur mitti

tamen ab omnibus legitur: nam

Cælius copiam omnibus faci-

et. Umbriæ montanæ: quæ in

mortibus sita est. Auli pudenti:

amici. Vel: etiam. Proximū:

secundo loco. Turni: poetæ.

Turnus & Memor fratres poe-

tæ fuerunt: quorum meministi Si-

donius. Frequens amator. i. o

quot erunt qui te amabunt.

Mnia: Castor cum pauper

est magno precio omnia

emebat: uaticinatur fore Marti.

ut etiam omnia uendat: si uol-

uerit parare uictum: monostichon est.

Ic placidum: Ante impe-

ratores Crispini: fuerunt

multi: temporibus imperatores

tres: Crispinus præfectus præ-

torii Claudii: Crispinus filius

Neronis ex Popeia: Crispinus

temporibus Domitiani clarus

est gratia principis: in hunc inue-

ctus est Iuuenalis. Crispinus ty-

rias humero reuocante lacer-

nas.

& supra meminuit Martialis: Nescit cui tyriam dederit Crispinus abollam: hunc Martialis suum libellum ei commendat. erat ægyptius. Lector candidus: alienus ab invidia. Non nihil: id est aliquid laudis præstat temporibus. Parrhasia: id est palatina. Frui aure Cæsaris: id est nonnunquam audiuntur & leguntur audiente Cæsare. Memphis: patria tua in ægypto. Marso: poeta. Catullo: qui fuit temporibus Cæsaris Augusti. Mando: commendo. Cætera: præmium dandum: quasi dicat quum hæc dixeris: reliqua a Domitiano expecto.

LMnes quidē libelli mei. Octauum librum dicaturus Domitiano: profiteor se omnem uersuum lasciuia declinaturum. Gratulatur enim imperatori: qui nuper sarmatas deuicerat. Tantam autem materiam sibi propositam esse ait: ut ad poema ornandum nullo ferme ingenii labore opus fuerit: ait tamen se medijs laudibus alia inseruisse: ne solum esset carmen & perpetuum de laudibus quod imperatoris aures fatigaret. Domine: o Domitiane. Famam perpetuitate: Fama enim carmini idem est quod uita homini. Supplicanti tibi: id est dicati sunt: propter hoc quia tibi dicati sunt. Occasione fruitur pietatis: id est te sæpius adorant: cum tibi totus sit dicatus. Minus laborandum. id est minus optet laborare. Duo poema faciunt ingenium & materia. Subinde: frequenter. Omnis uersus: epigramma. Fatigare: numero & multitudine. Satiare: nos narrantes. Viris supremæ fortunæ: ut ab Augusto: qui libellum epigrammatum edidit. Maior: quia continet uictoriam de sarmatis. Allegata: missa. Meminerit: hæc ps.

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula:
Nanque solent sacra cæsaris aure frui.
Dicere de nobis ut lector candidus aude:
Temporibus præstat non nihil iste tuis:
Nec marso nimium minor est: doctoque catullo:
Hoc satis est: ipsi cætera mando deo.

M. Val. Mar. Liber Septimus explicitus est.
Octauus Sequitur.

Imperatori Domitiano Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei domine: quibus tu famam: id est uitam: dedisti: tibi supplicant: & puto propter hoc legentur: hic tamen qui operis nostri octauus inscribitur: occasione pietatis frequentius fruitur. minus itaque ingenio laborandum fuit in cuius locum materia successerat: Quia quidem subinde aliqua iocorum mixtura uariare tentauimus: ne cælesti uerecundia tuæ laudes suas: quæ facilius te fatigare possunt quam nox satiare: omnes uersus igererent. Quia uis autem epigrammata seuerissimis quoque & supremæ fortunæ uiris ita scripta sint: ut nimiam uerborum licentiam affectasse uideantur: ego tamen illis non permisi tam lasciuie loqui quam solent. cum pars libri & maior & melior ad maiestatem sacrimoniis tui allegata sit: meminerit non nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciant: in ipso libello huius nomine: profiteri breuissimo placuit epigrammate.

Laurigeros. Hasten⁹ Venerē tūdet coluisse: carnis licentia: & lasciuia uerborū nūcp
Venerē Palladē inuocat: cui⁹ nomē colebat a Domitiāo: & dea erat pudicitia. **L**au
rigeros penates. i. triūphalē domū recenti uictoria de sarmatis. **S**ancti⁹: maiori pudore.
Venus nuda: est lasciuia & impudens uerborum licentia.

Fastorū. Reuertentē ex sarmatis Domitianū uictorē mēse ianuario: Ian⁹: ut ait poe
ta: doluit se nō posse cernere plurib⁹ oculis: pmissitq³ ei lōgissimā Nestoris ætatem

Ad librum suum.

Laurigeros domini liber intraturē penates:
Disce uerecundo sanctius ore loqui.
Nuda recede uenus: non est tuus iste libellus.
Tu mihi tu pallas casariana ueni.

Ad Ianum:

Fastorum genitor parensque ianus.
Victorem modo cum uideret histri.
Tot uultus sibi non satis putauit.
Optauitque oculos habere plures.
Et lingua pariter locutus omni
Terrarum domino deoque rerum
Promisit pyliā quater senectam
Addas iane tuam pater rogamus.

Ad Musā:

Quinq³ satis fuerant uel sex septēque libelli
Et nimium: quid adhuc ludere musa iuuat?
Sit pudor & finis: iam plus nihil addere nobis
Fama potest. teritur noster ubique liber.
Et cum rupta situ messale saxa iacebunt:
Altaque cum licini marmora puluis erunt:
Me tamen ora legēt: & secum plurimus hospes
Ad patrias sedes carmina nostra feret.

Finieram: cum sic respondit nona sororum:
Cui coma & unguento sordida uestis erat:
Tu ne potes dulces ingratis relinquere nugas?
Dic mihi quid melius desidiosus ages?
An iuuat ad tragicos foccū transire cothurnos
Aspera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister:
Oderit & grandis uirgo: bonusque puer.
Scribāt ista graues nimium: nimiumque seueri:

Quos media miseros nocte lucerna uidet:
At tu romano lepidos sale tinge libellos:
Agnoscat mores uita legatque suos.
Angusta cantare licet uidearis auena:
Dum tua multorum uincat auena tubam.

sed tñ nō satisfactū est. deside
rio populi optāt: ut nō mō an
nos Nestoris uiuat Dōitīan⁹:
sed et ipi⁹ Iani. Ian⁹ dicit⁹ parēs
fastorū: qm̄ iitiū praebebat āni.
Fasti aut p singulos annos scri
bebant. **H**istri: sarmatae qui
ad Hist⁹ habitāt. **T**ot uult⁹:
Ianus duos uult⁹ ut nōnulli scri
bunt q̄ttuor hūit. **P**lures ocu
los. i. ut possit cernere Domi
tianū. **O**i ligua. i. q̄terna. **A**d
das tuā ætatē: q̄a nō satis putat
pop. Ro. habere uitā Nestoris.

Quinq³ sat. Introducit mu
sā cū hortantē: ut scribat
epigrammata: ne uideat alia cā: q̄
hōesta scribere. **L**udere carmi
ne: lasciuire. **S**it pudor: carmi
ne. **E**t finis: nil plus addere po
test fama: q̄ addidit. **T**erit⁹: cō
sumit. **M**essala: orator stema
tis domestici studiosissim⁹: ma
gnificas hūit ædes: quæ cū do
mo Licinii Crassi certabāt. **S**i
tu: uetustate. **I**nfra de eodem
Marmora messalæ findit cap
ficus. **M**armora Licinii ædes
marmoreæ Licinii Crassi. **P**er
si⁹: In Licinii ædes. **H**ic ē ille q̄
cognom̄to dict⁹ ē diues: p̄mus
oīum romāorū: postea decoxit
irrisiōe tñ occurrētū salutaba
tur diues: Qui i p̄thos iuit non
fuit appellat⁹ diues p̄mus: sed
hic. **N**ona. i. una ex musis. **S**or
dida: oblita ungueto. **S**occū:
gradē uocē. **S**occ⁹ gen⁹ calciam̄
ti quo utebant⁹ comici: cothur
no tragici. **T**ragicos, cothur
nos: altū gen⁹ scribēdi. **P**arib⁹
mōis. i. uerlib⁹ heroicis. **R**auca
uocē: magno hiatu. **L**ucerna:
q̄a poemata q̄nq³ scribūt ad lu
cernā. **L**icet: esto. **A**ngusta:
auena: ifimo carmine. **V**icat tu

bas multoq; i. magis hæc legat: q̄ heroica.

Quantus. Multa exempla crexit Domitianus diis: adeo ut quātū deat ipatori solue
re non possint: ut altero epigramate dixit. **I**mpatore igit̄ reuertente ait nō modo
populū romanū lætari: qui fruiſt uultu Cæſaris ſed & ipos deos: q̄ multa accipiunt ab im
patore. **A**ras latias: romanas. **S**uſcipit: facit gaudia q̄ tu ſis reuerſus. **F**aciunt ſacra. i. ſa
crificant læti tuo aduentu.

Dum. Macer poeta fuit ue
ronenſis: cuius memineſt
Oui. & Eusebius. fuit item ma
cer equeſtris ordinis tēporib⁹
Domitiāi q̄ mūeribus dat pu
ellis iminuerat cēſum equeſtrē
adeo ut āplius eques eē nō poſ
ſet: cum quadringēta nō hēret.
Qui aut̄ priuabatur dignitate
equeſtri deponebat annulū in
ſigne ordinis equeſtris: Ait er
go Martialis Macrū donaffe
tot annulos puellis: ut quē ip̄e
geſtabat annulū equeſtrē co
ctus ſit deponere. **I**uue. **T**alib⁹
a dñis poſt cuncta nouiſſim⁹
exit Annulus. **D**eſiſti: quia
minuiſti cenſum equeſtrem: &
depoſuiſti annulum.

Archetypis. Euct⁹ uafa ha
bebat argētea: quæ uetu
ſtiſſima eſſe prædicabat: & cū
diu in enarrandis uafosq; laudi
bus fuiſſet occupatus: appōe
bat in hiſcē præſentī āni uinū.
Deridet igitur poeta uetuiſſi
mis poculis bibētē nouū uinū.

Archetypa uafa dicunt̄ uetu
ſtiſſima & primi exēpli. **C**ymbia: uafa. **L**uto ſaguntino: nā ſactilia uafa cōficiēbāt ter
ra ſaguntina. **I**uue. **P**ugna ſagūtina: feruet cōmiſſa lagœna. Martialis alibi: Hiſpanæ lu
teum rotæ toreuma. De terra ſagūtina testimoniū extat Plinii. **M**ucida uina: ideſt uer
bis ſuis facit mucida uina. **F**erret hæc: acciperet hæc pocula: nā Apollo & Neptun⁹ ædi
ficarunt troiam: pacti a Laomedonte pocula cum lapythis. In pugna centauroq; nobiliſ
ſimū craterem fuiſſe legim⁹: quo Euritū Theſeus interemit: Oui. Forte fuit iuxta ſignis
extantib⁹ aſper Antiquus crater: quē uatū uatior ip̄e Suſtulit ægides. Craterem itē Hi
leo dat Virgilius eadem in pugna: Et magno hileum lapythis craterem minātem. Martialis
dat Rhetō ut Flaccus in p̄mo argonauticorum: Multoq; infamis hiaco Rhetus: & paulo
poſt: Crateres menſæq; uolant. **D**ebile: iminutū fractum. **V**aſa argentea aliis ſuppōe
bant tanq̄ nidi. Plini⁹ de poculis: Ad ſuſtētanda obſonia int̄ addidim⁹ altera: & itereſt q̄
plurimū lima pdiderit. **C**ēſent: i. p̄cio ſūt. **L**ōgæuo Neſtore: pp̄ uetuiſtatē ductā uſq; a
Neſtore. **C**olūna. i. fundū: quo ſuſtinet̄ poculū. **T**rita: uſu. **P**ollice manu Neſtoris.
Aecides. Achilles. **M**iſceri: propinari iuſſit Patroclo. **I**pſe bibit: tres ad Achillem
oratores uenerunt: Vlyxes: Ajax: Phoenix: in quorum aduentu Achilles ita loquitur Pa
troclum maiorem iam craterem Menœtii filii appone: & ex hilara frōtem: poculūq; ap
pone ſingulis: nam amiciffimi homines meas ædes ſubuenerunt. **E**t bibit: ip̄e merum

Ad Cæſarem domitianum.

Quantus io latias mundi conuentus ad aras
Suſcipit: & ſoluit pro duce uota ſuo.
Nec ſunt hec hominū germanice gaudia tātum:
Sed faciunt ipſi nunc puto ſacra dei.

Ad Macrum.

Dum donas macer ānulos puellis:
Deſiſti macer ānulos habere.

In Euctum.

Archetypis uetuli nihil eſt odioſius eucti
Ficta ſaguntino cymbia malo luto:
Argenti furioſa ſui cum ſtemmata narrat
Garrulus: & uerbis mucida uina facit.
Laomedontæ fuerant hæc pocula menſæ:
Ferret ut hæc muros ſtruxit apollo lyra.
Hoc cratere ferox commiſit prælia rhetus.
Cum lapithis: pugna debile cernis opus
Hi duo longæuo cenſentur neſtore fundi
Pollice de pyllo trita columna nitet
Hic ſcyphus eſt in quo miſceri iuſſit amicis
Largius æacides & bibit ipſe merum.

bibit enī Achilles. Homertus inſiuit phœnici & Aiaci: & bibit Bitias notus carmine Virgi-
lia. Tū bitia: dedit icrepitans. **A**ſtyanaſta: uinū nouū. **I**n cya. Pri. i. i. ſcyphis archetypis
Hoc eſt. Cinna uolebāt diſertus cauſidicus uideri: & cū tandē inciperet agere cauſas
uix. x. horis abſoluerat nouē uerba: a iudicibus itē petiit quattuor horas: qđ ſpatiū
cū uideat datū ad dicendū: poeta urbanit̃ ait Cinna ipetraſſe lōgū ſpatiū horarū quo poſ-
ſit ſilere. **S**ed mō. i. cū nondū abſoluiffes. x. horis. **Q**uattuor cleſpydras. i. q̃ttuor horas.

Hac propinauit bitia pulcherrima dido
In patera phrygio cum data cœna uiro eſt.
Miratus fueris cum priſca toreumata multum
In priami cyathis aſtyanaſta bibes.

In Cinna.

Hoc agere eſte cauſas hoc dicere cinna diſerte
Horis cinna decem dicere uerba nouem.
Sed modo cleſpydras ingenti uoce petiſti
Quattuor: o quantum cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Prinſipium des iane licet uelocibus annis:
Et reuoces uultu ſacula longa tuo:
Te primum pia tura rogent: te uoce ſalutent.
Purpura te ſœlix: te colat omnis honos.
Tu tamen hoc mauis latia: quod contigit urbi
Menſe tuo reducem iane uidere deum.

Ad **Q**uintum.

Soluere dodrantem nuper tibi quinte uolebat
Lippus hylas: luſcus uult dare dimidium.
Accipe q̃ primum: breuis eſt occaſio lucri
Si fuerit cæcus: nil tibi ſoluet hylas.

De Baſſo.

Emit lacernas milibus decem baſſus
Tirias coloris optimi lucrificat.
Adeo bene emit inquis: imo non ſoluit.

Ad Cæſarem domitianum.

Perueniſſe tuam iam te ſcit rhenus in urbem:
Nam populi uoces audit & ille tui.
Sarmaticas etiam gentes: hiſtrumque getasque
Letitia: clamor terruit ipſe noua.

lutrātū eſſe has uestes. **L**ucri fecit. i. lucratus eſt. **A**deo bene emit. i. adeo uiliter emit

P Interrogatio eſt: cui ita reſpondet. **I**mmo non ſoluit: quod maius eſt.
Erueniſſe: Redeūre Domitianū tāto applauſu populū in circo excepit: ut ſarmatae
ūde uenerat potuerit exaudire clamorē: qđq; magis ē mirādū: occupati oculi ipatore ī ſpi-
ciēdo nō uiderēt equos q̃ i circo iā q̃ter cucurrerāt. **R**hen. fl. germāia. **U**rbē: romā. **I**lle
Rhenus. i. accole rheni: letitia: noua te ueninet. **H**iſtrum: accolas hiſtri.

Potes tacere. q. d. melius fue-
rit tā diu ſilere: q̃ agere cās. Vel
certe potes ſilere: qm̃ non agis
cās dicendo ſed ſiles: adeo pau-
cadicis & urbāe cum ſilere ait
tam lente loquentem.

Prinſipium. Ianuario mē-
ſi nihil maius in eſſe ait:
cū & initiū anni ſit & tunc fal-
ces conſulares ſumātur q̃ q̃ eo
reuerſus eſt Domitianus e ſar-
matis uiſtor. **H**oc mauis: qđ
contigit. Reducē: incolumem
& uiſtorem. Domitianū. Velo-
cibus: cito labētibus. **T**uo
uultu: tuis enim calendis reno-
uantur anni. **T**e primū pia-
tura: nam Ianuario ſacra pera-
gebāt ut ſœlix ānus eſſet. **P**ur-
pura ſœlix: ideſt cōſeq; falces
lumbant menſe Ianuario.

Soluere. Hylas factus lip-
pus ideſt oculis ſtillātib⁹
uoluit ſoluere nouē partes cre-
ditæ pecuniæ Quinto: mox
amiſſo altero oculo uoluit da-
re partē dimidiā: cōſuluit Mar-
tialis ut ateq; alterū oculū amit-
tat accipiat dimidiū: nā cū nup-
morbo oculorum ſubtraheret
tres uncias: mox luſc⁹ tres: Ve-
rendū eſt ne totū neget amiſſo
utroq; oculo. **D**odrātē. i. nouē
uncias. **L**uſc⁹: fact⁹. **V**ult darē
dimidiā: ſex uncias. **O**cca. lu.
ē bre. q̃a cito peribit alter ocul⁹
Cæc⁹: amiſſis duob⁹ oculis.

E Mit. Baſſus. x. milib⁹ nū-
mū emit lacernas: ſed cū
nō eſſet ſolutur⁹: poeta ait cū

Nemo: nullas spectator. **M**issos quatuor: septies. h. mittebat equa a careeribus in circo: sed cum Domitianus uellet centum missos uno die perfici: iussit ut quingentes singuli mitterent. In eundem sensum supra: Adeoque metes omnium tenes unum: Ut ipsa magni turba nesciat circi: Vtrum ne currat passerim an tigris. **L**onga gaudia: id est plausus longi. **N**ec te sic Caesar: id est nunquam amauit tantum quantum nunc: quasi dicat ad cumulum amoris peruenisti: & nullus locus relictus est ut amari possis amplius. **U**t uelit ipsa: et si roma uelit plus non potest amare.

Vxorem. In eos qui locupletem uxorem ducunt: nam hi nubunt uxori: ut illud Plauti: Dotem accepi libertatem uendidit locupletis uxoris insolentiam satyra insectatur Iuuenalis. **N**olo nubere uxori: quia oportet me parere. **I**nferior: nobilitate & opibus. **P**ares: in amore: & concordia: nisi mulier sit inferior nobilitate & opibus.

Morio. Moriones dicebantur quod naturali quadam stoliditate & deformitate oris oblectabant. hi adhibebantur cenis diuitum: propterea Plinius cum inuitat amicum ad frugalem cenam: Coenabis inquit sine morione. Morio nomine ipso significat stultum. Martialis morionem emerat adductum nomine: ut ipse locat: putans eum esse stultum. sed cum haberet domi uidisset eum non angere: non cruciari: non uexari aliquo furore: esse mentem tranquillam: simplicitate quadam naturae: poeta iudicauit eum sapientem: propterea repetit a Gargiliano precium datum: quoniam uendiderit sapientem pro stulto. Ita quoque de Morione loquitur in distichis: Quisquis pro iusto non sapit ille sapit. Nam ueram uitam putat esse in tranquillitate mentis: & regem contemptum. Sapit: nam poeta more Epicuri putat sapientiam summam esse: quali est morio.

Pallida. Horti pensiles erant apud antiquos qui rotis promouebantur in sole ab holitoribus: rursus hibernis diebus specularibus tegebantur ne uentus laederet. Plinius de cucumeribus Tiberii: Nullo non die contigit pensiles hortos non promoueri rotis ab holitoribus in sole: prius hibernis diebus intra specularium munimenta reuocantibus. Amicus Martiali pensiles hortos ita texerat: cum poeta haberet cellam apertam uentis: ait ergo se melius futurum hospitium arboris: quam talis amici: quia tegetur saltem specularibus. **S**pecularia: lapides speculares. **A**dmittunt diem sine faece: nam excludunt uentos & brumam. **N**emus, tenet. id est hortulos. **N**on tota fenestra: sed partim aperta.

Cum noua. Domitianus edomitis sarmatis noluit triumphare: sed lauream tantum rettulit Ioui capitolino. Poeta ait tantam fuisse populi laetitiam: ut haec laurea non sit minor triumpho: & laudandum esse animum Imperatoris: qui confidat se non fore minori uenera

Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo:
Nemo quater missos currere sensit equos.
Nullum roma ducem: nec te: sic caesar amauit.
Te quoque iam non plus: ut uelit ipsa: potest:
Ad Priscum.

Vxorem quare locupletem ducere nolim
Quaritis: uxori nubere nolo mea.
Inferior matrona suo sit priscae marito:
Non aliter fiunt foemina uirque pares.

Ad Gargilianum.
Morio dictus erat uiginti milibus emi
Redde mihi nummos gargiliane sapit:
In Crudelem amicum.

Pallida ne cilicum timeant pomaria brumam:
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.
Hibernis obiecta notis specularia pueros
Admittunt soles: & sine face diem.
At mihi cella datur: non tota clausa fenestra:
In qua nec boreas ipse manere uelit.
Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum:
Arboris ergo tuae tutior hospes ero.

Ad Domitianum.
Dum noua pannonici narratur gloria belli
Omnis & ad reducem dum litat ara iouem.

7
tione apud suos hac laurea: q̄ si triūphasset. Memorabit: celebrabit. Et dīāt latias ter-
tia dona tribus. Ita & codex antiqu⁹ habet & ē legendū. Latinae feriae dicebant dies: quib⁹
bus foedus iētū ē a latinis cū populo Ro. Hisdē diebus licebat populis latinis petere car-
nē ex mōte albano a ro. pō. ex sacris. Ci. in orōne p Plauco hoc īdicat: dū paucitatē homi-
nū in qbusdā municipiis ostēdit his uerbis: Quib⁹ emunicipiis uix q carnē latinis petant
inueniunt. Victoria sarmatica tertia erat: de q̄ hic loquit⁹ bis iā domitī cattis & daciis.

Dat populus: dat gratus eques: dat tura senatus
Et litant latia tertia dona tribus?

Hos quoque secretos memorauit roma triūphos

Nec minor ista tua laurea pacis erat.

Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?

Principis est uirtus maxima nosse suos.

In Ciperum:

Pistor qui fueras diu ciperē:

Nunc caus agis: & ducenta quæris

Sed consumis: & usque mutuaris.

A pistore ciperē non recedis:

Et panem facis: & facis farinam.

Ad sextum.

Egi sexte tuam pactus duo millia causam:

Misisti nummos quot mihi mille: quid est?

Narraſti nihil inquis: & a te prodita causa est

Tanto plus debes sexte: quod erubui

Ad Cirinium.

Sic tua cirini promas epigrammata uulgo:

Vt mecum possis uel prior ipse legi.

Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici:

Carior ut mea sit q̄ tua fama tibi.

Sic maro nec calabri tentauit carmina flacci:

grāma: ut ostēdat Ciper⁹ q̄ liberalis uolebat uideri multos alēdo: nō agere id ex liberalita-
te: ut. s. det panē & farinā mult⁹: sed ueteri more & īstituto pistoris. Pistor a pinſendo far-
re dict⁹: olīq̄ tm̄ farinā faciebat: panē ipi q̄rites & mulieres: sentētia ē Artei Capitōis. Po-
ſtea receptū fuit: ut idem & panem coqueret: p̄pterea ait: et facis panē & facis farinā: nā
utrūq̄ ad pistorem p̄tinebat. Mutuaris: accipis ab aliis ut ostendat p̄digalitatē. A pi-
store: ab īstituto & ope pistoris non discedis dū multos pascis.

Egi. locus est q̄ cā amissa plus sibi dēbeat q̄ si uicisset: nā laus fuisset loco p̄ti alicuius
pm̄ii. Pactus duo milia. i. pm̄isisti mihi duo milia. Erubui: tuli illū pudorem p̄pter te.

Sic tua ceri. Ceriniū deridet qui dicebat se posse ledere epigrammata sed nolle: ne Mar-
tialis æmulus uideret: poeta ita respōdet ut ostendat se nō sentire: quoniā nemo sit
tā amicus qui uelit cedere ingenio & nolit doctior uideri. Supra in eundē sensū: Versus
scribere qui pōt disertos Non scribat laheri uix putabo: hāc dicit deridēdo. Vel mecū
pari laude: uel mecū maior. i. maiori laude. Amici: Martialis sic pari respectu amicitiaē.

Flacci calabri. i. Horatii. Idem Virgilius noluit scribere eo scribendi genere ut cederet

ria igit⁹ dona. i. sacrificia quæ
tertia iā uictoria fiebāt. Dita-
bāt tribus latias. i. populos lati-
nos: quia iā tertio carnes dabāt
Auctores sunt Macrobius: &
Varro. Latinae aut feriae in pō
pa triūphali indicebātur. Triū-
phos secretos: laurea apellat tri-
umphū secretū quasi ea uolue-
rit Imperator triūphū celare.

Tuæ pacis: quā dedisti roma-
nis p̄domitis sarmatis. Panno-
nici: sarmatici. Nosse suos: p̄-
spectos hīc aīos suos & eos co-
gnosceret. Credis tibi: de pieta-
te sancta tuorum erga te.

Pistor Ciperus iunci gen⁹
ē apud Plī. hic ē propriū
nomē: Hic ex pistore fact⁹ fue-
rat causidic⁹: lucrabaturq̄ mul-
tū: sed cōuiuis liguritorib⁹: ne-
bulonibus multa dabat. Faciē
panē & farinā: dicit⁹ pistor: qui
pinſit far & coquit panē & fari-
nā. Facere itē panē & farinā: di-
cit⁹ qui liberalitate siue p̄digali-
tate sua aliis panē & farinā sub-
mīstrat. Cū igit⁹ Ciperus nūc
multos pascit p̄digalitate sua
æque pistor uidet⁹ ac olim erat
cū panem & farinā pistor facie-
bat. Huc spectat totū hoc epi-

amico. Pindarus Scopælini filius poeta thebanus lyricæ princeps: ut scribit Fabius: tantæ æstimationis ut & macedoniæ regibus carus & Alexander thebis capti edixerit pîdari domû ne comburite. Id enim fuit Alexandri uerbum: licet nonnulli græci scribât ea uerba ædibus pindari fuisse ascripta. Inuentus est mortuus cû cœpisset dormire in gymnasio: in gremio pueri dilecti. Cessit: laude. Romani cothurni. i. tragœdiæ romæ. Horatius: Scriberis uario. Variû scribit Quintilianus cuius tragœdia Thiestes cuilibet græcogæ conferri posset. Frequēs amicus. i. multi amici.

Pauper. Amici monostichon. Cîna ita erat pauper ut uellet uideri dissimulâre diuitias: at inquit Martialis: ita ē neq; magnope laboreti hoc simulando oportet.

Cvm. Varr⁹ flu. est qui disternat italiâ a narbonensi gallia. hic nomen ē ppiû uiri: is cōponebat ducetos uersus eodē die: quâ i re nō erat sapiens. Est enī inanis cuiusdā ingenii tot uersus effundere: tñ hoc iactabat ita ut uellet laudari: sed non recitabat: i hoc erat sapiens. Sapiētia enī erat quærere laudē hac iactantia si poterat: sed tam nihil recitare: quoniā recitâdo nullâ potuisset assequi laudem. Nulla nō luce: i. quotidie. Nō sapiens: non es doct⁹ poeta. Sapis: qā nihil recitas. Ad Luciferum.

Phosphore. Venturo Cæsare noctu conqueriē die fero redire: quo die Domitian⁹ erat in urbem ingressurus. Phosphor⁹ Lucifer stella quæ diem præcedit. Moraris: retardas.

Nostra gaudia: aduentus Cæsaris. Lento igne: tarda stella.

Abducere cyllaron: ut celerius uēires: ut satisfaceres populo romano. Hic equus ē stellificatus: dicat⁹ erat romæ ad fore in æde Castoris. Papi. Es puer aspiciēs lædē ab æde ppinqua Cyllar⁹.

Titana: solē. Tenes: moraris solē cupiēte uenire: & satisfacere lætitiæ populi. Xanth⁹: q. flauus sit. Aethon: qā uideat ardere.

Equi solis uolūt fræna. i. uolūt currū. Mēnonis alma parēs: Aurora mat Mēnonis. Vigilat: iam diu cupiens exire.

Luci nitidæ: ueniēte Domitiano. Nō cedunt. i. non dant locum. Luna: quæ nondum discessit e cælo: quia ipa etiā uult uidere Cæsare. Nō deerit dies populo. i. populus uidebit te etiā media nocte.

Inuitas. Hibrida dicit⁹ ex iparibus parētib⁹ nat⁹: ut Porphirio iterpratus ē Horatiū canis nat⁹ ex uenatico: & gregario hibrida. Itē auctore Pli. dicit⁹ foet⁹ apri & suis domesticæ: & hoc etiā cōuitiū i hoies dicit⁹: eoq; usus ē Cicero i Marcū Antoniū. Porcū: suem domesticū. Das uerba: si derides: ut hoc. s. ostendas.

Pindaricos posset cum superare modos:

Et uario cessit romani laude cothurni:

Cum posset tragico fortius ore loqui:

Aurum & opes & rura frequēs donauit amicis

Qui uenit ingenio cedere: rarus erit.

De Cinna:

Pauper uideri uult cinna & est pauper:

Ad Varum.

Cum facias uersus nulla non luce ducentos:

Vare nihil recitas: non sapiens: atque sapiens:

Ad Luciferum.

Phosphore redde diē: quid gaudia nra moraris.

Cæsare uenturo phosphore redde diem:

Roma rogat: placidi nunquid te pigra bootæ

Plaustra uehunt: lēto quod nimis igne uenis.

Ledæo poteras abducere cyllaron astro:

Ipse suo cedit nunc tibi castor equo.

Quid cupidū titana tenes: iam xanthus & ætho

Fræna uolunt: uigilat mēnonis alma parens.

Tarda tamen nitidæ non cedunt sydera luci:

Et cupit ausonium luna uidere ducem.

Iam cæsar uel nocte ueni sint astra licebit

Non deerit populo te ueniente dies

In Gallicum.

Inuitas ad aprum ponis mihi gallice porcum:

Hibrida sum: si das gallice uerba mihi.

Hic equus ē stellificatus: dicat⁹ erat romæ ad fore in æde Castoris. Papi. Es puer aspiciēs lædē ab æde ppinqua Cyllar⁹.

Titana: solē. Tenes: moraris solē cupiēte uenire: & satisfacere lætitiæ populi. Xanth⁹: q. flauus sit. Aethon: qā uideat ardere.

Equi solis uolūt fræna. i. uolūt currū. Mēnonis alma parēs: Aurora mat Mēnonis. Vigilat: iam diu cupiens exire.

Luci nitidæ: ueniēte Domitiano. Nō cedunt. i. non dant locum. Luna: quæ nondum discessit e cælo: quia ipa etiā uult uidere Cæsare. Nō deerit dies populo. i. populus uidebit te etiā media nocte.

Inuitas. Hibrida dicit⁹ ex iparibus parētib⁹ nat⁹: ut Porphirio iterpratus ē Horatiū canis nat⁹ ex uenatico: & gregario hibrida. Itē auctore Pli. dicit⁹ foet⁹ apri & suis domesticæ: & hoc etiā cōuitiū i hoies dicit⁹: eoq; usus ē Cicero i Marcū Antoniū. Porcū: suem domesticū. Das uerba: si derides: ut hoc. s. ostendas.

E Sse. Verberauerat coquū: quī male coenam parauerat: inquit Martialis si coquū nō est uerberandus: coenam malefecerit inquit: qua causā erit uerberandus: quasi dicat nulla alia de causā debet uerberari. **C**ædo: uerbero.

S I qd. Blande rogat Domitianū ut mittat pecuniā nec debeat ferre aīo iniquo. **I**mproba: insaturabilis Permitte: æquo aīo sinas te rogari a me. **Q**ui rogat: q̄ supplicat. **V**idisti. Opian⁹ mali erat coloris: neq̄ cōualescere poterat. supra: Esset castrice cū mali coloris: Versus scribere cœpit

Ad Rusticum.

Essē tibi uideor sauius nimiumquē gulosus:

Qui propter coenam rustice cedo coquum:

Si leuis ista tibi flagrorum causā uidetur:

Ex qua uis causā uapulet ergo coquus?

Ad Cæsarem Domitianum.

Si quid forte petam timido gracilique libello

Improba non fuerit si mea cartha: dato:

Et si non dederis cæsar: permitte rogari:

Offendunt nunq̄ tura precesque iouem?

Qui fingit sacros auro uel marmore uultus.

Non facit ille deos: qui rogat ille facit.

In Opianum.

Vidisti semel opiane tantum

Aegrum me male: saepe te uidebo:

Ad Cæsarem Domitianum.

Non tot in æois timuit gangeticus aruis

Raptor in hyrcano qui fugit albus equo.

Quot tua roma nouas uidit germanice tigres

Delicias potuit nec numerare suas.

Vicit erythræos tua cæsar harena triumphos:

Et uictoris opes diuitiasque dei.

Nam cum captiuos ageret sub curribus indos:

Contentus gemina tigrīde bacchus erat.

Ad Gaurum.

Munera qui tibi dat locupleti gaure senique:

Si sapias & sentis: hic tibi ait morere.

it tot: nam numeros⁹ est parthus tigrīdis. **A**cois armis. i. indis. **O**uas: insolitas. Tigres nouæ erant nunc in spectaculis: nam raro uisæ fuerant: cum tamen uariæ feræ ex genere pardorum: & similes tigrīdi saepe spectatæ fuerint: nam Scaurus ædilis. c. & l. ostendit Pompeius. cccc. & x. Augustus. cccc. & xx. **D**elicias: spectaculi. **T**ua harena: idest tuū spectaculum. **T**riumphos erythræos: idest indicium triumphum. **V**ictoris: dei Bacchi: nam tertius Bacchus de indis triumphauit auctore Diodo. **A**geret indos captiuos. i. cum triumpharet de indis.

Munera. Gaurum monet orbem & diuitem ut captatores cōtemnat: qui cū mittāt munera nō amāt: sed optāt mortē. **L**ocupleti: tibi diuiti: ait uideat dicere morere. **S**i sapias

li coloris: Versus scribere cœpit Opianus. Mart. saepe ægrotauerat: sed cōualuerat: ut supiore carmine ostendit: locat igit̃ i Opianū: qui ppetuo male habebat: neq̄ unq̄ cōualescebat.

Male. i. male habentē uidebore. **S**aepē. s. male habentem: semp enim male habes.

Non tot. Dederat spectacu-
lo Domitianus multas tigris. Tigrū prim⁹ ostendit Augustus Romæ mansuefactam. **C**laudi⁹ quattuor: plures nūc Domitian⁹. Poeta ait cū supas se Bacchum: q̄ gemina trī tigrī de dicit̃ triūphasse. Plinius scribit elephantes duxisse Bacchi currū: & Pompeiū ita cē æmulatum triumpho suo. **T**igres aut̃ fuisse indicat Silius duob⁹ in locis: Qualis odoratis descēdens Bacch⁹ ab indis. **R**aptor foetus enī tigrīdis rapit̃ ea absente totus: reuerſa ad uacūū cubile cū id sensit raptoris fugientē uestigia psequit̃. ille passim relictis catulis morat̃ ferā referentē singulos ad cubile: tādē cū ad flumen aliqd̃ uel ad littus puenit: naui est tutus gestaq̄ secū qui supsunt. **A**lb⁹ pallēs præ metu. Supra: Viuat & urbanis albus in officiis. **I**n æquo hyrcano: nā in hyrcania & india sūt tigres. **G**angetic⁹: Indus: a gange fluuio. **T**imu

Quas: insolitas. Tigres

si cor habes & percipis.

Dic toga. Parthenius praefectus cubiculi Domitiani togam candidam Martiali misit: quam poeta laudat: sed iocans ostendit sibi deesse lacernam: quoniam lacerna sua trita non bene conuenit tam pulchrae togae. **A**lloquitur togam: & rogat cuius lanae preciosissimae uelit existimari. **A**mici facundi. i. parthenii qui doctus erat: ut alibi inquit poeta: Nec musis uacat aut suis uacaret. **C**uius gregis est: cuius uelleris. **F**ama: laus. **P**halati ledaei. i. laconici tarenti: nam tarentini ducunt originem a laconicis duce phalato. **H**erba appula. i. pascua apuliae.

Saturat: irrorando alit. **G**ale sus: fluvius labit e calabris: fluit prope tarentum Canusinam & tarentinam lanam in precio habet.

Baetis tartessus. i. baetis hispanus qui baetis tartessus dicebatur. ut Strabo: Aque baethicae lanae fuit fulua. **S**tabuli hibe.

.i. pecudum hispaniae. **M**ultifidum: timaum lanae parauinae in precio erat: quod Strabo scribit: & in distichis est. Non procul autem a parauio timaum esse error quod recepit: placet magis hoc quam ut intelligas de lanis histriae aut tergestinis. **N**umerauit: alludit ad numerum hostiorum timaum: quod octo habet.

Astrifero: caelesti. Relatus enim est in caelum Cyllarus. supra: Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas. Non decuit: non par fuit. **L**iuere: infici. **A**myclaeo ueneno: purpura laconica. de purpura laconica Papi. Quis purpura saepe Oebalis: & tirii moderator li-

uet aheni. Et in carminibus Horatius. Nec purpuras laconicas trahunt clientes. Sunt qui de cocco intelligant potius quam purpura: quoniam in laconica nascitur: sed placet de purpura. **M**iletus: tribus in locis est caput ioniae: unde milesia uellera dicta sunt a Virgilio non a lanae praestantia: sed a colore. Lanas enim solitas fuisse illic tingi hic uersus indicat: & Horatius in epistolis. **T**exta mileti uitabit chlamydem. **V**incis: supas. **L**ilia: candore. **L**igustra non dum delapsa: quae ceciderunt. **V**ir. Alba ligustra cadunt. **E**bur albet: quia frigore asseruatur illic frigiditate. **S**parthano olor. i. olor ledaeus. **P**aphiae columbae: dicatae Veneri. **G**emmae. i. unio. **V**nione soli romani appellauerunt: reliquae etiam gentes margaritas: gemmae in conchis oriuntur: quae colliguntur ab urinatoribus: & clariores sunt ex mari rubro. **E**ruta: euulsa. **A**emula: ferme paria. **P**rimis niuib. i. itactis. **C**andidiora suo parthenio. i. aeno sui parthenii: qui misit. **B**abylonis: Babylonii uarios picturae colores: auctore Plinio. uestibus acu intexebatur. **V**estes autem pictae dictae apud Homero sunt: Vnde triumphales deductae sunt. **T**exta: uestimenta. **P**icta: distincta. **V**ariant: ornant: & pingunt. **A**cu semiramia: babylonica. Nam Semiramis regina babylonis fuit. **A**eolus pater Athamantis patris phryxi: & Helles ex nepte: unde pecus aetolium: quare aries quo phryxus nepos Aeoli uetus est in pontum: licet alii scribant arietem fuisse insigne nauis: qua nauigauit phryxus: alii paedagogum phryxi: quem Gaeus rex scytharum excorari iussit: accepto in munus phryxo ab Aeeta. **F**abula optinuit ut arietem brutum putemus: cuius uellus fuerit aureum. **N**on miserrime: hoc est non placeret magis. Au-

De Partheniana toga.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici
Esse uelis cuius fama decusque gregis:
Appula ledaei tibi floruit herba phalanthi
Qua saturat calabris culta galeus aquis.
An tartessus stabuli nutritor hiberi
Baetis in hesperia te quoque lauit aqua:
An tua multifidum numerauit lana timaum:
Quem prius astrifero cyllarus ore bibit:
Te nec amyclaeo decuit liuere ueneno:
Nec miletus erat uellere digna tuo.
Lilia tu uincis nec adhuc dilapsa ligustra
Et tyburtino monte quod albet ebur.
Spartanus tibi cedit olor: paphiaeque columba.
Cedit erythraeis eruta gemma uadis.
Sed licet haec primis niuib. sint amula dona:
Non sunt parthenio candidiora suo.
Non ego praetulerim babylonica picta superbe
Texta: semiramia quae uariantur acu.
Non athamanteo potius me mirer in auro:
Aeolium dones si mihi phryxe decus.

ro athamantæo. i. phryxi filii athamantis. O quātos risus aliis mouebit nostra lacerna tri-
ta. tacite petit lacernam.

Disticha. Fateat se decipere lector: qui scribat disticha: & ita teneat lectorem breuitate
sed tamen tot scribat ut librum conficiat: uel quod placet ostendit causam quare
scripserat longū epigramma. nam cum libꝛe absoluere uelimus inquit qd refert disticha ne
scribam? an longiora epigrammata. nā q me hortaris scribere disticha: uis ut placeam breui-

tate: sed nulla pōt esse breuitas
cū faciamus libꝛe. **S**i liber ē: si
tēdo ad iustū librū: & si multa
disticha legere te oportet.

O quantos risus pariter spectata mouebit

Culta palatina nostra lacerna toga:

De Distichis.

Disticha qui scribit puto uult breuitate placere:

Quid prodest breuitas: dic mihi sic liber est?

De Spectaculo scæuolæ:

Qui nunc cæsareæ lusus spectantur harenæ

Temporibus bruti gloria summa fuit.

Aspicias ut teneat flammæ pœnaque fruatur

Fortis: & attonito regnet in igne manus.

Ipsæ sui spectator adest: & nobile dextræ

Funus amat: totis pascitur illa sacris.

Quod nisi rapta foret nolenti pœna parabat

Sæuior in laxos ire sinistra focos.

Scire piget post tale decus: quid fecerit ante

Quam uidi satis est hanc mihi nosse manū.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle dento fateris

Coniuge qui ducta iura paterna petis:

Sed iam supplicibus dominum lassare libellis

Desine: & in patriam serus ab urbe redi.

Nam dum tu longe deserta uxore diuque

Tres quæris natos: quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ.

Aera per tacitum delapsa sedentis in ipsos

rat dextra Scæuolæ. **L**axos: extinctos pœnæ. **P**iget scire. i. nolo scire. **Q**uid ante: nā ob

scelus dānatus erat: & ob scelus laudem consecutus cōburēdo manū fortis. **N**osse ma-

num: dignam laude. Nihil enim añ dignū laude fecit.

Mescio. Dento ducta uxore petiit ius trium liberorum: uel quod aliud ipse genus li-

bidinis scētaretur: uel quod mariti officium non posset præstare: ut iocatur Mar-

tialis de iure trium liberorum. **S**upra dictū. **N**on belle fateris: quia uideris fateri te se-

ctari aliud genus libidinis: & non posse arrigere. **I**ura pœna: idest ius trium liberorū. **L**i-

bellis supplicibus. i. supplicationibus longe ab hispania.

Aera per tacitum. Aretullæ frater in exilio erat ī sardinia: qui ut restitueretur soror

sæpe imperatorem rogauerat: nuper ea sedente & sparsis auibus in theatro. **N**am

id spectaculi genus edidit Domitianus: quod Papinius in saturnalibus testatur: & olim

ediderat Nero. Columba in gremium decidit: neque inde uoluit euolare.

Colubæ aut fuerunt nūficiæ grauiorib⁹ rebus alligatis pedibus epistolis: quod in ob-
sidione mutinensi accidisse antiquorū monumēta testant: emissa columba a Decio Bru-
to obsessio in castra consulū. **E**undem mortē ostendit Iuuenalis: tāq̃ præcipiti uenisse
epistola penna: Ex hoc casu theatri nactus occasiōē poeta & Aertullæ pietatem lau-
dat rogantis Domitianū p̃ fratre: & poeta quoq̃ rogat dū ita scribit. Aues quæ sparge-
bant in theatro missiles dicunt. **C**asus luserat: hoc est hoc uideret sine numīe accidisse.

Inobseruata. i. nō retenta: po-
stea quæ manebat in sinu: nō
retenta ē: factū numine Domi-
tiāi. **P**ermisssa fuga. i. facta po-
testate euolandi. **E**xulis: ubi
frat̃ exulat. **P**ia: laborāti pro
fratre. **F**lectere: exorare. **V**o-
ta: sororis & aliorum.

Fluxit aretullæ blanda columba sinus.
Luserat hoc casus: nisi inobseruata maneret
Permissaque sibi nollet abire fuga:
Si meliora pia fas est sperare sorori:
Et dominum mundi flectere uota ualent:
Hæc a lardois tibi forsitan exulis oris
Fratre reuersuro nuntia uenit auis.

Ad Paulum de phiala.

De prætoritia folium mihi paule corona
Mittis: & hoc phialæ nomen habere iubēs.
Hæc fuerat nuper nebula tibi pægma perunctū
Pallida quam rubri diluit unda croci:
An magis astuti derafa est ungue ministri

De prætoritia. Paul⁹ Mar-
tiali amico misit phialā
in saturnalibus. Phialā autē so-
lere mitti i saturnalibus ex disti-
cho cognoscitur: quī calaico
rubeā generosa metallo: Glo-
rior arte magis quod me⁹ iste
labor. Phiala erat uas cōmune
aquæ & uino elaboratū: impri-
mis argētea: aut aurea. **I**uue-
nalis. **V**iro tenet Phialas tibi non committitur aurum. A paulo nūc missa tam subti-
lis & exilis lamæ erat: ut nullius ferme precii esset: in quo poeta pauli auaritiā deridet:
qui ingenio uidetur excogitasse quo pacto mitteret exiguū munus: cum posset & min⁹
mittere: & nihil si uolebat. **C**orona prætoritia: idest corona i ludis data: nam coronæ
fiebant ex bracteis uel auri uel argenti in speciem florum: quæ in ludis dabantur. Pri-
mus Crassus argento & auro folia imitatus in ludis suis coronas dedit. Prætores autem
præerant certaminibus theatri: unde munera prætoritia quæ dantur in ludis theatri.
Suetonius de Nerone: Magistros certamini præposuit consulares: sorte sede prætores
Iuuenalis de præfectis ludorum: Nullius fibula durat Vocem uendentis prætoribus.
Est igitur tam subtilis q̃ bractea coronæ prætoritiæ. **P**ægma perunctum: argento
incrūstare pægmata mos fuit apud antiquos: sed id fecit i magnū luxum. C. princeps: p-
pterea Tranquillus ut supra de pægmate in Claudio. **P**erunctum: i crūstatum. **H**æc ne-
bula: idest hoc folio & lama subtilissima argenti. **P**allida unda: quia crocus spargeba-
tur in theatro uino dulci mixtus: auctor est Plinius. Cum autem loqueret Virgi. de uino
dulci ex molo mōte ait: Nō te uides croceos ut mittat tmolus odores: India mittit ebur.
Croceos odores intelligit uinum dulce: quod miscebatur croco spargendum in theatro
nam quod probus & alii exponunt pro croco falsum est: nam præstantissimum crocū
ex cilicia: non autem ex tmolo mittebatur. De uino autem & uinetis tmoli multa extāt
testimonia. Misceri uino crocum idicat etiam Horatius: Coritioque croco sparsum ste-
tit. Suetonius: Sparso per uias identidem croco. **D**iluit: abluuit: cum in theatro funde-
retur. **L**ama grossior est: & ex ferro aut huiusmōi metallo: bractea est plicabilior & ex
auro potissimum: aut argento. **V**irgilius: Leuiter crepitabat bractea uento. **I**u-
uenalis: Bracteam de Castore. **L**ecti siue triclinia incrūstabantur argento: quod
Carbilus eques Romanus primus instituit: postea lecti mulierum omnino operiebant.

gula Ait poeta hanc phialam esse bracteam derasam ex lecto pauli ungue ministri furas
cis: nam a furantibus seruis nonnunquam deradebantur ungue. ¶ Tranquillus de Calli
Romæ publico epulo seruum ob detractam lectis argenteam lamam carnifici tradi iussit.
¶ Fulero: lecto sponda. ¶ Sentire: nam concutitur. ¶ Agi: agitari. ¶ Vapore: leui afflatu. ¶ Vo
litar: impellitur. ¶ Cariota: est species palmarum. auctor ē Pli. idem testatur Strabo libro
ultimo his uerbis: Duplex est palma cariota & reliqua thebaica durior suauior gustatu:

Bractea de fulcro quod reor esse tuo:
Illa potest culicem longe sentire uolantem:

Et minimi penna papilionis agi.
Exiguæ uolitat suspensa uapore lucernæ:

Et leuit fuso rumpitur icta mero:
Hoc linitur sputo iani cariota calendis.

Quam fert cum paruo sordidus asse cliens.
Lenta minus gracili crescunt colocasia filo.

Plena magis nimio Lilia sole cadunt.
Nec uaga tam tenui discursat aranea tela:

Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
Crassior in facie uetula stat creta fabulla.

Crassior offensa bulla tumescit aqua.
Fortior intortos seruat uesica capillos

Et mutat latias spuma batua comas.
Hac cute ledæo uestitur pullus in ouo:

Talia lunata splenia fronte sedent.
Quid tibi cū phiala: ligulam cū mittere possis?

Mittere cū possis uel cocleare mihi?

trahes. ¶ Lenta colocasia: nā flexibilia sunt. ¶ Lilia: nō cādida: sed purpurea magis. ¶ Plena:
grossiora hac phiala. ¶ Bombix: prius bombilis dict⁹: inde necidalus: demum bombix ara
neorū: modo texit telas in assyria: quas Pamphyle Platis filia ī coea insula & retorque
ri & texi docuit: unde uestes bombicinæ fiebāt: quibus mulieres romanæ pellucebant.

¶ Creta. i. terra filinusia siue chia: quæ faciebat ad poliendam cutē qua utebatur Fabulla.

¶ Bulla: erat ornamentū pueri ingenii in spēm cordis: remediis quibusdā inclusis aduersus

inuidiam. ¶ Bulla itē significat aquā tumescentē. ¶ Varro in re rustica: Vita nostra bul

la est. de hac intelligit Martialis. ¶ Offensæ aquæ: percussæ. ¶ Crassior: grossiore superficie

q̄ phiala quā mihi misisti. ¶ Vesica: tegmētum & mitellam capitis significat subtilissimā:

qua germanorum crines contegebant. ¶ Batua spuma: idest germanico sapone. Sapo

autem gallorum est inuētum ad crines colorandos: Cum autem sit in precipuo usu ger

manis spuma germana dicta est. ¶ In distichis: Caustica theutonicos accendit spuma ca

pillos. Captiuus poteris cultior esse comis. ¶ Spuma batua: idest saponis qua illinuntur

crines. ¶ Mutat: nam colorat crines. ¶ Pullus: cygnus. ¶ Ouo lædeo. i. ouo cygni: nam pel

lis inest cū aliis ouis cygnorum qua pulli uestiuntur. ¶ Splenia: flameola subtilissima: ut su

pra est dictum. Splenia tolle leges quæ ita capiti componebant ut dum a fronte ad utrā

q̄ genam ducuntur: relinquuntq̄ uultus spatium apertum: cornua lunæ effingant. Frō

te lunata. i. ita cōposita ut uideat cornuata tāq̄ luna. ¶ Cocleare: mittebatur ī saturnali

b⁹. Infra: Sū cocleis habilis sed nec min⁹ habilis ouis. ¶ Nūqt scis poti⁹ cur cocleare uocer

dicta cariota a cara: quod signi
ficat caput: nam ex ea fiebant
uina iniqua capiti. ¶ Mitteban
tur calem. iani ī distichis. ¶ Aus
rea porrigitur iani cariota calē
dis. ¶ Erat autē aurata imitatio
ne uanitatis græcorum: q̄ quē
fructum putarūt gratissimi sa
poris esse fecerunt aureum in
templo Apollinis delphici ras
phanum aureum: betam aure
am: rapum plumbeum: pro ua
rietate metalli saporem fruct⁹
indicantes. dicuntur etiam ca
riotides. ¶ Papinius: prægran
des cariotides cadebant.

¶ Sputo: tam subtili aureo cras
so. ¶ Asse: paruo precio. ¶ In
distichis d̄ cariota. ¶ Sed tamen
hoc munus paupis esse solet.

¶ Colocasia: herba ē quæ ī nilo
nascit foliis latissimis: quā non
nulli cyamon dixerūt. ducit dē
tib⁹ tāquā lana: & quidē subti
lis. ¶ In distichis: Niliacū ride
bis olus lanaeq̄ sequaces. ¶ Im
proba cū morfu fila manuque

Mittere nihil: quod melius fuisset quam excogitare hoc ut parca mitteres.

Archetypum. Archetypa uasa dicebantur uetustissima: & quoniam erant in precio: archetypa et significabant preciosa. In fure: siue captatore hoc est distichon: qui archetypa uasa habebat: nulla sua pecunia comparata. **V**as dicitur factum sine te: hoc est sine sumptu tuo: & sine te factum dicitur: hoc est non dum te nato hinc actabat: se hinc archetypa. **M**ynos. i. uasa ab ipso Mye sculptore facta. **M**art. respondet eo magis esse archetypa intelligens eo esse maioris precii: quoniam sine eo facta sunt: intelligens sine eius sumptu cum ille posset intelligere. **M**artiale dicere magis archetypa. i. uetustiora & sine eo facta. i. antequam natus esset.

Mynos: artificis sculptoris: quemadmodum archetypum. i. mentoris in distichis. **M**ys seruus fuit Pythagorae. **M**ys praeterea agragas: Betus eodem tempore claruerunt argento celado. **M**ynos opera erant in aede Liberi patris rhodi Sylenus: Cupido.

Cum sitis. Miratur coniuges pessimis moribus non conuenire: cum ita opteat eos esse concordiores: quemadmodum & boni conueniunt. Conuenire uobis. i. non esse concordiores.

Regia Pyramidum. **L**audat aedes Domitiani: quae aedificatae fuerunt a Rabirio: magis. n. placet: quod supra dixit Rabirium struxisse aedes Domitiani: quam aede Iouis capitolini. **R**ide: cotene. **R**egia miracula pyramidum: nam pyramides sunt structae a regibus. **A**ecum opus. i. orientale. **L**abor marcoticus. i. pyramides aegyptiae. **Q**uota ps. i. minima ps Domitiani.

Credas: credere posses. **P**ariter assurgere: id est superponi. **O**ssa breuior: minor. i. cum montes a gigantibus fuerunt superimpositi: ut raperent caelum: domo palatina.

Apex: summitas aulae palatinae. **S**erenus qui in serenum confurgit. **E**t prius: summa loca primo sole illustrant: tantae altitudinis hanc aulae esse dicit poeta: ut sol nascentis prius eius apicem attingat: quam montem Circes filiae suae: nam Circae Solis filia fuit ut cecinit Virg. ut Diodo. Aetiae et Echates: haec cum regem sarmatarum cui nupsit ueneno substulisset: expulsa a popularibus in Italiam uenit: quis qui parum recte Homeri uerba interpretant: eam ignoram Oceani insulam tenuisse putent. **C**irceum autem montem ita scribit Vlyxes apud Homerum: Especula inquit: uidi insulam quam ingens pontus ambit: Sira est ipsa terra: uidi autem in medio fumum. Virg. Atque hic Aeneas ingentem ex equore lucum Prospicit. Praeterea Inaccessos ubi solis filia lucos seruat. **A**pollonius & Theophrastus meminerunt Arcano lumine: aliis mortalibus: quia antequam Sol aspiciatur ab aliis apex domus Domitiani illustratur.

Quod. Polycarmus cum uellet liberalis uideri reddidit tabellas Gaierano qui debitor erat

Magnanimis loquimur: cocleam cum mittere posses
Denique cum posses mittere paula nihil.

In lactatorem.

Archetypum myos argentum te dicis habere:

Quod sine te factum est hoc magis archetypum est.

In pessimos coniuges.

Cum sitis similes paresque uita

Vxor pessima: pessimus maritus

Miror non bene conuenire uobis.

Ad Caesarem domitianum.

Regia pyramidum caesar miracula ride

Iam tacet aecum barbara memphis opus.

Pars quota parrasiae labor est marcoticus aulae:

Clarius in toto nil uidet orbe dies.

Septenos pariter credas assurgere montes

Thessalicum breuior pelion ossa tulit.

Aethera sic intrat: nitidis ut conditus astris

Inferiore tonet nube serenus apex.

Et prius arcano satiatur lumine phoebe

Nascentis circa quam uidet ora patris:

Haec auguste tamen quae uertice sidera pulsat

Par domus est caelo: sed minor est domino.

Ad Polycarum.

Quod gaierano reddis polycarme tabellas

ut illæ tabellæ testabant: sed nunq̃ soluturus. Mart. negat hoc fuisse liberalis animi de-
disse. x. milia quæ nō erat habiturus: qđ si uult liberalis uideri credat duo milia & suat ta-
bellas. c. miliū quas restituerat. **R**eddis tabellas: quib⁹ debebat. c. milia. **C**rede. i. mutua
duo milia quæ donabis. nam ille nunq̃ restituet: ita eris liberalis.

Qui præstat. **M**elior duos habuit pueros: quorū alter Blesus dictus ē alter Glaucias.
Blesū prius amisit: quē pudice amabat: deinde Glauciā: quē educabat ut leniter desi-

Milia te centum num tribuisse putas.
Debit hæc inquis: tibi habe polycarme tabellas
Et gaietano milia crede duo.

Ad meliorem.

Qui præstat pietate pertinaci
Sensuro bona liberalitatis
Captet forsitan: aut uicem reposcant.

At si quis dare nomini relicto
Post manes tumulumque perseueret

Quærit quid nisi parcius dolere?

Refert sis bonus: an uelis uideri?

Præstas hoc melior sciente fama

Qui solennibus anxius sepulti

Nomen non finis interire blesi.

E de munifica profusus arca

Ad natalicium diem colendum

Scribarum memori piaque turbæ

Quod donas facis ipse blesianum

Hoc longum tibi: uita dum manebit.

Hoc & post cineres: erit tributum.

Ad Domitianum.

Qui paletina caperet conuiuia mensæ

Ambrosiasque dapes non erat ante locus:

Hic haurire decet sacrū germanice nectar:

Et ganymedea pocula mixta manu.

Esse uelis oro serus conuiuia tonantis

At tu si properas iuppiter: ipse ueni.

Ad priapum.

Non horti neque palmitis beati

Sed rari nemoris priape custos:

Ex quo natus es: & potes renasci

Furacēs moneo manus repellas:

Et filuam domini focis reserues.

Si defecerit hoc: & ipse lignum es.

Ad Faustinum.

Tristis athenagoras non misit munera nobis

deriū Blesi amissi. Blesus apđ is-
feros his uersib⁹ Glauciā agno-
scit: ut est apud Papi. Mox ubi
delitias & rati pign⁹ amici Sen-
sit & amissi pueg solatia Blesi.

Tollit humo: **A**t tedi⁹ melior
diē natalem Blesi ēt mortui sin-
gulis annis celebrabat: hoc lau-
datur a poeta. **Q**ui præstat:

sensus est ille qui præstat uiuo
amico aliquid: agit id ut aliqd
expectet. at q̃ mortuo facit: id
pre amore tm̃ agit: n̄ ut capret

hæreditatē ab amico. **N**ō re-
licto. i. mortuo amico. **D**olere
parti⁹: nisi ut cōsolet̃ dolorem

amici. **R**efert: magna ē differē-
tia. **N**omē Blesi. i. memoriam

Blesi. **S**olennib⁹ dieb⁹ natali-

tiis celebrādis. **P**ix turbæ: ce-

lebrantiū natalē. **S**cribæ: q̃a

Blesus erat de turba scribarū:

hui⁹ Horati⁹. **F**acis blesianū:

q̃a nihil inde expectas: sed totū

id possidēs bleso: & blesianū ē

Qui. In laudē dom⁹ de qua

supra. **D**ecet: par ē. **S**a-

crū nectar. i. diuinū poculum.

Oro uelis: oro ut sero uelis

ire i cælū in cœnatiōe louis.

At si pperas o iuppiter. i. si uis

cito hñc Domitianū cōuiuā.

Non. Minatur se Priapum

custodē hortorū cōbustorū:

nisi custodierit siluā unde

possit mīstrare alimēta foco.

Palmitis beati. i. magni uiner-

ti. **R**ari: exigui & præclari.

Ex quo: nemore. **T**u es nat⁹:

es fac⁹. **D**efecerit hoc: nem⁹.

Et ipse lignū es: & ipse poteris

cōburi. q. d. tu ardebis.

Pristis. Alibi iocat⁹ i Athēa-

gorā ubi plura d̃ co dicent⁹.

Nō misit mūera: saturnalia.

Medio mense brumæ: id est mense decembri: quo mittebant saturnalia mihera.

Si te sportula. Inuitat Mathonem ad balnea: sportulâ dabant. c. quadrantes. **S**upra
Dat baiana mihi quadrantes sportula centû: & alibi: Centum miselli iam ualete q̃
drantes: Quos balneator diuidebat elexus. **L**ocat poeta in Mathonem: cui pollicetur se
datum sportulam suâ. i. nihil. **D**e nostro centies. i. de nostra sportula. c. quadrantû. **C**or
ruperit: corruptum te nō uocauerit. **L**icebit laueris. i. poteris lauari. **D**e nostro cēties. i.
de sportula. c. quadrātum: quā
nos damus: ea aut nulla est.

SEmp. Christilla maritos
necabat. Fabius uxores:
optat poeta: ut hi coniugantur
nam peribunt ambo. hoc acci
dit: ut tales coniuges coniunge
rent temporibus Augusti: cū
mulier septem maritos uir to
tidē uxores occidisset tūc quo
q̃ compositum epigramma: cū
Bito Bacchus: Bitus & Bacch⁹
gladiatores fuerunt: q̃ multos
sustulerant: & tandem cōgres
si mutuo uulnere ceciderunt.
Effert: efferrī: cadauera dicūt
ad sepulturā. **F**acem funereā:
ad differentiā tædæ nuptialis.
nā & in nuptiis & funerib⁹ ad
hibebāt. **C**ōmitte hos duos. i.
fac ut hi duo uictores cōgredi
ant. **L**ibitina: sandapila.

Titulle. **T**itullum monet
ut det aliqñ operā ueræ
uitæ: hic aut adeo anxius erat
quæredis diuitiis: ut cum duæ
horæ mane datæ eēt ad salu
tādū: ut supra. **P**rima salutan
tes atq̃ altera cōtinet hora: ip̃e
tertiam quoq̃ occuparet: cum tertia data esset causidicis: quinta uariis laboribus supra:
Exercet raucos tertia causidicos: In quintam uarios extendit roma labores: simul monet
amicum cum quædere diuitias his qui nullas habebunt gratias: sed læti eius laborib⁹ fru
entur. **V**iue: da operam quieti: & laxationi semper. **H**oc serum: id est uiuere quianū
quā nimis cito fit. **C**onteris limina: id est adis limina. **V**idus: madidus. **O**sculis urbis:
nam oscula dabantur salutatis. **S**parsus: uagus. **A**nte equos omnes. i. ante omnes iudi
ces: nam iudices equites erāt testantur hoc leges atq̃ uorum: & Plinius plurimis uerbis.
Aedemq̃ Martis: Intelligit tertium forum: extruxit Augustus cum templo Martis
Suetonius. Ex quibus præcipua: forum cum æde Martis ultoris. causa fori extruendi fu
it hominum & iudiciorum multitudo: quæ uidebatur non sufficētibus duobus etiam
tertio indigere. **C**olossus Augusti: intelligit statuam Apollinis: quæ ad bibliothecam
erat iuxta forum. Iuuenalis: Sportula deinde foz iurisq̃ peritus Apollo. **T**ertias & qn
tas. i. tertiā & qntā decuriā iudicū. nā qntā decuriā addidit. **C**. pnceps: cū quartā addidisset

Quæ medio brumæ mittere mense solet.

An sit athenagoras tristis faustine uidebo:

Me certe tristem fecit athenagoras.

Ad Mathonem.

Si te sportula maior ad beatos

Non corruperit: ut solet: licebit

De nostro matho centies laueris.

In Fabium & christillam.

Effert uxores fabius: christilla maritos.

Funereamque toris quassat uterque facem.

Victores committe uenus: quos iste manebit

Exitus: una duos ut libitina ferat.

Ad Titullum.

Titulle moneo uiue semper: hoc serum est

Sub pedagogo ceperis licet: serum est

At tu miser titulle nec senex uiuis.

Sed omne limen conteris salutator

Et mane sudas urbis osculis udus

Foroque triplici sparasus ante equos omnis

Aedemque martis: & collosson augusti:

Curris per omnes tertiasque quintasque

7
Augustus: & ita intelligas Titulum consumere tertiā horā in foro discurrentē per oīa
subsellia iudicū: ut salutarer. **C**ongere: collige. **P**alleat: argento. C. paginæ calendarum. i.
centum libri debitor. **P**apYRO: utebant ad rogum: ut magis arderet: nā & papyro utun-
tur ægyptii auctore Plinio ad ignem. **P**luteū tabulam: & scamnū. **P**rima nocte: qua
mortuus fueris.

Prisus. Priscus Terentius ex sicilia reuersus amicus Martiali cām dat nouæ uolu-

Rape: congere: aufer: posside: relinquendum est.
Superba densis arca palleat nummis
Centum explicentur paginæ calendarum
Iurabit hæres: te nihil reliquisse
Supraque pluteum te iacente uel saxum
Fractus papyro dum tibi torus crescit:
Flentes superbus basiabit eunuchos.
Tuoque tristis filius: uelis: nolis.
Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum.

Prisus ab atneis mihi flacce terentius oris
Redditur hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat & lento splendescat turbida limo:
Amphora centeno cōsule facta minor:
Continget nox quando meis tā candida mensis
Tam iusto dabitur quando calere mero.
Cum te flacce mihi reddet cythereia cypros:
Luxuria fiet tam bona causa mea.

Ad Cestum.

Quāta tua ē probitas: q̄ta est præstātia formæ.
Ceste puer puero: castior hippolyto.
Te secum diana uelit: doceatque natare
Te cybele secum uellet habere phryga.
Tu ganymedeo poteras succedere lecto.

adeoq̄ careat omni suspitione libidinis: ut nec Diana eum timeat: nec Athis puer præ-
poni posset a Cybele: & basia posset dare Ioui sine Iunonis suspitione: quod non potuit
Ganymedes. **Q**uanta est infantia formæ: idest pie simplicitatis infantilis indoles. **C**a-
stior Hippolyto: castitatē Hippolyti & fabulæ & historiæ testant: qui nouercalē cōcubi-
tum repudiavit. **D**iana quæ repudiat adolescentes: & Actæonis oculos ulta est. Tres
Athes fuerūt duo filii Croesi: quoq̄ nati maior in uenatione ab Adraſto: auctore He-
rodoto interfectus est. Iunior imminēte percussore patri os aperuit ante mutus in hæc
uerba homo ne inrerfice Croesum: Athis item puer phrygius dilect⁹ ē a Cybele: qui deæ
imemor & datæ fidei: cū sagaritide nymp̄ha priores amores uiolauit: unde uel statim i
furorem uersus: ut scribit Ouidius: uel cum aquas Galli fluminis potasset: ut Catullo
placet: pudenda abscidit: sensus poetæ est Cybelem malle Cestum puerum non mutila-
tum: ueluti Athim: sed totum: q̄ Athim ip̄m. Mallet te habere phryga: idest mallet te ha-
bere phrygum: idest non mutilatum. **T**u poteras succedere lecto ganymedeo: sine sus-
pitione Iunonis.

ptatis: iubetq̄ Martialis p̄mi
amphorā uini uetustissimi. In
omni enī lætitia hoc epicurei
agebā: quos poeta se&at. Idem
agit Horatius in carminib⁹:
Nūc est bibendū: nunc pede li-
bro pulsanda tellus: & alibi al-
loquit amphorā: O nata meū
consule Manilio: eadē uolupta-
te frueſ ut ait: cū Flaccus ami-
cus fuerit reuersus ex cypro.

Gēma lactea. i. candidus lapis.

Aetnæis oris: idest ab oris si-
culis. **G**ēma lactea: foelices di-
es: gēma lactea: & candido lapi-
de. infœlices atro notare & ad-
sūmū uitæ dinumerare ē thar-
cum inuentū: sed & cretenses
idem egerunt. **H**oratius: Craf-
sa ne careat pulchra dies nota.
Defluat: hauriatur. **L**ento li-
mo: nā amphoræ erāt fictiles.
Splendescat: poliatur. **T**am
candida: tam plena uoluptati.
Mero: tam iusto calere. i. quā-
do potero tam iuste ebriari.
Cytheria: dicata Veneri: nām
illic Venus colebatur ad phaō:
& palepāhon.

Quanta. Cesto eam formā
inesse ait: ut pudorē quē-
dam uirginalem pre se ferat:

Pars maxillarum. Exquisite elegantiæ hominem deridet: qui in facie expolienda uol-
sellis: forpicibus & culto utebatur: cum alii tantum cultris essent cōtenti: alii forpicib⁹
& iuniores uolsellis: sed cum cuiuslibet ætatis instrumentis utatur: non potest unum ca-
put uideri. **T**ōsa: forpicibus quibus uti solent grandiores adoleiscentes. **R**asa: cultro:
quo utuntur uiri. **V**ulsa: uolsellis: quibus utuntur iuniores. **V**num caput: & non tri-
plices ætatis: simul cum ostendit esse insanum.

Nescit. Crispin⁹ de quo su-
pra satis multa: nup fur-
to amiserat abollam: cum togā
sumeret. furem hortat Martia-
lis: ut abollam restituat: quæ
cum sit magni precii: non po-
terit non deprehendi ubiq⁹: q̃
si uult furto impune frui: suat
potius togam quæ facile pote-
rit latere. **A**bolla: utebant⁹ ex-
tremi reges: ea erat magni splē-
doris: & precii: hoc idicat Sue-
tonius: quod supra dictū est.

Tyriam: purpuream. **I**uuēa-
lis: Crispinus tyrias humero re-
uocante lacernas. **Q**uisq⁹ ha-
bes: o fur: accipe togā quæ po-
terit latere in te. **F**allere: non
deprehendi. **L**ucri fœdi: idest
furti.

Quanta: Dōitiani⁹ cōgina-
rium populo dedit: & in-
ter spectacula epulum largissimū
cū ciues sportulā nūmō
tantū expectarent: quam alias
habuerant: eo epulo ipse prim⁹
cepit uesci ciuib⁹ omnib⁹
& omni ordine discumbente:
hoc carmine celebrat Papini⁹.
Datū aut fuit ob recentē uictō-
riā de farnati: añponit hoc mē-
sæ Iouis: qua reliquos deos ac-
cepit post triūphū giganteū.

Tuas laurus. i. tuā laurē: non
appellauit triūphū: nā laurē tm̃
intulit Ioui capitolino. **O**ib⁹
supis: nā oēs dii parit accubuerunt.

Omnis ordo: idest equestri-
senatorius. **V**escit: omnis ordo: idem uersus apd Papiniū:
Vna uescitur omnis ordo mensa: pui: fœmīa: plebs: eques senat⁹. **P**romissa sportula: ut
debaris daturus sportulam: ut bis antea cōsuesti: dedisti cœnam præter consuetudinem
ita lege. **R**ecta data est: idest cœna ad differentiam sportulæ: cœna recta dicebatur suo
apparatu ab amico domi: in sportula dabantur quadrantes: unde obsonia ad cœnam do-
mum referebant. **S**uet: sportulas ad cœnas rectas redegit de Domitiano.

Quis labor: Phialā missam a Ruffo carmine celebrat. **P**hialæ: uasa argētea elaborata.
Myios: sculptoris. **H**æc manus mentoris: qui primus clauit argento celando.

Securus domino balia sola dares.

Fœlx quæ tenerum uexbit sponsa maritum:

Et quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie se tondentem.

Pars maxillarum tonsa est tibi: pars tibi rasa est:

Pars uulsa est: unum quis putet esse caput:

De Abolla crispini:

Nescit cui dederit tyriam crispinus abollam:

Dum mutat cultus induiturque togam.

Quisquis hēs hūeris sua mūera redde precāur:

Non hoc crispinus te: sed abolla rogat.

Non quicunque capit saturatas murice uestes

Nec nisi delitiis conuenit iste color:

Si te præda iuuat: fedique infania lucri

Quo possis melius fallere: summe togam.

Ad Cæsarem domitianum:

Quanta gigantei memoratur mēla triumphū:

Quantaque nox superis omnibus illa fuit.

Quas bonus accubuit genitor cū plebe deorū:

Et licuit faunis poscere uina iouem.

Tanta tuas celebrant cæsar conuiuia laurus:

Exhilarant ipsos gaudia nostra deos:

Vescitur omnis eques tecū: populūq⁹: patresq⁹:

Et capit ambrosias cum duce roma dapes.

Grandia pollicitus quanto maiora dedisti.

Promissa est nobis sportula recta: data est.

De Phiala ruffi.

Quis labor i phiala docti myos an ne myronis:

Nostra gaudia: quæ declaramus ex laurea farnatica.

Vescit: omnis ordo: idem uersus apd Papiniū:

Vna uescitur omnis ordo mensa: pui: fœmīa: plebs: eques senat⁹. **P**romissa sportula: ut

debaris daturus sportulam: ut bis antea cōsuesti: dedisti cœnam præter consuetudinem

ita lege. **R**ecta data est: idest cœna ad differentiam sportulæ: cœna recta dicebatur suo

apparatu ab amico domi: in sportula dabantur quadrantes: unde obsonia ad cœnam do-

mum referebant. **S**uet: sportulas ad cœnas rectas redegit de Domitiano.

Quis labor: Phialā missam a Ruffo carmine celebrat. **P**hialæ: uasa argētea elaborata.

Myios: sculptoris. **H**æc manus mentoris: qui primus clauit argento celando.

Polycletus: statuarius fuit Ageladis discipulus: qui q̄tū reliquos superauit in forma hominū ad ueritatē effingēdā: tñ abfuit ab auctoritate reddēda formæ numinū: quod daturū est Phidiae & Alcameni. **L**iuescit: liuida ē. **N**ulla caligine: fumi ex igne. **E**t liuescit nulla caligine fusca. Nā ex electro constabant phialæ nō sucino dico: sed qđ ex auro fiebat argento addito: ex quo Helena sacrauit calicē in templo Mineruæ lindia. **O**dit fos exploratores. i. nec signa habet foci quo exploratū est eius argentū. nā electri natura

Mentoris hæc manus est: an polyclete tua?

Liuescit nulla caligine fusca: nec odit:

Exploratores nubilla massa focos.

Vera minus flauo radiant electra metallo:

Et minium scelix pustula uincit ebur.

Materia non cedit opus: sic alligat orbem:

Plurima cum tota lampade luna nitet.

Stat caper æolio thebani uellere phryxi:

Cultus: ab hoc mallet uecta fuisse soror.

Hunc nec cyniphius tonsor uiolauerit: & tu

Ipsa tua pasci uite licee uelis.

Terga præmit pecoris gēinis amor aureus alis:

Palladius tenero lotus ab ore sonat.

Sic mityleneo gauisus arione delphin:

Languida non tacitum per freta uexit onus:

Imbuat egregium digno mihi nectare munus:

Non grege de domini: sed tua ceste manus:

Ceste decus mense milce setina: uidetur

Ipsa puer nobis: ipse sitire caper.

Det numerum cyathis instantis littera ruffi:

Auctor enim tanti muneris ille mihi.

Si theletusa uenit: promissaque gaudia portat:

Seruabor domine ruffe triente tuo.

est ad lucernarū lumina clari⁹ argēto splendere. Ita locū illū Iuue. sumus iterptati: Viro tenet phialas: appositio ē crustas heliadum. i. quæ constāt ex lamina heliadum electri. subtilissima. n. materia & ut ita dicam crusta electri phialæ erant formatae. Mart. De prætoritia foliū mihi paulē corona Mittis: et hoc phialæ nom̄ hñc iubes.

Electra: candida siue nigra in p̄cio non sunt. fulua p̄banē. ut Pli. ea ingenti luce radiant: tñ min⁹ pura sunt hac phiala. Flauo metallo: electro. **P**ustula: bractea ex argento purissimo: unde argentū pustulatū supra Argēti tibi librā pustulati: quē admodū micā nitellā dicimus ī auro & argento. **F**œlix: elaborata. **O**pus artificū: in phiala. **N**on cedit: uincit a materia.

Stat caper: in hac phiala erat caper: nā in phiala sculpebanē nonnunq̄ capri: quōiā animal infensum baccho: & obscena ī terdum. Stratonicus in phiala satyrum somno grauatum collocauit. de capro Iuue. Argentum uetus & stantem extra po-

cula caprum. **V**ellere æolio: aureo quale habuit aries Phryxi filii Athamantis filii Aeli.

Soror: helle: quæ in mare se deiecit. **T**onsor cyniphi⁹: cilix qui tōdet capellas. **A**mor

aureus. i. cupido in auro effictus. **L**othos. i. tibia. **V**el palladia: q̄ ea sit ufa Pallas: uel q̄ lo-

thos ī aphrica nascitur: nō procul a tritōe lacu Palladis. Sic: eodem more. **M**ethinna:

oppidum Lesbī: patria Arionis: ut scribit Strabo. de Arione historia est apud Herodotū

in primo. & apud Aulum Gellium. **N**on tacitum onus: sed sonātem arionem. **O**nus:

Arionem. **L**anguida: placida. **I**mbuat: idest primo uino tingat. **M**unus: phialam.

Certa manus: quæ recte ministrat id quod uult. **P**uer: cupido. **D**et: quando hilarius

bibebant antiqui tot cyathos sumebant: quot littere erant nominis amicorum. supra:

Neuia sex cyathis: septem iustina bibatur. **I**stantis littera: idest numerus elementorum.

Instans auctor fuit muneris: quia ille misit hanc phialam. **S**i theletusa: quando expectabant amicas parcius bibebant: quoad illæ uenirent: supra de Ruffo dixit.

Dominæ thetusa. **T**uo triente: idest ego potabo quattuor cyathos: idest epotis quattuor cyathis.